วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ อ.พ. ๒๐/๒๕๕๕

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....*

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีผู้เสนอ (ในสมัยรัฐบาล ชุดที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔

๒. เสนอโดย นายอสิ มะหะมัดยังกี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

๓. เสนอโดย นายบัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๖๖ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๔๘ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองขั้นคณะกรรมาธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนถึงมาตรา ๕ จากนั้นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒ ได้สั่งเลื่อนการพิจารณาไปในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ (ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบ

---

* **หมายเหตุ :** ชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการแก้ไขจากเดิมที่กำหนดชื่อว่า "ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...." เป็น "ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...."

ให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป และในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นใหม่ จำนวน ๔๘ คน เพื่อพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘ วรรคสอง เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ยังมิได้มีการพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๖ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการได้มีข้อสังเกตและขอตัดข้อสังเกตเฉพาะในข้อ (๓) ออก ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการและข้อสังเกตในข้อ (๓) ที่คณะกรรมาธิการขอตัดออกในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคล ซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชนพร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา ให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีเนื้อหารวมจำนวน ๖๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” **(ร่างมาตรา ๑)**

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๓. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๔. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป **(ร่างมาตรา ๒)**

๕. บทนิยามศัพท์

ในพระราชบัญญัตินี้

“**การแพทย์แผนไทย**” **หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมาย**ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

"วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

"กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรคการส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมถึงการผดุงครรภ์ไทย เภสัชกรรมไทย และการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแล การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การนวดไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจากสภาการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใด ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ **(ร่างมาตรา ๖)**

๗. กำหนดการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการประกอบวิชาชีพด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๒) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ **(ร่างมาตรา ๔)**

๘. กำหนดบทรองรับในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึง การประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ฯลฯ ให้หมายถึง การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ฯลฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ **(ร่างมาตรา ๕)**

๙. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๙.๑ หมวด ๑ สภาการแพทย์แผนไทย

๙.๑.๑ กำหนดให้มีสภาการแพทย์แผนไทย มีสถานะเป็นนิติบุคคล **(ร่างมาตรา ๗)**

๙.๑.๒ กำหนดวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๘)**

๙.๑.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๙)**

๙.๑.๔ กำหนดที่มาของรายได้ของสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๐)**

๙.๑.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๑)**

๙.๒ **หมวด ๒ สมาชิก**

๙.๒.๑ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๒)**

๙.๒.๒ กำหนดสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก **(ร่างมาตรา ๑๓)**

๙.๒.๓ กำหนดการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก **(ร่างมาตรา ๑๔)**

๙.๓ **หมวด ๓ คณะกรรมการ**

๙.๓.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๕)**

๙.๓.๒ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้และมีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาได้ด้วย **(ร่างมาตรา ๑๖)**

๙.๓.๓ กำหนดให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๕(๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการ เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๗)**

๙.๓.๔ กำหนดหลักเกณฑ์การเลือกกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ การแต่งตั้งที่ปรึกษา การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และการเลื่อนหรือการเลือกกรรมการหรือการเลือกตั้งกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๑๘)**

๙.๓.๕ กำหนดคุณสมบัติของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) **(ร่างมาตรา ๑๙)**

๙.๓.๖ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการเลือกกันเองและกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) **(ร่างมาตรา ๒๐)**

๙.๓.๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) **(ร่างมาตรา ๒๑)**

๙.๓.๘ กำหนดในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่ วาระของกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้ **(ร่างมาตรา ๒๒)**

๙.๓.๙ กำหนดในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติและได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง **(ร่างมาตรา ๒๓)**

๙.๓.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ **(ร่างมาตรา ๒๔)**

๙.๓.๑๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น **(ร่างมาตรา ๒๕)**

๙.๓.๑๒ กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๒๖)**

๙.๓.๑๓ กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ **(ร่างมาตรา ๒๗)**

๙.๔ หมวด ๔ การดำเนินการของคณะกรรมการ

๙.๔.๑ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ **(ร่างมาตรา ๒๘)**

๙.๔.๒ กำหนดให้สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ได้ **(ร่างมาตรา ๒๙)**

๙.๔.๓ กำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องดำเนินการตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน **(ร่างมาตรา ๓๐)**

๙.๕ หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๙.๕.๑ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายนี้กำหนดไว้ให้กระทำได้ **(ร่างมาตรา ๓๑)**

๙.๕.๒ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ฯลฯ **(ร่างมาตรา ๓๒)**

๙.๕.๓ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว **(ร่างมาตรา ๓๓)**

๙.๕.๔ กำหนดให้การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร ฯลฯ ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๓๔)**

๙.๕.๕ กำหนดให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลงให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลงด้วย และให้ส่งใบอนุญาตคืนต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ **(ร่างมาตรา ๓๕)**

๙.๕.๖ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย **(ร่างมาตรา ๓๖)**

๙.๕.๗ กำหนดบุคคลผู้มีสิทธิกล่าวหาและกล่าวโทษ **(ร่างมาตรา ๓๗)**

๙.๕.๘ กำหนดกรณีเมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษหรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยไม่ชักช้า **(ร่างมาตรา ๓๘)**

๙.๕.๙ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ **(ร่างมาตรา ๓๙)**

๙.๕.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ **(ร่างมาตรา ๔๐)**

๙.๕.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิก **(ร่างมาตรา ๔๑)**

๙.๕.๑๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา **(ร่างมาตรา ๔๒)**

๙.๕.๑๓ กำหนดให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน **(ร่างมาตรา ๔๓)**

๙.๕.๑๔ กำหนดให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด **(ร่างมาตรา ๔๔)**

๙.๕.๑๕ กำหนดระยะเวลาการทำคำวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด **(ร่างมาตรา ๔๕)**

๙.๕.๑๖ กำหนดให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย **(ร่างมาตรา ๔๖)**

๙.๕.๑๗ กำหนดบทห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว **(ร่างมาตรา ๔๗)**

๙.๕.๑๘ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ถือว่ามิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หากกระทำการฝ่าฝืนโดยประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และถูกลงโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด **(ร่างมาตรา ๔๘)**

๙.๕.๑๙ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต **(ร่างมาตรา ๔๙)**

๙.๖ หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่

๙.๖.๑ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ **(ร่างมาตรา ๕๐)**

๙.๖.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว **(ร่างมาตรา ๕๑)**

๙.๖.๓ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา **(ร่างมาตรา ๕๒)**

๙.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๙.๗.๑ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และผู้ที่ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ **(ร่างมาตรา ๕๓)**

๙.๗.๒ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่มีสิทธิใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และผู้ซึ่งใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และรวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตนด้วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ **(ร่างมาตรา ๕๔)**

๙.๗.๓ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนที่สมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยได้สิ้นสุดลงแล้ว และไม่ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท **(ร่างมาตรา ๕๕)**

๙.๗.๔ บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนที่ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใดๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยไม่มีเหตุอันควร **(ร่างมาตรา ๕๖)**

๙.๗.๕ บทกำหนดโทษปรับสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืนไม่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท **(ร่างมาตรา ๕๗)**

๙.๘ บทเฉพาะกาล

๙.๘.๑ กำหนดบทรับรองสถานะของผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ **(ร่างมาตรา ๕๘)**

๙.๘.๒ กำหนดบทรับรองสถานะของผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ **(ร่างมาตรา ๕๙)**

๙.๘.๓ กำหนดบทรับรองให้ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย **(ร่างมาตรา ๖๐)**

๙.๘.๔ กำหนดให้ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้การเลือกกรรมการ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ ส่วนการเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕(๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ **(ร่างมาตรา ๖๑)**

๙.๘.๕ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม **(ร่างมาตรา ๖๒)**

๙.๘.๖ กำหนดให้ผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยยังไม่มีการดำเนินการ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ **(ร่างมาตรา ๖๓)**

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๑)	ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท
(๒)	ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
(๓)	ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๔)	ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
(๕)	ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐๐ บาท

๑ สรุปประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง ในวาระที่หนึ่ง

(๑) ร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องการให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพแพทย์แผนไทยขึ้นมา ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้มีการคุ้มครองกำกับดูแลวิชาชีพแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานและเป็นการส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตลอดจนส่งเสริมลิขสิทธิ์ทางการแพทย์แผนไทย

(๒) มีความเป็นห่วงว่าเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ จะทำให้การพัฒนาภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรักษาตามวิถีชาวบ้านโดยธรรมชาตินั้นอาจเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากว่าบุคคลที่รักษาแบบพื้นบ้านนั้นต้องมีใบประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ดังนั้นจึงขอฝากให้ทางคณะกรรมาธิการวิสามัญช่วยดูแลให้ครอบคลุมไปถึงภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกตกทอดหลายชั่วอายุคน ยังคงดำรงอยู่ได้ต่อไป

(๓) เกี่ยวกับองค์ประกอบหรือที่มาของคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทยนั้น ยังกำหนดไม่ชัดเจน เช่น ควรกำหนดตำแหน่งวิชาชีพเภสัชกรรมไทย หรือผดุงครรภ์ไทย มาประกอบเป็นคณะกรรมการรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ การที่กำหนดให้มีตัวแทนของกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาประกอบเป็นกรรมการสภาแพทย์แผนไทยนั้น มีความไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่น่าที่จะมีความเกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพแพทย์แผนไทยแต่ประการใด

(๔) เกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย เช่น ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท และค่าต่ออายุใบอนุญาตฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท มีความเหมาะสมหรือไม่ แต่ในขณะที่การต่ออายุใบอนุญาตคลินิกของทันตแพทย์ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเพียงปีละ ๕๐๐ บาท การขอใบอนุญาตและการต่อใบอนุญาตของวิชาชีพแพทย์แผนไทยควรกำหนดให้สอดคล้องกับวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ด้วย ดังนั้น จึงขอฝากให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาให้สอดคล้องกับวิชาชีพสาขาอื่น ๆ หรือจะพิจารณาให้มีความเหมาะสมต่อไป

(๕) เกี่ยวกับบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๕๒ ที่กำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเรียกหรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ นั้น เห็นว่าการกำหนดโทษจำคุกสูงเกินไป หรือควรกำหนดให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการจะเหมาะสมกว่าหรือไม่

(๖) เกี่ยวกับการบรรจุหลักสูตรของสถาบันการแพทย์แผนไทย ต้องให้มีมาตรฐานเดียวกันที่ชัดเจน

(๗) ควรได้มีการจัดให้มีเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิชาชีพแพทย์แผนไทยนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำมาประกอบการพิจารณาในชั้นของคณะกรรมาธิการวิสามัญด้วย

(๘) ควรได้มีการรวบรวมการขึ้นทะเบียนมรดกทางภูมิปัญญาชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ด้วย

(๙) การตรากฎหมายวิชาชีพแพทย์แผนไทยขึ้นนั้น จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบโรคศิลปะ เป็นต้น เพื่อยกระดับให้การแพทย์แผนไทยมีความทัดเทียมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย ตลอดจนจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยให้มีบทบาทมากขึ้นโดยได้นำการบริการทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั่วประเทศ รวมทั้งได้บรรจุผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีใบประกอบโรคศิลปะไปปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลจำนวน ๙๕ ตำแหน่ง และในปีนี้จะบรรจุเพิ่มเติมอีกจำนวน ๑๕๐ ตำแหน่ง นอกจากนี้ ทางกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการบรรจุยาสมุนไพรไทยเข้าไปในบัญชียาหลักแห่งชาติจำนวน ๑๙ รายการ ที่ได้อนุมัติให้มีการใช้ยาในโครงการรักษาฟรีได้ และจะบรรจุยาสมุนไพรไทยเพิ่มเติมอีกจำนวน ๗๒ รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๑ รายการ อีกทั้งได้เร่งดำเนินการพัฒนามาตรฐานบริการและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนชาวไทยรวมทั้งเข้าถึงระดับนานาชาติให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพนานาชาติ ดังนี้

(๑) การส่งเสริมการรักษาพยาบาล โดยการเน้นคุณภาพการรักษาให้เป็นเลิศแก่ชาวต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบการรักษาสุขภาพของคนในประเทศ

(๒) การส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นการลดการพึ่งพาการนำเข้ายาจากต่างประเทศ

(๓) ส่งเสริมธุรกิจสุขภาพ เช่น ธุรกิจสปาสู่สากลและการนวดแผนไทย โดยเน้นการบริการเกี่ยวกับสุขภาพ

(๔) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพรไทย

๒. สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

๑) ประเด็นเกี่ยวกับชื่อร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

เกี่ยวกับการแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากเดิมที่กำหนดชื่อว่า “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” ขอทราบเหตุผลในการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

สำหรับเหตุผลในการแก้ไขของคณะกรรมาธิการนั้น คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักภาษาไทย รวมทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒) ประเด็นตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "การแพทย์แผนไทย" คำว่า "วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" และคำว่า "การผดุงครรภ์ไทย"

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ไม่เห็นด้วยที่ทางคณะกรรมาธิการ กำหนดบทนิยาม คำว่า "การแพทย์แผนไทย" ในร่างมาตรา ๓ โดยให้ไปใช้คำจำกัดความตามความหมายที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าควรจะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

- ตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หลักการและสาระสำคัญของบทนิยามศัพท์ดังกล่าวคืออะไร และมีหลักคิดในการเขียนบทนิยามศัพท์ดังกล่าวอย่างไร

- ตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "การผดุงครรภ์ไทย" โดยเฉพาะหมายความรวมถึง "การทำคลอด" ด้วยนั้น การเขียนกฎหมายในลักษณะนี้จะสามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้กับหญิงผู้รับบริการ ได้อย่างไร นอกจากนี้ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จะสามารถทำการคลอดโดยการผ่าตัดได้ด้วยหรือไม่

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- หลักการเขียนบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" โดยให้ไปดูหรือไปยึดโยงกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น เพื่อความสะดวกและชัดเจน ควรได้มีการกำหนดบทนิยามศัพท์ดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ น่าจะมีความเหมาะสมกว่า ด้วยเหตุผลที่ว่า ถ้าหากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ถูกยกเลิกไปแล้ว บทนิยามคำว่า การแพทย์แผนไทย" นี้จะมีความหมายว่าอย่างไร และเหตุใดถึงไม่ยกบทนิยามศัพท์ดังกล่าวตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยการนำหลักการและสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องมากำหนดหรือบัญญัติบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงขอสงวนความเห็น โดยแก้ไขบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย"เป็นดังนี้

"<u>"การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแพทย์แผนไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบกันมา หรือการศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมตลอดถึงกระบวนการทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษาหรือการป้องกันโรค หรือการส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ไทย การเภสัชกรรมไทย การนวดไทย การเวชกรรมไทย และให้หมายความรวมถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย หรือกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยตามที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง"</u>

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- การที่คณะกรรมาธิการกำหนดบทนิยาม คำว่า “การแพทย์แผนไทย” โดยต้องไปยึดโยงกับกฎหมายฉบับอื่นนั้น เป็นการไม่สะดวกและมีความยุ่งยากในการบังคับใช้กฎหมาย โดยต้องไปดูความหมายของบทนิยามดังกล่าวในกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น ขอชี้แจงว่า เหตุผลที่คณะกรรมาธิการกำหนดบทนิยาม คำว่า “การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ด้วยเหตุว่าการบัญญัติเช่นนี้ โดยที่ต้องไปไปยึดโยงกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น สามารถกำหนดได้ ดังเช่นกรณีของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดเกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล เป็นต้น

- เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า ““วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์”

สำหรับหลักการและสาระสำคัญของบทนิยามศัพท์ดังกล่าว คือ เมื่อกำหนดหลักการให้การแพทย์แผนไทยขึ้นเป็นวิชาชีพ โดยแยกออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ ก็เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเขียนบทนิยามศัพท์เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ดังกล่าว โดยการกำหนดรายละเอียดในแต่ละประเภทไว้ ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ คือ หลักการคิดของคณะกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ในการกำหนดบทนิยามไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

- ส่วนบทนิยาม คำว่า ““การผดุงครรภ์ไทย” หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัดการรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแล การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย” โดยเฉพาะในส่วนของการทำคลอดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งแต่เดิมอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ โดยเหตุที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว โดยจัดให้มีสภาการแพทย์แผนไทย และคณะกรรมการการสภาการแพทย์แผนไทยขึ้นเพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งจะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

- สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการทำคลอดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้นจะสามารถทำการคลอดด้วยการผ่าตัดได้ด้วยหรือไม่ นั้น ประเด็นในเรื่องนี้ เห็นว่า ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดเป็นเรื่องของแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

๓) ประเด็นตามร่างมาตรา ๓ /๑ (๑) เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- ตามร่างมาตรา ๓ /๑ (๑) เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น เป็นดังนี้

"(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด"

ทั้งนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึงองค์ความรู้ประเภทอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น (มาตรา ๓/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

ทางคณะกรรมาธิการ ไม่ขัดข้องและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น

๔) ประเด็นตามร่างมาตรา ๗ (๗) เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทยตามร่างมาตรา ๗ (๗) ที่บัญญัติหลักการให้สภาการแพทย์แผนไทยดำเนินการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายนี้ ด้วยเหตุว่ามิใช่เป็นภารกิจหลักของสภาการแพทย์แผนไทย

(มาตรา ๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๘)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- ตามร่างมาตรา ๗ (๗) เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทยในการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก ทางคณะกรรมาธิการ เห็นว่า ควรบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้ดีกว่ามิได้บัญญัติไว้ ถ้าหากมิได้มีการบัญญัติไว้ สภาการแพทย์แผนไทย ก็จะไม่สามารถดำเนินการส่งเสริมสวัสดิการได้ ซึ่งหลักการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก มิได้หมายความว่า สภาการแพทย์แผนไทยต้องจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกแต่อย่างใด โดยอาจจะอำนวยการหรือให้ความสะดวกแก่สมาชิกไปดำเนินการจัดสวัสดิการร่วมกัน และเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิมซึ่งคณะกรรมาธิการมิได้มีการแก้ไขแต่ประการใด

นอกจากนี้ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพด้านการแพทย์ ก็มีการบัญญัติเกี่ยวกับการส่งสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก ในลักษณะทำนองนี้ เช่น พระราชบัญญัติวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้น

๕) ประเด็นตามร่างมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- ตามร่างมาตรา ๑๑ (๓) เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ผู้สงวนความเห็น ขอตัดความใน (๓) ของร่างมาตรา ๑๑ ออกทั้งหมด ดังนี้

"(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ "

ด้วยเหตุผลที่ว่า การบัญญัติเช่นนี้ เป็นการให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ในการใช้ดุลพินิจพิจารณาโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกลั่นแกล้งหรือเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้

- ตามร่างมาตรา ๑๑ (๔) ผู้สงวนความเห็น ขอแก้ไข เป็นดังนี้

"(๔) ~~ไม่เคย~~ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด *ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ"*

ด้วยเหตุผลที่ว่า สังคมไทยควรให้อภัยและให้โอกาสบุคคลที่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งคดีดังกล่าวอาจมิได้มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแต่ประการใดแล้ว ประกอบกับบุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยเป็นอย่างดีแล้วก็ไม่ควรที่จะไปตัดสิทธิ์ของบุคคลนั้นที่จะมาสมัครเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

(มาตรา ๑๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๒)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

สำหรับประเด็นนี้ทางคณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยจะเป็นผู้พิจารณาว่าคดีใดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ดังนั้น หากไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพแพทย์การแผนไทยแล้ว เช่น คดีทางการเมือง เป็นต้น หากบุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ตัวอย่างคดีในกรณีที่กล่าวมานั้น ก็ไม่อาจนำซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพแต่ประการใด บุคคลนั้นก็จะสามารถมีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยได้

๖) ประเด็นร่างมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ในประเด็นนี้ เกี่ยวกับกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) ไม่ควรกำหนดให้ตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ด้วยเหตุว่า กรรมการโดยตำแหน่งควรเป็นตำแหน่งของบุคคลในหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น

- ขอทราบจำนวนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในขณะนี้มีจำนวนเท่าใด

- เกี่ยวกับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

ไม่เห็นด้วย ที่คณะกรรมาธิการเสียงข้างมากกำหนดให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ด้วยเหตุผลที่ว่า นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย มิได้เป็นตัวแทนของสมาชิกสมาคมวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายทั้งหมด แต่ประการใด ดังนั้นจึงขอสงวนความเห็นให้ตัดบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) ออก ด้วยเหตุผลที่ว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวสามารถเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคนเลือกกันเองให้เหลือสามคนตามร่างมาตรา ๑๔ (๓) ได้อยู่แล้ว ประกอบกับในเรื่องนี้ทางคณะกรรมาธิการ ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและประชาชนจากเครือข่ายการแพทย์แผนไทย ที่เข้าชื่อกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ รายชื่อ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมและความเสมอภาคกันทางกฎหมาย โดยไม่เป็นการเลือกปฏิบัติแก่สมาคมวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ยังมีอีกจำนวนมาก จึงขอสงวนความเห็นโดยแก้ไขความในมาตรา ๑๔ (๑) เป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ๓๕๙ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

(มาตรา ๑๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๕)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- สำหรับจำนวนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในขณะนี้มีมากกว่าจำนวน ๒๐ แห่ง

- เกี่ยวกับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กรรมการซึ่งเป็นคณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษา

ของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคนเลือกกันเองให้เหลือสามคน (สถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนสาขาการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในระดับปริญญาตรี โท และเอก)นั้น มีความแตกต่างจากที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) กรรมการซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองเลือกกันเองให้เหลือสามคน ที่มีลักษณะเป็นการฝากตัวเป็นศิษย์ ดังนั้น ที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) เป็นคนละกรณีกัน

๗) ประเด็นร่างมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕)

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

สำหรับประเด็นนี้ ผู้สงวนความเห็นขอแก้ไขความในมาตรา ๑๘ ด้วยเหตุผลที่ว่า เพื่อให้สอดคล้องกันกับที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น ตามร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) ~~นอกจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายกสภาการแพทย์แผนไทย และกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒)~~ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) ~~เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้~~เป็นบุคคลล้มละลาย"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น (มาตรา ๑๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๐)

๘) ประเด็นตามร่างมาตรา ๒๐ เกี่ยวกับกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกันกับที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) และตามร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

"มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ ~~(๑)~~ นอกจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ฯลฯ ฯลฯ"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการฯ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(มาตรา ๒๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๑)

(๙) ประเด็นร่างมาตรา ๕๖ เกี่ยวกับ บทเฉพาะกาล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ไม่เห็นด้วยที่คณะกรรมาธิการกำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการ ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ ด้วยเหตุผลที่ว่า โดยหลักการของผู้ร่างกฎหมายไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียในกฎหมายที่ตนเองพิจารณา ซึ่งอาจจะถูกมองได้ว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมจึงควรให้มีการเลือกกรรมการจากผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยเลือกกันเองเป็นกรรมการชั่วคราวจำนวน ๑ ตำแหน่งตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ น่าจะเหมาะสมกว่า

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ นี้ เป็นกรรมการชั่วคราว เพื่อมาดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ประกอบกับเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายของภาคประชาชนมีส่วนพิจารณากฎหมายฉบับนี้อยู่ด้วย จึงย่อมเข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมายได้เป็นอย่างดี อันจะทำให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

กรรมาธิการชี้แจงว่า

- สำหรับประเด็นนี้ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

เหตุผลที่กำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการชั่วคราว ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ นั้น ก็เพื่อให้มีการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการถาวรขึ้นตามมาตรา ๑๔ ซึ่งทางคณะกรรมาธิการได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายของภาคประชาชนและดำเนินกิจการเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดอันจะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนี้

ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งในการดำรงตำแหน่งกรรมการชั่วคราวนั้นมีระยะเวลาจำกัด จึงเห็นสมควรที่กำหนดตำแหน่งดังกล่าวเป็นกรรมการเพื่อดำเนินการในระยะเริ่มแรกให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(มาตรา ๕๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๑)

(๑๐) ประเด็นเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความใน (๓) ของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ โดยให้ตัดข้อความออกทั้งหมด ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับที่มีการแก้ไขเป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๓) *การกำหนดให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่านายกสภาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยควรเป็นตัวแทนของสมาคม มูลนิธิ ชมรมหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยด้วย*

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการฯ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๑) ต่อประเทศ

๑.๑ เป็นกฎหมายที่จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ส่งเสริม สนับสนุนและควบคุมมาตรฐานการให้บริการ รวมถึงควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๒ เป็นกฎหมายที่มีส่วนสร้างรายได้ให้กับประเทศ เนื่องจากมีการส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผลักดันให้เป็นธุรกิจบริการด้านสุขภาพโดยให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการชาวต่างชาติเข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกด้านหนึ่ง

๑.๓ เป็นกฎหมายที่มีส่วนช่วยส่งเสริมและยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๒) ต่อองค์กร

เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ สภาการแพทย์แผนไทย มีบทบาทอำนาจหน้าที่ และมีอิสระในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) ต่อประชาชน

๓.๑ เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ ซึ่งบัญญัติหลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ

๓.๒ เป็นกฎหมายที่ทำให้ประชาชนผู้รับบริการ ได้รับบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่มีมาตรฐาน

๓.๓ เป็นกฎหมายที่มีส่วนทำให้พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้มีมาตรฐาน ซึ่งจะทำให้ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการ นำไปสู่การสร้างรายได้ ต่อไป

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๑) รัฐจะต้องมีภาระด้านงบประมาณ สภาการแพทย์แผนไทยได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้น รัฐจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานและการจัดสรรงบประมาณให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสภาวิชาชีพ สมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนทั่วถึงหรือไม่ เพียงใด

๓) ในประเด็นคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย นั้น กรรมการโดยตำแหน่งควรมีที่มาและสัดส่วนจำนวนกรรมการตามความเหมาะสม และกรรมการที่มาจากการเลือกกันเองจะต้องเป็นตัวแทนของสมาคมแพทย์แผนไทยในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยด้วย เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงตามเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสภาวิชาชีพ ประการสำคัญต้องมุ่งหมายให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และปราศจากปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ยังมีอำนาจหน้าที่เลือกกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย เพื่อให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมสภาการแพทย์แผนไทย ในการนี้การได้มาซึ่งนายกสมาคมสภาการแพทย์แผนไทย ควรมีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของสมาชิก

๔) สำหรับอัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ควรกำหนดให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

๕) บทลงโทษ สำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้มีโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ นั้น มีอัตราโทษค่อนข้างสูงจึงเห็นควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ เพราะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๖) ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ควรมีหลักการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่ประกอบอาชีพแพทย์แผนไทยที่มีอยู่เดิม ให้สามารถดำรงวิชาชีพและเข้าสู่ระบบสภาวิชาชีพได้ โดยนำความรู้ความเชี่ยวชาญ ประกอบกับองค์ความรู้ดั้งเดิม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการแพทย์แผนไทยตามแนวทางปรัชญาความรู้ดั้งเดิมโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามความจำเป็น และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ให้มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การบริหารจัดการ รวมถึงการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาการแพทย์แผนไทยด้วย

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

: รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
สิงหาคม ๒๕๕๕

เอกสารประกอบการพิจารณา
จัดทำโดย

นายนัท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย นิติกรชำนาญการ นายสุภณัฐ ศิริทอง วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวอมรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๙
- ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง
๑.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างกว้างขวาง ๓๕
๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๓๙

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ๓๙
๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๔๘
๒.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๗๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

- บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... .. - ๑ -
- สรุปสถานการณ์ ปัญหา โอกาสและข้อเสนอแนะแนวทางในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ..... - ๒ -
- แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ..... - ๘ -
- สถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม : อิทธิพลของรัฐ และวิชาชีพแพทย์ภายใต้ระบบทุนนิยม ..... - ๑๕ -
- นโยบายรัฐ และเจตนคติแพทย์แผนปัจจุบันที่มีผลต่อการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม (Effects of Government policy and Medical Profession perception on Development of Traditional Medicine) ..... - ๑๙ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- สรุปสาระสำคัญแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไท สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๒ .. - ๓๐ -
- ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน
  - สนับสนุนให้จัดบริการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาล ..... - ๓๖ -
  - สนับสนุนพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
    ตั้งสภาวิชาชีพดูแลมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ..... - ๓๘ -
  - ศูนย์บริการทางการแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับสูง หรือ เมดิคัลฮับ
    เมดิคัลฮับ (Medical Hub) ในมุมมองทางวิชาการ..... - ๔๐ -
  - การพัฒนาการแพทย์แผนเดิมในประเทศอินเดีย..... - ๔๓ -
- ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... - ๔๕ -

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ..... **(๑)**

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ) ..... **(๒๓)**

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)..... **(๔๗)**

: รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร ..... **(๔๙)**

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์การแผนไทย พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ..... **(๘๗)**

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

ความเป็นมา
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....*
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีผู้เสนอ (ในสมัยรัฐบาล ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวม ๓ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔

๒. เสนอโดย นายอสิ มะหะมัดยังกี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

๓. เสนอโดย นายบัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔

โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ฉบับนั้น มีหลักการเป็นไปในทำนองเดียวกัน จึงเห็นควรให้นำมาพิจารณารวมกัน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณาโดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่

---

* **หมายเหตุ** : ชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการแก้ไขจากเดิมที่กำหนดชื่อว่า "ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...." เป็น "ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...."

กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญ ด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคล ซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา ให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่ง นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ ในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๒ ฉบับ ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไป ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ด้วยคะแนนเสียง ๒๖๖ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๔๘ คน เพื่อพิจารณา ในวาระที่สอง ขั้นคณะกรรมาธิการ ด้วยเหตุที่มีร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมการพิจารณาอยู่ด้วยตามมาตรา ๑๖๓ วรรคสี่* ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น จำนวนคณะกรรมาธิการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้น จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติ

---

* **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๓ วรรคสี่ บัญญัติว่า**

“ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต้องให้ผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นชี้แจงหลักการของร่างพระราชบัญญัติ และคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมดด้วย”

ของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณา[๒] และกำหนดการแปรญัตติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓[๓] ภายในกำหนด ๗ วันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมาธิการวิสามัญที่สภาตั้งขึ้น
(ในสมัยรัฐบาล ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี)
จำนวน ๔๘ คน ประกอบด้วย

** ๑. นายอร่าม อามระดิษ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายอสิ มะหะมัดยังกี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายปุระพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
* ๕. นางวิลาวัลย์ จึงประเสริฐ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นางนิภา พริ้งศุลกะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
** ๗. นายธเนตร บัวแย้ม	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
* ๘. นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พื้นแสน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นางนฤมล ธารดำรงค์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายเทวัญ ธานีรัตน์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
** ๑๓. นายสุกษม อามระดิษ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายบัญญัติ เจตนจันทร์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
** ๑๕. นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
* ๑๖. นายวราสิทธิ์ กาญจนสูตร	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

---

[๒] โปรดดูร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ ในภาคผนวก หน้า (๒๓)

[๓] **ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๓ บัญญัติว่า**

"การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติขั้นคณะกรรมาธิการที่สภาตั้ง สมาชิกผู้ใดเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือต่อประธานคณะกรรมาธิการภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันถัดจากวันที่สภารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ เว้นแต่สภาจะได้กำหนดเวลาแปรญัตติสำหรับร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้เป็นอย่างอื่น

การแปรญัตติต้องแปรเป็นรายมาตรา

การแปรญัตติเพิ่มมาตราขึ้นใหม่หรือตัดทอนหรือแก้ไขมาตราเดิมต้องไม่ขัดกับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น"

* หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนของรัฐบาล

** หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑๗. นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย
๑๘. นายขจิตร ชัยนิคม
๑๙. นายชัยพร กลิ่นจันทร์
** ๒๐. นายชัยรัตน์ นนทชัย
** ๒๑. นายชุมสันต์ ฉายภักดี
๒๒. นายไชยา พรหมา
๒๓. นายถาวร ตรีรัตน์ณรงค์
** ๒๔. นางสาวธนัชพร แย้มพันธุ์เกษร
๒๕. นายธนาธร โล่ห์สุนทร
* ๒๖. นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์
** ๒๗. นางสาวธารณา จันทร์แจ้ง
๒๘. นายธีรัจชัย พันธุมาศ
๒๙. นายนิยม เวชกามา
๓๐. นางสาวนุจรี บุญทวี
๓๑. นายบรรพต ต้นธีรวงศ์
** ๓๒. นางบุณยาพร วิภาตะวัต
๓๓. นายประพนธ์ นิลวัชรมณี
๓๔. นายประเสริฐ ชัยกิจเด่นนภาลัย
** ๓๕. นางพิศมร หว่อง
** ๓๖. นายไพโรจน์ เย็นสมุทร
๓๗. นางสาวภูวนิดา คุนผลิน
๓๘. นายมงคลศิลป์ บุญเย็น
๓๙. นางมัณฑนา สุทธานุรักษ์
** ๔๐. นางยุพิน โตเอี่ยม
* ๔๑. นายวรพจน์ ภู่จินดา
** ๔๒. นายวรรณศิลป์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา
๔๓. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
** ๔๔. นางสุมาลี ตระกูลพานิชย์กิจ
** ๔๕. นายหิรัญ ศิลา
** ๔๖. นางสาวอมราพร สุจิตธรรมวงศ์
๔๗. นางสาวอรไท นิตย์คำหาญ
๔๘. นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์

เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนถึงมาตรา ๕ จากนั้นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ ๒ ได้สั่งเลื่อนการพิจารณาไปในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ (ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป และในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

ต่อไป ตามมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐[๔] และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นใหม่จำนวน ๔๘ คน เพื่อพิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘ วรรคสอง[๕] ด้วยเหตุที่มีร่างพระราชบัญญัติซึ่งประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อเสนอกฎหมายรวมพิจารณาอยู่ด้วย ตามมาตรา ๑๖๓ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จำนวนคณะกรรมาธิการวิสามัญต้องประกอบด้วยผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมาธิการทั้งหมด และมีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

คณะกรรมาธิการวิสามัญที่สภาตั้งขึ้นใหม่
(ในสมัยรัฐบาล ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี)
จำนวน ๔๘ คน ประกอบด้วย

๑. นายชลน่าน ศรีแก้ว	ประธานคณะกรรมาธิการ
**๒. นายอร่าม อามระดิษ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายบัญญัติ เจตนจันทร์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
**๕. นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
*๖. นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๗. นายฉัตรพนธ์ อรุณพัฒน์เมธี	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
**๘. นายสุกษม อามระดิษ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. นายสุกิจ อัถโถปกรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายเหวง โตจิราการ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
**๑๒. นายธเนตร บัวแย้ม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
*๑๓. นายปภัสสร เจียมบุญศรี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
*๑๔. นายสุพจน์ ฤชุพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

---

[๔] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ วรรคสอง บัญญัติว่า**

"ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นการเลือกตั้งทั่วไป รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาแล้วแต่กรณี จะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบต่อไปได้ ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกหลังการเลือกตั้งทั่วไป และรัฐสภามีมติเห็นชอบด้วย แต่ถ้าคณะรัฐมนตรีมิได้ร้องขอภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป"

[๕] **ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๘ วรรคสอง บัญญัติว่า**

"การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหรือร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ถ้าอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมาธิการให้สภาตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นใหม่"

* หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนของรัฐบาล

** หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑๕. นายเธียรชัย สุวรรณเพ็ญ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
*๑๖. นายสุวัช เชียศิริวัฒนา เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๗. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ๑๘. นายขจิตร ชัยนิคม
๑๙. นางสาวชะวรลัทธิ์ ชินธรรมมิตร **๒๐. นายชัยรัตน์ นนทชัย
**๒๑. นายชุมสันต์ ฉายภักดี ๒๒. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์
๒๓. นายดิสทัต คำประกอบ **๒๔. นายทองคำ แก้วพรม
๒๕. นายเทวัญ ธานีรัตน์ **๒๖. นางสาวธนัชพร แย้มพันธุ์เกษร
**๒๗. นางสาวธารณา จันทร์แจ้ง ๒๘. นางสาวธีรพร กลางพิมาย
๒๙. นายนิยม เวชกามา **๓๐. นางบุณยาพร วิภาตะวัต
๓๑. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ๓๒. นายพิชัย เกียรติวินัยสกุล
๓๓. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์ **๓๔. นายไพโรจน์ เย็นสมุทร
**๓๕. นางสาวภารดี ถนอมใจ **๓๖. นางยุพิน โตเอี่ยม
**๓๗. นายวรรณศิลป์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา *๓๘. นายวราสิทธิ์ กาญจนสูตร
๓๙. นายสมพรต สาระโกเศศ ๔๐. นางสมหญิง บัวบุตร
**๔๑. นายสวัสดิ์ บุญวัฒน์ ๔๒. นายสหรัฐ กุลศรี
๔๓. นายสำราญ ศรีแปงวงค์ ๔๔. นายสุทัศน์ จันทร์แสงศรี
**๔๕. นางสุมาลี ตระกูลพานิชย์กิจ ๔๖. นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ
๔๗. นายอสิ มะหะมัดยังกี ๔๘. นายอุกฤษณ์ ตั้นสวัสดิ์

เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ[๖] ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ยังมิได้มีการพิจารณาในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เนื่องจากได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

ต่อมา ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภาสมัยสามัญทั่วไป พ.ศ. ๒๕๕๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สองขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งโดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

---

* หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนของรัฐบาล

** หมายถึง กรรมาธิการในสัดส่วนผู้แทนของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

[๖] โปรดดูรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ในภาคผนวก หน้า (๔๙)

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๖ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป[๗] ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖[๘] เมื่อวันอังคารที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการได้มีข้อสังเกตและขอตัดข้อสังเกตเฉพาะในข้อ (๓) ออก ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการและข้อสังเกตในข้อ (๓) ที่คณะกรรมาธิการขอตัดออกในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่หนึ่ง ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นเพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖[๙] เมื่อวันพุธที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้พิจารณาและเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

---

[๗] โปรดดูร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ในภาคผนวกหน้า (๘๗)

[๘] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔๖ บัญญัติว่า**

"ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖๘ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอตามมาตรา ๑๔๒ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในหกสิบวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวัน กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา

ระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ไม่ให้นับรวมระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๔๙

ถ้าวุฒิสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติไม่เสร็จภายในกำหนดเวลาที่กล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าวุฒิสภาได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น

ในกรณีที่สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินไปยังวุฒิสภา ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอไปนั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน คำแจ้งของประธานสภาผู้แทนราษฎรให้ถือเป็นเด็ดขาด

ในกรณีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรมิได้แจ้งไปว่าร่างพระราชบัญญัติใดเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ให้ถือว่าร่างพระราชบัญญัตินั้นไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน"

[๙] **ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ บัญญัติว่า**

"ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือวุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมาธิการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป"

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....*
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

๑.๒ เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคล ซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา ให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

---

* **หมายเหตุ** : ชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการแก้ไขจากเดิมที่กำหนดชื่อว่า “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....”

.....

๔. บทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙[๑] ประกอบกับมาตรา ๓๒[๒] มาตรา ๓๓[๓] มาตรา ๔๑[๔] มาตรา ๔๓[๕] และมาตรา ๔๕[๖] ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

---

[๑] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๒๙** "การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายดามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม"

[๒] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๓๒** บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับและการคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหายมีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำเช่นว่านั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้"

[๓] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๓๓** บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน

บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข

การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถานหรือในที่รโหฐาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ"

[๔] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๑ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๔๑** สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ"

[๕] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๔๓** บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน"

[๖] **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕ บัญญัติว่า**

"**มาตรา ๔๕** บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพดามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือการแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรานี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจดามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้"

.....

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

"วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

"กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมถึงการผดุงครรภ์ไทย เภสัชกรรมไทย และการนวดไทย ทั้งนี้ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลการส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การนวดไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจากสภาการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใด ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ กำหนดการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๘.๒ กำหนดบทรองรับในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึง การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ฯลฯ ให้หมายถึง การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ฯลฯ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยหรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึงการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๓ หมวด ๑ สภาการแพทย์แผนไทย

๘.๓.๑ กำหนดให้มีสภาการแพทย์แผนไทย มีสถานะเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทยเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๘.๓.๒ กำหนดวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของประเทศไทย

๘.๓.๓ กำหนดอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดจนกิจการใด ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๓.๔ กำหนดที่มาของรายได้ของสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๘

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

๘.๓.๕ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๘.๔ หมวด ๒ สมาชิก

๘.๔.๑ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรม และต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง และต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๔.๒ กำหนดสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทยส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๔.๓ กำหนดการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๒)

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๒ (๓) หรือ (๔)

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๕) และผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการกำหนด ลงความเห็นว่าไม่สามารถบำบัดรักษาให้หายเป็นปกติได้ หรือต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาเกินกว่าสองปี

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา๑๒(๕) แต่ยังไม่ถึงขนาดที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๘.๕ หมวด ๓ คณะกรรมการ

๘.๕.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(๒) กรรมการซึ่งเป็นคณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสาขาละสามคน

(๓) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสามคน

(๔) หัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๕) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔

๘.๕.๒ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา และมีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาได้ด้วย (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้มีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาด้วย

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕)

๘.๕.๓ กำหนดให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๕ (๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการ เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๕ (๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

๘.๕.๔ กำหนดหลักเกณฑ์การเลือกกรรมการ การเลือกตั้งกรรมการ การแต่งตั้งที่ปรึกษา การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ และการเลื่อนหรือการเลือกกรรมการหรือการเลือกตั้งกรรมการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๗ และการเลื่อนหรือการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๕.๕ กำหนดคุณสมบัติของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

๘.๕.๖ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการที่มาจากการเลือกกันเองและกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

๘.๕.๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๓) ลาออก

กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากตำแหน่งคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ลาออก

๘.๕.๘ กำหนดในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการเลือกกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง เว้นแต่ วาระของกรรมการดังกล่าวเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระให้คณะกรรมการดำเนินการให้ได้มาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

๘.๕.๙ กำหนดในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติและได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

๘.๕.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๑๐

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๒ (๕)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘

(จ) การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามมาตรา ๓๕

(ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฎ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตามมาตรา ๑๒ (๒)

(ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ด) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๘.๕.๑๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เหรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

๘.๕.๑๒ กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๕.๑๓ กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๖ หมวด ๔ การดำเนินการของคณะกรรมการ

๘.๖.๑ กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๖.๒ กำหนดให้สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ได้ (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

๘.๖.๓ กำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่จะต้องดำเนินการตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) การกำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายในสามสิบวัน หรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

๘.๗ หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๘.๗.๑ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายนี้กำหนดไว้ให้กระทำได้ (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย ตามหลักมนุษยธรรม หรือตามธรรมจรรยา โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลกระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ ทั้งนี้ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) หมอพื้นบ้าน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมานานไม่น้อยกว่า

สิบปีเป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๘.๗.๒ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ฯลฯ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน

๘.๗.๓ กำหนดบทห้ามผู้ซึ่งใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทยหรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๗.๔ กำหนดให้การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตร ฯลฯ ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๗.๕ กำหนดให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลง ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลงด้วย และให้ส่งใบอนุญาตคืนต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

๘.๗.๖ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๘.๗.๗ กำหนดบุคคลผู้มีสิทธิกล่าวหาและกล่าวโทษ (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๗.๘ กำหนดกรณีเมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษหรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยไม่ชักช้า (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๗ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

๘.๗.๙ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากสมาชิกประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๘ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

๘.๗.๑๐ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

๘.๗.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิก (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิกประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

๘.๗.๑๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

๘.๗.๑๓ กำหนดให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่อง ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ พร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

๘.๗.๑๔ กำหนดให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

๘.๗.๑๕ กำหนดระยะเวลาการทำคำวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

๘.๗.๑๖ กำหนดให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๕ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

๘.๗.๑๗ กำหนดบทห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

๘.๗.๑๘ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้ถือว่ามิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หากกระทำการฝ่าฝืนโดยประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และถูกลงโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๗ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๕๓ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

๘.๗.๑๙ กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

๘.๘ หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่

๘.๘.๑ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๘.๘.๒ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๘.๘.๓ กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๙ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๘.๙.๑ **บทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และผู้ที่ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๕๓)**

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๙.๒ **บทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ไม่มีสิทธิใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และผู้ซึ่งใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังกล่าว และรวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตนด้วย (ร่างมาตรา ๕๔)**

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๙.๓ **บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนที่สมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยได้สิ้นสุดลงแล้ว และไม่ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕๕)**

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

๘.๙.๔ **บทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนที่ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใดๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ หรือคณะอนุกรรมการสอบสวนโดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๕๖)**

มาตรา ๕๖ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๙.๕ บทกำหนดโทษปรับสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ฝ่าฝืนไม่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่มีเหตุอันควร (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

๘.๑๐ บทเฉพาะกาล

๘.๑๐.๑ กำหนดบทรับรองสถานะของผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๑๐.๒ กำหนดบทรับรองสถานะของผู้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะและใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๑๐.๓ กำหนดบทรับรองให้ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับกับผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

๘.๑๐.๔ กำหนดให้ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้การเลือกกรรมการ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการส่วนการเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘.๑๐.๕ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘.๑๐.๖ กำหนดให้ผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับโดยยังไม่มีการดำเนินการ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๓)

มาตรา ๖๓ ให้ถือว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๑)	ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท
(๒)	ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
(๓)	ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๔)	ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
(๕)	ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐๐ บาท

<u>ประเด็นการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....</u>
<u>(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)</u>

๑. สรุปประเด็นสำคัญจากการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ขั้นรับหลักการ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ได้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑. นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. นายอสิ มะหะมัดยังกี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. นายบัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญ ด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุนส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ได้แถลงหลักการและเหตุผลเสร็จแล้ว ต่อจากนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นสำคัญที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายอย่างกว้างขวาง

(๑) ร่างกฎหมายฉบับนี้ต้องการให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพแพทย์แผนไทยขึ้นมา ทั้งนี้เพื่อต้องการให้มีการคุ้มครองกำกับดูแลวิชาชีพแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานและเป็นการส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตลอดจนส่งเสริมลิขสิทธิ์ทางการแพทย์แผนไทย

(๒) มีความเป็นห่วงว่าเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ จะทำให้การพัฒนาภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการรักษาตามวิถีชาวบ้านโดยธรรมชาตินั้นอาจเกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากว่าบุคคลที่รักษาแบบพื้นบ้านนั้นต้องมีใบประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ดังนั้นจึงขอฝากให้ทางคณะกรรมาธิการวิสามัญช่วยดูแลให้ครอบคลุมไปถึงภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกตกทอดหลายชั่วอายุคน ยังคงดำรงอยู่ได้ต่อไป

(๓) เกี่ยวกับองค์ประกอบหรือที่มาของคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทยนั้น ยังกำหนดไม่ชัดเจน เช่น ควรกำหนดตำแหน่งวิชาชีพเภสัชกรรมไทย หรือผดุงครรภ์ไทย มาประกอบเป็นคณะกรรมการรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ การที่กำหนดให้มีตัวแทนของกระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาประกอบเป็นกรรมการสภาแพทย์แผนไทยนั้น มีความไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่าบุคคลดังกล่าวไม่น่าที่จะมีความเกี่ยวข้องกับสภาวิชาชีพแพทย์แผนไทยแต่ประการใด

(๔) เกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย เช่น ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท และค่าต่ออายุใบอนุญาตฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท มีความเหมาะสมหรือไม่ แต่ในขณะที่การต่ออายุใบอนุญาตคลินิกของทันตแพทย์ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตเพียงปีละ ๕๐๐ บาท การขอใบอนุญาตและการต่อใบอนุญาตของวิชาชีพแพทย์แผนไทยควรกำหนดให้สอดคล้องกับวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ด้วย ดังนั้น จึงขอฝากให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาให้สอดคล้องกับวิชาชีพสาขาอื่น ๆ หรือพิจารณาให้มีความเหมาะสมต่อไป

(๕) เกี่ยวกับบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๕๒ ที่กำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้ไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเรียกหรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๓๘ นั้น เห็นว่าการกำหนดโทษจำคุกสูงเกินไป หรือควรกำหนดให้เป็นอำนาจของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการจะเหมาะสมกว่าหรือไม่

(๖) เกี่ยวกับการบรรจุหลักสูตรของสถาบันการแพทย์แผนไทย ต้องให้มีมาตรฐานเดียวกันที่ชัดเจน

(๗) ควรได้มีการจัดให้มีเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิชาชีพแพทย์แผนไทยนั้น เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับนำมาประกอบการพิจารณาในชั้นของคณะกรรมาธิการวิสามัญด้วย

(๘) ควรได้มีการรวบรวมการขึ้นทะเบียนมรดกทางภูมิปัญญาชาวบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ด้วย

(๙) การตรากฎหมายวิชาชีพแพทย์แผนไทยขึ้นนั้น จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบโรคศิลปะ เป็นต้น เพื่อยกระดับให้การแพทย์แผนไทยมีความทัดเทียมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์แผนไทย ตลอดจนจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ตอบชี้แจง ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยให้มีบทบาทมากขึ้นโดยได้นำการบริการทางการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรไทยเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐทั่วประเทศ รวมทั้งได้บรรจุผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยที่จบ

การศึกษาระดับปริญญาตรีและมีใบประกอบโรคศิลปะไปปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลจำนวน ๙๕ ตำแหน่ง และในปีนี้จะบรรจุเพิ่มเติมอีกจำนวน ๑๕๐ ตำแหน่ง นอกจากนี้ทางกระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการบรรจุยาสมุนไพรไทยเข้าไปในบัญชียาหลักแห่งชาติจำนวน ๑๙ รายการ ที่ได้อนุมัติให้มีการใช้ยาในโครงการรักษาฟรีได้ และจะบรรจุยาสมุนไพรไทยเพิ่มเติมอีกจำนวน ๗๒ รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๑ รายการ อีกทั้งได้เร่งดำเนินการพัฒนามาตรฐานบริการและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่เชื่อมั่นของประชาชนชาวไทย รวมทั้งเข้าถึงระดับนานาชาติให้มากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพนานาชาติ ดังนี้

(๑) การส่งเสริมการรักษาพยาบาล โดยการเน้นคุณภาพการรักษาให้เป็นเลิศแก่ชาวต่างประเทศ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบการรักษาสุขภาพของคนในประเทศ

(๒) การส่งเสริมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นการลดการพึ่งพาการนำเข้ายาจากต่างประเทศ

(๓) ส่งเสริมธุรกิจสุขภาพ เช่น ธุรกิจสปาสู่สากลและการนวดแผนไทย โดยเน้นการบริการเกี่ยวกับสุขภาพ

(๔) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์สุขภาพและสมุนไพรไทย

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไป ด้วยคะแนนเสียง ๒๖๖ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งดออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๔๘ คน เพื่อพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติฉบับที่นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอเป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการและกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

๒.๑ สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง

๑) ประเด็นเกี่ยวกับชื่อร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

เกี่ยวกับแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากเดิมที่กำหนดชื่อว่า “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” ขอทราบเหตุผลในการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

สำหรับเหตุผลในการแก้ไขของคณะกรรมาธิการนั้น คณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณา แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อให้มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามหลักภาษาไทย รวมทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒) ประเด็นตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "การแพทย์แผนไทย" คำว่า "วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" และคำว่า "การผดุงครรภ์ไทย"

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ไม่เห็นด้วยที่ทางคณะกรรมาธิการ กำหนดบทนิยาม คำว่า "การแพทย์แผนไทย" ในร่างมาตรา ๓ โดยให้ไปใช้คำจำกัดความตามความหมายที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าควรจะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

- ตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หลักการและสาระสำคัญของบทนิยามศัพท์ดังกล่าวคืออะไร และมีหลักคิดในการเขียนบทนิยามศัพท์ดังกล่าวอย่างไร

- ตามร่างมาตรา ๓ เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า "การผดุงครรภ์ไทย" โดยเฉพาะหมายความรวมถึง "การทำคลอด" ด้วยนั้น การเขียนกฎหมายในลักษณะนี้จะสามารถคุ้มครองความปลอดภัยให้กับหญิงผู้รับบริการ ได้อย่างไร นอกจากนี้ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ จะสามารถทำการคลอดโดยการผ่าตัดได้ด้วยหรือไม่

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- หลักการเขียนบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" โดยให้ไปดูหรือไปยึดโยงกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น เพื่อความสะดวกและชัดเจน ควรได้มีการกำหนดบทนิยามศัพท์ดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ น่าจะมีความเหมาะสมกว่า ด้วยเหตุผลที่ว่า ถ้าหากกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ถูกยกเลิกไปแล้ว บทนิยามคำว่าการแพทย์แผนไทย" นี้จะมีความหมายว่าอย่างไร และเหตุใดถึงไม่ยกบทนิยามศัพท์ดังกล่าวตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย โดยการนำหลักการและสาระสำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องมากำหนดหรือบัญญัติบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" ไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงขอสงวนความเห็น โดยแก้ไขบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย"เป็นดังนี้

"<u>"การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแพทย์แผนไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบกันมา หรือการศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมตลอดถึงกระบวนการทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด</u>

การรักษาหรือการป้องกันโรค หรือการส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ไทย การเภสัชกรรมไทย การนวดไทย การเวชกรรมไทย และให้หมายความรวมถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย หรือกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยตามที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง”

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- การที่คณะกรรมาธิการกำหนดบทนิยาม คำว่า “การแพทย์แผนไทย” โดยต้องไปยึดโยงกับกฎหมายฉบับอื่นนั้น เป็นการไม่สะดวกและมีความยุ่งยากในการบังคับใช้กฎหมาย โดยต้องไปดูความหมายของบทนิยามดังกล่าวในกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น ขอชี้แจงว่า เหตุผลที่คณะกรรมาธิการ กำหนดบทนิยาม คำว่า “การแพทย์แผนไทย”หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ด้วยเหตุว่า การบัญญัติเช่นนี้ โดยที่ต้องไปไปยึดโยงกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่งนั้น สามารถกำหนดได้ ดังเช่นกรณี ของพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดเกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า “ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุข” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล เป็นต้น

- เกี่ยวกับบทนิยาม คำว่า ““วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์”

สำหรับหลักการและสาระสำคัญของบทนิยามศัพท์ดังกล่าว คือ เมื่อกำหนดหลักการให้การแพทย์แผนไทยขึ้นเป็นวิชาชีพ โดยแยกออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ ก็เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเขียนบทนิยามศัพท์เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ดังกล่าว โดยการกำหนดรายละเอียดในแต่ละประเภทไว้ ทั้งนี้ เพื่อความชัดเจน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ คือ หลักการคิดของคณะกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่ในการกำหนดบทนิยามไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้

- ส่วนบทนิยาม คำว่า ““การผดุงครรภ์ไทย” หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแล การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย” โดยเฉพาะในส่วนของการทำคลอดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งแต่เดิมอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ โดยเหตุที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีการยกระดับมาตรฐานและความน่าเชื่อถือแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว โดยจัดให้มีสภาการแพทย์แผนไทย และคณะกรรมการการสภาการแพทย์แผนไทยขึ้น เพื่อควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งจะมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

- สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการทำคลอดของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์นั้นจะสามารถทำการคลอดด้วยการผ่าตัดได้ด้วยหรือไม่ นั้น ประเด็นในเรื่องนี้ เห็นว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการผ่าตัด ซึ่งการผ่าตัดเป็นเรื่องของแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

๓) ประเด็นตามร่างมาตรา ๓ /๑ (๑) เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- ตามร่างมาตรา ๓ /๑ (๑) เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น เป็นดังนี้

"(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด"

ทั้งนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตให้ครอบคลุมถึงองค์ความรู้ประเภทอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น

(มาตรา ๓/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

ทางคณะกรรมาธิการ ไม่ขัดข้องและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น

๔) ประเด็นตามร่างมาตรา ๗ (๗) เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทยตามร่างมาตรา ๗ (๗) ที่บัญญัติหลักการให้สภาการแพทย์แผนไทยดำเนินการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก มีความเห็นว่า ไม่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายนี้ ด้วยเหตุว่ามิใช่เป็นภารกิจหลักของสภาการแพทย์แผนไทย

(มาตรา ๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๘)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- ตามร่างมาตรา ๗ (๗) เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทยในการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก ทางคณะกรรมาธิการ เห็นว่า ควรบัญญัติหลักการดังกล่าวไว้ดีกว่ามิได้บัญญัติไว้ถ้าหากมิได้มีการบัญญัติไว้ สภาการแพทย์แผนไทย ก็จะไม่สามารถดำเนินการส่งเสริมสวัสดิการได้ ซึ่งหลักการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก มิได้หมายความว่า สภาการแพทย์แผนไทยต้องจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกแต่อย่างใด โดยอาจจะอำนวยการหรือให้ความสะดวกแก่สมาชิกไปดำเนินการจัดสวัสดิการร่วมกัน และเห็นควรคงไว้ตามร่างเดิมซึ่งคณะกรรมาธิการมิได้มีการแก้ไขแต่ประการใด

นอกจากนี้ กฎหมายยอื่นๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพด้านการแพทย์ ก็มีการบัญญัติเกี่ยวกับการส่งสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก ในลักษณะทำนองนี้ เช่น พระราชบัญญัติวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้น

๕) ประเด็นตามร่างมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- ตามร่างมาตรา ๑๑ (๓) เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ผู้สงวนความเห็น ขอตัดความใน (๓) ของร่างมาตรา ๑๑ ออกทั้งหมด ดังนี้

"(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ "

ด้วยเหตุผลที่ว่า การบัญญัติเช่นนี้ เป็นการให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ในการใช้ดุลพินิจพิจารณาโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ซึ่งอาจก่อให้เกิดการกลั่นแกล้งหรือเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้

- ตามร่างมาตรา ๑๑ (๔) ผู้สงวนความเห็น ขอแก้ไข เป็นดังนี้

"(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ"

ด้วยเหตุผลที่ว่า สังคมไทยควรให้อภัยและให้โอกาสบุคคลที่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งคดีดังกล่าวอาจมิได้มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแต่ประการใดแล้ว ประกอบกับบุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยเป็นอย่างดีแล้วก็ไม่ควรที่จะไปตัดสิทธิ์บุคคลนั้น ที่จะมาสมัครเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

(มาตรา ๑๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๒)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

สำหรับประเด็นนี้ทางคณะกรรมาธิการได้มีการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบแล้ว จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยจะเป็นผู้พิจารณาว่าคดีใดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ดังนั้น หากไม่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว เช่น คดีเช็ค หรือคดีทางการเมือง หากบุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้วคดีในกรณีที่กล่าวมานั้น ก็ไม่อาจนำซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพแต่ประการใด บุคคลนั้นก็จะสามารถมีสิทธิ์สมัครเข้าเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยได้

๖) ประเด็นร่างมาตรา ๑๔ (๑) และ (๒) เกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ในประเด็นนี้ เกี่ยวกับกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) ไม่ควรกำหนดให้ตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ด้วยเหตุว่ากรรมการโดยตำแหน่งควรเป็นตำแหน่งของบุคคลในหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น

- ขอทราบจำนวนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในขณะนี้มีจำนวนเท่าใด

- เกี่ยวกับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) มีความแตกต่างกัน หรือไม่ อย่างไร

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

เห็นด้วย ที่คณะกรรมาธิการเสียงข้างมากกำหนดให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ด้วยเหตุผลที่ว่า นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย มิได้เป็นตัวแทนของสมาชิกสมาคมวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายทั้งหมด แต่ประการใด ดังนั้นจึงขอสงวนความเห็นให้ตัดบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) ออก ด้วยเหตุผลที่ว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว สามารถเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคนเลือกกันเองให้เหลือสามคนตามร่างมาตรา ๑๔ (๓) ได้อยู่แล้ว ประกอบกับในเรื่องนี้ทางคณะกรรมาธิการ ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและประชาชนจากเครือข่ายการแพทย์แผนไทย ที่เข้าชื่อกว่าจำนวน ๑๐,๐๐๐ รายชื่อ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรม และความเสมอภาคกันทางกฎหมาย โดยไม่เป็นการเลือกปฏิบัติแก่สมาคมวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่มีจำนวนมาก จึงขอสงวนความเห็นโดยแก้ไขความในมาตรา ๑๔ (๑) เป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ฯลฯ ฯลฯ"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ๓๕๙ เสียง งดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

(มาตรา ๑๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๕)

คณะกรรมาธิการ ชี้แจงว่า

- สำหรับจำนวนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย ในขณะนี้มีมากกว่าจำนวน ๒๐ แห่ง

- เกี่ยวกับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กรรมการซึ่งเป็นคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสามคน (สถาบันอุดมศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนสาขาการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในระดับปริญญาตรี โท และเอก)นั้น มีความแตกต่างจากที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) กรรมการซึ่งเป็นหัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองเลือกกันเองให้เหลือสามคน ที่มีลักษณะเป็นการฝากตัวเป็นศิษย์ ดังนั้นที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๒) กับที่มาของกรรมการตามร่างมาตรา ๑๔ (๔) เป็นคนละกรณีกัน

๗) ประเด็นร่างมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับคุณสมบัติของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕)

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

สำหรับประเด็นนี้ ผู้สงวนความเห็นขอแก้ไขความในมาตรา ๑๘ ด้วยเหตุผลที่ว่า เพื่อให้สอดคล้องกันกับที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น ตามร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) นายกสภาปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายกสมาคมแพทย์แผนไทย และกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น

(มาตรา ๑๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๐)

๘) ประเด็นตามร่างมาตรา ๒๐ เกี่ยวกับกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกันกับที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นตามร่างมาตรา ๑๔ (๑) และตามร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์แผนไทย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์ทางเลือก ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสาธารณสุข ผู้แทนกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ผู้แทนกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ผู้แทนสภาเภสัชกรรม ผู้แทนสภาการพยาบาล และผู้แทนสภาการสาธารณสุขชุมชน (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการฯ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

(มาตรา ๒๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๑)

(๙) ประเด็นร่างมาตรา ๕๖ เกี่ยวกับ บทเฉพาะกาล

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า

- ไม่เห็นด้วยที่คณะกรรมาธิการกำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการ ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ ด้วยเหตุผลที่ว่า โดยหลักการของผู้ร่างกฎหมายไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียในกฎหมายที่ตนเองพิจารณา ซึ่งอาจจะถูกมองได้ว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมจึงควรให้มีการเลือกกรรมการจากผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยเลือกกันเองเป็นกรรมการชั่วคราวจำนวน ๑ ตำแหน่งตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ น่าจะเหมาะสมกว่า

กรรมาธิการผู้สงวนความเห็น อภิปรายว่า

- เห็นด้วยกับการที่กำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ นี้ เป็นกรรมการชั่วคราว เพื่อมาดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ประกอบกับเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายของภาคประชาชนมีส่วนพิจารณากฎหมายฉบับนี้อยู่ด้วย จึงย่อมเข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมายได้เป็นอย่างดี อันจะทำให้การดำเนินการเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

กรรมาธิการชี้แจงว่า

- สำหรับประเด็นนี้ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

เหตุผลที่กำหนดให้ “นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการชั่วคราว ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๕๖ นั้น ก็เพื่อให้มีการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการถาวรขึ้นตามมาตรา ๑๔ ซึ่งทางคณะกรรมาธิการได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้ริเริ่มเสนอกฎหมายของภาคประชาชนและดำเนินกิจการเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดอันจะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนี้ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งในการดำรงตำแหน่งกรรมการชั่วคราวนั้นมีระยะเวลาจำกัด จึงเห็นสมควรที่กำหนดตำแหน่งดังกล่าวเป็นกรรมการเพื่อดำเนินการในระยะเริ่มแรกให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

(มาตรา ๕๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๑)

(๑๐) ประเด็นเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

สำหรับประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความใน (๓) ของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ โดยให้ตัดข้อความออกทั้งหมด ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับที่มีการแก้ไขเป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๓) ~~ควรกำหนดให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่านายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยควรเป็นตัวแทนของสมาคม มูลนิธิ ชมรมหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยด้วย~~

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการฯ ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๒.๒ ผลการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ขั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ **มีการแก้ไข**
คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพ<u>การ</u>แพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

คำปรารภ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๑ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า ~~การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์~~ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ ด้วยตรรกวิธีใด ๆ เกี่ยวกับประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้ง การประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

"กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมถึงการผดุงครรภ์ไทย เภสัชกรรมไทย และการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแล การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การนวดไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๓/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๓/๑ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการประกอบวิชาชีพด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๒) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

อนึ่ง มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ไขความในมาตรา ๓/๑ วรรคหนึ่ง (๑) ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น ดังนี้

นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็นโดยขอแก้ความใน (๑) ของมาตรา ๓/๑ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

"ฯลฯ ฯลฯ

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ฯลฯ ฯลฯ"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ และเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นและคณะกรรมาธิการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๓/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔)

มาตรา ๔ มีการแก้ไข

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

"มาตรา ๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะ

สาขาการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยหรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึง การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ สภาการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย สมาคมสภาหรือชมรมใด ๆ ที่มีตำแหน่งหรือไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในสภาประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัตินี้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕)

มาตรา ๕ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสภาประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖)

หมวด ๑ สภาแพทย์แผนไทย **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

หมวด ๑
สภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๖ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทย เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๗)

มาตรา ๗ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๗ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย เพื่อการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย~~และการสาธารณสุข~~

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับ~~การ~~วิชาชีพการแพทย์แผนไทย ~~และการสาธารณสุข~~

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ของประเทศไทย

(๙) ~~จัดตั้งสถาบันการศึกษา ฝึกอบรม เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย~~

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๘)

มาตรา ๘ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๑

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตลอดจนกิจการใด ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๙)

มาตรา ๙ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๗

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๑๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๑)

หมวด ๒ สมาชิก **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๑ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๑ ~~ผู้สมัครเป็น~~สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ~~โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือภูมิปัญญาไทยจากสถาบันการศึกษา ที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง~~ดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรมและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหาย ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้มีวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๑๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ขอหนังสืออนุมัติหรืออุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทยส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๑๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ (๒)

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔)

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) และแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการกำหนด ลงความเห็นว่าไม่สามารถบำบัดรักษาให้หายเป็นปกติได้หรือต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาเกินกว่าสองปี

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) แต่ยังไม่ถึงขนาดที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี และให้นำความในมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๑๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๔)

หมวด ๓ คณะกรรมการ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๔ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขสามคนจาก คณะกรรมการอาหารและยา กรมพัฒนาคณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก กองการประกอบโรคศิลปะ กระทรวงมหาดไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคน กระทรวงละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสาขาละสามคน สำนักงานตำรวจแห่งชาติหนึ่งคน กรุงเทพมหานครหนึ่งคนและสมาคมโรงพยาบาลเอกชนหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาแพทย์แผนไทย เภสัชกรรมไทย ผดุงครรภ์ไทย และนวดไทย

(๓) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคน ได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว เลือกกันเองให้เหลือสามคน

(๔) หัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๕) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๓/๑

อนึ่ง มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ไขความในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๑) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการ ผู้สงวนความเห็น ดังนี้

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ นายเธียรชัย สุวรรณเพ็ญ นายเทวัญ ธานีรัตน์ นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ และนายอสิ มะหะมัดยังกี ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความใน (๑) ของมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ฯลฯ ฯลฯ ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๑๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ **การแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้มีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาด้วย

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕)

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๑๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๔ (๔๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๑๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๗ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖ และการเลื่อนหรือการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๑๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) เฉพาะนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย (๓) (๔) และ (๕) นายกสภาเภสัชกรรมสภาวิชาชีพสาธารณสุข นายกสมาคมแพทย์แผนไทย และกรรมการตาม มาตรา ๑๔ (๒) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

อนึ่ง มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น โดยขอแก้ไขความในมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๑) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมาธิการเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการ ผู้สงวนความเห็น ดังนี้

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายเทวัญ ธานีรัตน์ และนายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความของมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) นายกสภาเภสัชกรรมสภาวิชาชีพสาธารณสุข นายกสมาคมแพทย์แผนไทย และกรรมการตาม มาตรา ๑๔ (๒) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการและเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นและคณะกรรมาธิการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๑๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๑๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) นอกจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘

(๓) ลาออก

กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากตำแหน่งคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ลาออก

อนึ่ง คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (๑) ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

"มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) นายกสภาทันตแพทยสภา นายกสภาเภสัชกรรม นายกสภาการพยาบาล นายกสภาเทคนิคการแพทย์ นายกสภากายภาพบำบัด นายกสภาการแพทย์แผนไทย นายกสภาการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ฯลฯ ฯลฯ "

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการและที่แก้ไขใหม่ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรด้วย

(มาตรา ๒๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๐/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๒๐/๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้ได้มาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๒๐/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๑ มีการแก้ไข

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๒ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๙

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๕)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖๗

(จ) การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามมาตรา ๓๑

(ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฎ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตามมาตรา ~~๓๑~~๑๑ (๒)

(ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ด) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๓ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เหรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๒๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๓/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๒๓/๑ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ (มาตรา ๒๓/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๓/๒ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๒๓/๒ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ (มาตรา ๒๓/๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๗)

หมวด ๔ การดำเนินการของคณะกรรมการ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๔ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ (มาตรา ๒๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๕ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๕ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๖ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) การกำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายในสามสิบวัน หรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๐)

หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย มีการแก้ไข

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

หมวด ๕
การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
และการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๒๗ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือตามหลักมนุษยธรรม หรือตามธรรมจรรยาโดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด หรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลกระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖)การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ หรือผู้สอนในสถาบันการศึกษาซึ่งมีใบอนุญาต

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยของต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยอนุมัติของหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) หมอพื้นบ้าน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมานานไม่น้อยกว่าสิบปีเป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๑)

มาตรา ๒๘ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๒)

มาตรา ๒๙ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทยหรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๒๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๐ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๐ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๓๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๑ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๑ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งและมีคุณสมบัติและต้องผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๓๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๒ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๓๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๓ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๓๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๔ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๔ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๓ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๓๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๕ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๓๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๖ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๓๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๐)

มาตรา ๓๗ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๓๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๑)

มาตรา ๓๘ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๓๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๒)

มาตรา ๓๙ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๓๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๐ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๔๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๑ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๔๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๔๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๒ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๑ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๓ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๔ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๓ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๔๙ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๕ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๕ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๔๙)

หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๖ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๔๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๐)

มาตรา ๔๗ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๔๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๑)

มาตรา ๔๘ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๔๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๒)

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๙ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๔๙ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๐ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๕๐ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๑ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๕๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๒ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๕๒ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๓ **ไม่มีการแก้ไข**

(มาตรา ๕๓ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๗)

บทเฉพาะกาล **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๔ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

(มาตรา ๕๔ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๕ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕๕ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๕/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๕๕/๑ ให้นำความในมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับกับผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕๕/๑ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๐)

มาตรา ๕๖ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕๖ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย นายกสภาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยตำแหน่ง และนายกสมาคมแพทย์แผนไทย

แห่งประเทศไทยกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) (๒) เป็นกรรมการ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เสนอปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) (๒) หรือ (๓) วรรคหนึ่ง ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการและเหรัญญิกและตำแหน่งละหนึ่งคน ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสองความจำเป็น

การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕๖ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๑)

มาตรา ๕๗ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕๗ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๒)

มาตรา ๕๘ **มีการแก้ไข**

คณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๕๘ ภายในให้ถือว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้และการดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ
(มาตรา ๕๘ ตามร่างฯ ที่สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว เป็นมาตรา ๖๓)

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย มีการแก้ไขคณะกรรมาธิการแก้ไข ดังนี้

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

---

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐๐ บาท

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เรียงตามลำดับมาตราเสร็จแล้ว ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐[๑] โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ต่อจากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

---

[๑] **ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ บัญญัติว่า**

"เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่"

๒.๓ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๖ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกตที่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการและภาคเอกชนควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

(๑) คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาในรายละเอียดของร่าง และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญของร่างหลายประเด็นด้วยกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขดังกล่าวและครอบคลุมในรายละเอียดของประเด็นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณสมบัติ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทยและวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์ อีกทั้งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กำหนดและ

ควบคุมมาตรฐานและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้วิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้ หากมีผลบังคับใช้แล้วจะมีผลกระทบต่อบุคลากรผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตลอดจนบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือค้น หรือยึดวัตถุ หรือเอกสารที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีการค้นโดยไม่มีหมายค้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญอย่างร้ายแรง จึงเป็นกรณีที่ควรจะมีกฎ ระเบียบ ที่รองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้มีความชัดเจน มีการลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

* (๓) การกำหนดให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่านายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยควรเป็นตัวแทนของสมาคม มูลนิธิ ชมรมหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยด้วย

(๔) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หากมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะมีผลผูกพันเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

*อนึ่ง คณะกรรมาธิการได้มีการแก้ไขความใน (๓) ของข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ โดยให้ตัดข้อความออกทั้งหมด ในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“ฯลฯ ฯลฯ

(๓) *การกำหนดให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่านายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยควรเป็นตัวแทนของสมาคม มูลนิธิ ชมรมหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยด้วย*

ฯลฯ ฯลฯ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการและข้อสังเกตในข้อ (๓) ที่คณะกรรมาธิการตัดออกในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ด้วยคะแนนเสียง ๓๔๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ๔ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีสภาแพทย์แผนไทยขึ้น โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล.

(๒) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการศึกษา การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ควบคุมมาตรฐานการให้บริการ และควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตลอดจนช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ประชาชนหรือองค์กรอื่น และให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล เกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทย และการสาธารณสุข

(๓) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต รับรองวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทยของสถาบันต่างๆ รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมและออกหนังสืออนุมัติแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งบริหารกิจการใดๆ ของสภาแพทย์แผนไทย

(๔) กำหนดที่มาของรายได้สภาแพทย์แผนไทย

(๕) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย จากสถาบันการศึกษาที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง สิทธิหน้าที่ของสมาชิก และการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

(๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการสภาแพทย์แผนไทย โดยคณะกรรมการจะมีที่มาทั้งผู้แทนโดยตำแหน่ง ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการเลือกตั้งของสมาชิก

(๗) กำหนดวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ได้แก่ การห้ามผู้ที่มิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย เว้นแต่มีกรณียกเว้นตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนด การห้ามผู้ที่ไม่ได้รับปริญญา หรือวุฒิบัตรในสภาแพทย์แผนไทย ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบสภาแพทย์แผนไทย หรือมีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

(๘) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) มีบทกำหนดโทษทั้งจำคุก และปรับ ในกรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อห้ามหรือข้อกำหนด ตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้

สรุปสถานการณ์ ปัญหา โอกาสและข้อเสนอแนะและแนวทางในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย*

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย เห็นว่าการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยเป็นอย่างยิ่ง จึงร่วมกันทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้สำนักวิชาการ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ทำการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ดีและสามารถทำประโยชน์ให้กับวิชาชีพและประชาชน

สำหรับการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยรวม ๕ ประเด็น อันประกอบด้วย เจตนารมณ์ องค์ประกอบ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ บทบาทและความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพแพทย์แผนไทย นั้น สรุปได้ดังนี้

๑. เจตนารมณ์ของสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพ

จากการศึกษาพบว่า เจตนารมณ์ของสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพมี ๒ ประการ ได้แก่

๑.๑) เพื่อคุ้มครองสุขภาพประชาชน

๑.๒) เพื่อพัฒนาวิชาชีพให้เจริญก้าวหน้า

เจตนารมณ์ของสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพมีความสำคัญเพราะจะเป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานของสภาวิชาชีพ ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพและพระราชบัญญัติประกอบโรคศิลปะ แต่วัตถุประสงค์ของสภาวิชาชีพส่วนใหญ่คือ การพัฒนาวิชาชีพ เน้นการส่งเสริม สนับสนุน ควบคุมกำกับการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพเป็นหลัก ซึ่งเจตนารมณ์ของสภาวิชาชีพที่แท้จริงนั้น ต้องเป็นไปเพื่อการดูแลและคุ้มครองประชาชนด้านสุขภาพ มีเพียงบางสภาวิชาชีพที่เข้าใจในเจตนารมณ์นี้และมีบทบาทที่ชัดเจนต่อประชาชน

---

* **ที่มา:** รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สำนักวิชาการ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

๒. องค์ประกอบของสภาวิชาชีพ

๒.๑) สมาชิก

๒.๑.๑) จำนวนสมาชิกมีความสำคัญต่อความเข้มแข็งของสภาวิชาชีพ ซึ่งจำนวนสมาชิกที่มากพอจะทำให้สภาวิชาชีพมีงบประมาณเพียงพอต่อการดำเนินงานของสภาวิชาชีพให้มีประสิทธิภาพ จำนวนสมาชิกที่น้อยเกินไปจะทำให้งบประมาณที่ได้จากการสนับสนุนของสมาชิกไม่เพียงพอ

ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยส่วนใหญ่ประกอบวิชาชีพอิสระ หรืออาจไม่ได้ประกอบวิชาชีพ หรือประกอบวิชาชีพไม่เต็มเวลา ซึ่งเป็นข้อมูลที่ยังขาดความชัดเจน และเป็นปัญหาของระบบทะเบียนผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย

๒.๑.๒) บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิก สมาชิกจะต้องมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อสภาวิชาชีพ บทบาทที่สำคัญได้แก่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกรรมการสภาวิชาชีพ การเข้ามาทำงานให้กับสภาวิชาชีพในบทบาทต่าง ๆ รวมถึงการติดตามตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการ

โดยสถิติการเลือกตั้งคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยในแต่ละครั้ง พบว่า มีจำนวนสมาชิกที่สามารถติดต่อได้ ๑๒,๐๐๐ – ๑๓,๐๐๐ คน เท่านั้น คิดเป็นหนึ่งในสามของผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย และมีสมาชิกลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประมาณ ๓,๐๐๐ คนเท่านั้น ซึ่งสะท้อนถึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทำให้การจัดตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจะก่อให้เกิดปัญหาเรื่องของการเข้มแข็งของสมาชิก

๒.๒) โครงสร้างสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพ จากการศึกษาพบว่า ทุกสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพมีลักษณะทางโครงสร้างเป็นแบบเดียวกันคือ กรรมการสภาวิชาชีพมาจากผู้ประกอบการเท่านั้น ไม่มีกรรมการที่มาจากภาคผู้รับบริการ ภาคประชาชน และประชาคมสุขภาพ ซึ่งแตกต่างจากสภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพในหลายประเทศที่มีผู้รับบริการหรือประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการ

สภาวิชาชีพทางด้านสุขภาพในปัจจุบันจึงมีบทบาทในการคุ้มครองผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันเป็นหลัก ซึ่งเกิดปัญหาการขาดการยอมรับและไว้วางใจจากภาคประชาชน โดยเฉพาะเมื่อเกิดกรณีขัดแย้งหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบวิชาชีพ

๒.๓) กรรมการ ซึ่งกรรมการของสภาวิชาชีพต้องมีความรู้ ความสามารถ ในด้านวิชาการ การบริหารจัดการ กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งต้องมีจริยธรรมและจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนในการเข้ามาเป็นกรรมการสภาวิชาชีพ

จากการศึกษาพบว่า กรรมการของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยที่ผ่านมา ยังขาดความรู้ในด้านการบริหารจัดการและด้านกฎหมาย และปัญหาของการมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการประกอบวิชาชีพและการสอบความรู้การขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ดังนั้น การจัดการเรื่องจริยธรรมและผลประโยชน์ทับซ้อนจะเป็นประเด็นสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาวิชาชีพ

๓. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๓.๑) องค์ความรู้การแพทย์แผนไทย จากการศึกษาพบว่า องค์ความรู้การแพทย์แผนไทยนั้น เป็นองค์ความรู้ในตำราดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมาจากตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ จำนวน ๔ ตำรา ตำราหลักดังกล่าวยังขาดการอธิบายความ การศึกษาและการวิจัยในเชิงประจักษ์ ตำราอื่น ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นก็เป็นการขยายความโดยครูแพทย์แผนไทยบางท่าน การศึกษาโดยเฉพาะการวิจัยคลินิกมีจำนวนน้อยมาก

การมีองค์ความรู้ที่ชัดเจนและพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีความสำคัญต่อบทบาทและหน้าที่ของสภาวิชาชีพ เพราะถ้าสภาวิชาชีพขาดองค์ความรู้ที่ชัดเจนจะทำให้เกิดการรับรองศาสตร์และองค์ความรู้ที่ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถคุ้มครองความปลอดภัยประสิทธิผลในการรักษาและความคุ้มค่าให้แก่ประชาชนผู้รับบริการได้

๓.๒) ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากการศึกษาพบว่า ความรู้ความสามารถจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพมีความสำคัญต่อความเข้มแข็งของสภาวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ทั้งด้านวิชาการ จริยธรรมและกฎหมายกฎระเบียบต่าง ๆ

คุณภาพของผู้ประกอบวิชาชีพพบปัญหาตั้งแต่ ระบบการรับมอบตัวศิษย์ของประเภท ก. มาตรฐานและความโปร่งใสของระบบการสอบความรู้ และการพัฒนาความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีระเบียบให้มีการต่อใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยทุก ๕ ปี แต่ในทางปฏิบัติยังไม่มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

บุคลากรการแพทย์แผนไทยต้องให้ความสำคัญความรู้ด้านกฎหมาย ซึ่งจากการฝึกอบรมบุคลากรด้านแพทย์แผนไทยของสมาคม มูลนิธิ ชมรม มุ่งเน้นการให้ความรู้เฉพาะวิชาการแพทย์แผนไทยตามตำราดั้งเดิมเท่านั้น ขาดการให้ความรู้ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกรวมถึงขอบเขตการประกอบวิชาชีพตามกฎหมายของวิชาชีพ ทำให้สมาชิกไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพและประกอบวิชาชีพไม่เป็นไปตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓.๓) จรรยาบรรณวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากการศึกษาพบว่า การส่งเสริมและควบคุมจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีน้อยมากมีการประพฤติผิดกฎหมายและจรรยาบรรณ ตั้งแต่ระดับผู้ประกอบวิชาชีพ องค์กรสมาคมวิชาชีพ มีการจัดอบรมในลักษณะเข่าข่ายผิดกฎหมายของการประกอบโรคศิลปะ

๔. บทบาทและความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๔.๑) คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องมีความพร้อมใน ๓ ด้าน คือ

- องค์ความรู้
- ผู้ประกอบวิชาชีพ
- และจริยธรรม

คณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จะต้องมีความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งทั้ง ๓ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การพัฒนาตำรา การพัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านจริยธรรม และที่สำคัญที่สุด คือการดูแลและคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทย

๔.๒) สมาคม มูลนิธิ ชมรมการแพทย์แผนไทย จากการศึกษาพบว่า แม้จะมีจำนวนมากพอควร แต่ส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการจักฝึกอบรมความรู้ให้กับสมาชิกหรือผู้สนใจ เพื่อสอบเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ มีหลายองค์กรและสมาคมที่จัดการฝึกอบรมให้กับประชาชนและสมาชิกในรูปแบบของการค้ากำไรและดำเนินการผิดวัตถุประสงค์ การฝึกอบรมไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานหลักสูตรที่คณะกรรมการวิชาชีพรับรอง ไม่เน้นการปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นสำคัญ

๕. ข้อเสนอแนะแนวทางในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๕.๑) เจตนารมณ์ในการก่อตั้งสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เจตนารมณ์หลักของสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เพื่อการคุ้มครองด้านสุขภาพประชาชน และการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยให้เจริญก้าวหน้า

๕.๒) ความเข้มแข็งทางด้านองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนด้านการแพทย์แผนไทยนั้น ต้องมีองค์ความรู้ที่ชัดเจนมีประสิทธิผล ปลอดภัย และประหยัด คุ้มค่า และในกรณีที่เกิดความเสียหายกับผู้ป่วย สภาวิชาชีพต้องสามารถพิจารณาได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการจรรยาบรรณ กฎหมาย โดยพิจารณาว่าเกิดจากสาเหตุใด และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหากรณีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เป็นธรรม ทั้งต่อผู้ป่วยและผู้ประกอบวิชาชีพ

๕.๓) ความเข้มแข็งของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต้องมีความเข้มแข็งทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

- ในด้านปริมาณนั้น ต้องพิจารณาจากจำนวนที่แท้จริงของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ทำเวชปฏิบัติ หรือ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเพราะกลุ่มนี้จะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสภาวิชาชีพ

- ในด้านคุณภาพนั้น ต้องพิจารณาจากความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ ทัศนคติจรรยาบรรณ และการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพที่มีอยู่

๕.๔) ความเข้มแข็งของสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

สภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องมีความเข้มแข็งพื้นฐานใน ๓ ด้าน

๑) องค์ความรู้ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ต้องมีการศึกษาและพัฒนาด้านวิชาการให้มากเพียงพอและครอบคลุมวิทยาการต่าง ๆ มีการเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับสมาชิกและประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรหรือกระทำการอันใดเข่าข่ายหลอกลวง

การที่สภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีองค์ความรู้อย่างแท้จริง จะทำให้สภาวิชาชีพไม่เป็นองค์กรวิชาชีพที่รับรององค์ความรู้ที่ไม่ถูกต้องหรืออันเป็นการกระทำให้เกิดความเสียหายต่อประชาชน

นอกจากนี้ สภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต้องมีการติดตาม ศึกษากฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งข้อตกลงต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดให้กับสมาชิก และนำไปสู่การปฏิบัติ การปกป้องคุ้มครองสิทธิต่างๆ ทั้งประชาชนและสมาชิก

๒) การพัฒนาสมาชิกให้เข้มแข็ง ให้มีความรู้จริงทั้งในด้านวิชาการ กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) การพัฒนาระบบจรรยาบรรณให้เข้มแข็งพอ ทั้งในด้านจรรยาบรรณของการเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ การเป็นองค์กรทางวิชาชีพ การเป็นกรรมการและสมาชิกองค์กรวิชาชีพ

ดังนั้น ในการที่จะสร้างองค์กรวิชาชีพต้องมีความต้องการพื้นฐาน (Requirements) ๓ ด้าน ดังที่กล่าวมาข้างต้น

๕.๕) ความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

ความเข้มแข็งขององค์กรวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต่าง ๆ มีความสำคัญเพราะเป็นรากฐานให้กับสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย องค์กรวิชาชีพต่าง ๆ นั้น ต้องทำหน้าที่เช่นเดียวกับสภาวิชาชีพ มีการเผยแพร่องค์ความรู้และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับสมาชิกและประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ค้ากำไรและการกระทำที่เป็นการหลอกลวง และต้องมีหน่วยงานในกำกับความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ที่สำคัญการดำเนินงานต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๕.๖) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ประชาชนผู้รับบริการและประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ต้องมีส่วนร่วมในทุกระดับตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนถึงการบริหารจัดการและกำหนดนโยบาย

สภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต้องมีประชาชนผู้รับบริการและประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง เข้ามาเป็นกรรมการอย่างน้อยหนึ่งในสามของคณะกรรมการ

แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย*

---

๑. ปัจจัยและผลกระทบต่อวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๑.๑ ประวัติการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

มีการพบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยอยุธยา โดยเฉพาะในสมัยอยุธยาตอนต้น ซึ่งพบว่ามีความเจริญก้าวหน้าอย่างชัดเจนในทำเนียบศักดินากรุงศรีอยุธยา ซึ่งได้จัดระบบโครงสร้างการบริหารการแพทย์ออกเป็น ๖ กรม และ ๑ โรงพระโอสถ ดังนี้

- กรมแพทยา มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านการแพทย์ทั่วไป
- กรมหมอยา มีหน้าที่จัดยา เตรียมยา ต้มยา และแสวงหาเครื่องยา
- กรมหมอกุมารรับผิดชอบเฉพาะเด็ก
- กรมหมอนวด ใช้การนวดเป็นการรักษา
- กรมหมอตา รับผิดชอบเกี่ยวกับโรคตา
- กรมหมอวรรณโรค รับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาบาดแผลและฝีชนิดต่าง ๆ
- โรงพระโอสถ เป็นหน่วยงานที่เก็บดูแลรักษาตัวยาสมุนไพรและจำแนกแจกแจงหมวดหมู่ยาประเภทต่าง ๆ รวมถึงการผลิตตำรายาหลวง

การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความเป็นวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

ความหมายของคำว่า วิชาชีพ ต่างกับ ธุรกิจ หรือ อาชีพ อยู่ ๔ กรณี

๑) วิชาชีพต้องมีการศึกษาและฝึกอบรมชั้นสูง โดยต้องได้รับอนุญาตถึงจะประกอบวิชาชีพได้ ส่วนธุรกิจหรืออาชีพได้มาจากการศึกษาอบรม หรือจากประสบการณ์ หรือจากการฝึกอบรมทางร่างกาย

๒) วิชาชีพเป็นบริการที่จำเป็นแก่ชุมชน ต่างกับธุรกิจหรืออาชีพ ที่อาจไม่ถึงขนาดจำเป็นหรือขาดมิได้

๓) วิชาชีพต้องทำด้วยเจตนาเพื่อรับใช้ประชาชน ต่างกับธุรกิจ หรืออาชีพที่จะยึดหลักการสร้างผลประโยชน์ หรือกำไรให้กับตน หรือองค์กรเป็นหลัก

๔) วิชาชีพจะต้องมีกฎ ข้อบังคับ และต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด ส่วนผู้ประกอบอาชีพนั้น ไม่จำเป็นต้องมีกฎข้อบังคับในการปฏิบัติงานเป็นพิเศษ

ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

- การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา
- การเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการเรียนการสอน
- การมีกฎหมายควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

---

* **ที่มา :** เข้าถึงข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ http://be7herb.wordpress.com สืบค้น ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑.๒ สภาวะสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

- **ด้านสังคม** ประกอบด้วย ค่านิยม ความเชื่อถือ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตของประชาชนในสังคมที่มีต่อการแพทย์แผนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความยอมรับ ศรัทธาและภูมิใจในคุณค่าของการแพทย์แผนไทย

- **ด้านเศรษฐกิจ** ในระบบเศรษฐกิจแบบทุนเสรีนิยม ผู้ผลิตและผู้บริโภคสินค้าหรือบริการต้องแข่งขันในด้านความได้เปรียบทั้งราคาถูกกว่า รวดเร็วกว่า และมีคุณภาพดีกว่า ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จึงต้องเผชิญสภาวะที่มีการแข่งขันด้วยการสร้างคุณค่าในสินค้า ผลผลิต และบริการการแพทย์แผนไทยให้เป็นที่พึงพอใจในด้านมาตรฐาน คุณธรรม และความปลอดภัย ให้ผู้บริโภคและผู้รับบริการด้วยความประทับใจในจรรยาและมารยาทอันดีงามของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

อย่างไรก็ตาม การประกอบวิชาชีพตามสภาพสังคมเศรษฐกิจพอเพียงควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกำหนดสภาพพึงประสงค์ของชุมชนเข้มแข็ง

- **ด้านการเมือง** การประกอบวิชาชีพการแพทย์ไทยต้องสอดคล้องกับนโยบายสุขภาพของรัฐที่มุ่งเน้นการเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมและเป็นหลักประกันการคุ้มครองสุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค วิชาชีพการแพทย์แผนไทย จึงควรคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสมตามหลักการ และทฤษฎีการแพทย์แผนไทยอย่างเป็นธรรมและครอบคลุมทั่วถึง เพื่อให้สอดคล้องกับกลุ่มประชากรเป้าหมายและโครงสร้างประชากร

๑.๓ สถานการณ์วัฒนธรรมข้ามชาติกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

ลักษณะที่เหมือนกันระหว่างการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยกับวัฒนธรรมสากล ๓ ประการ

๑.๓.๑) เป็นสิ่งที่ต้องเรียนหรือฝึกฝนอบรมมาจากสังคม

๑.๓.๒) เป็นสิ่งที่คนในสังคมหรือกลุ่มย่อยได้ยึดถือร่วมกัน มิใช่ของคนคนเดียว

๑.๓.๓) เป็นสิ่งที่สืบทอดและถ่ายทอดกันมาจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง

วัฒนธรรมข้ามชาติที่เข้ามามีอิทธิพลต่อวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่น่าสนใจที่อยู่ในกระแสความนิยมเรื่องสุขภาพ การดูแลสุขภาพ และการสนใจในศาสตร์องค์ความรู้ หรือเทคโนโลยีที่ช่วยอำนวยความสะดวกสบายในชีวิต

๒. ปัจจัยกำหนดทิศทางการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๒.๑ รัฐธรรมนูญกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

ความหมายและสถานะของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

- สิทธิ หมายถึง อำนาจที่กฎหมายรับรองให้แก่บุคคลในอันที่จะกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์หรือบุคคลอื่น

- เสรีภาพ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่ไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของผู้อื่น หรือภาวะที่ปราศจากการถูกหน่วงเหนี่ยวขัดขวาง

- สิทธิทางสังคมและเศรษฐกิจ เป็นสิทธิของราษฎรในอันที่จะเรียกร้องประโยชน์บางประการจากรัฐไว้ในรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อประกันมาตรฐานแห่งการดำรงชีวิตขั้นต่ำให้แก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคมอันจะทำให้คนเหล่านี้อยู่ในวิสัยที่จะใช้เสรีภาพด้านต่าง ๆ ได้เท่าเทียมกับคนที่มีฐานะดี

- สถานะของสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เป็นสิทธิและเสรีภาพที่ถือกันว่ามนุษย์แต่ละคนจำเป็นต้องมีและใช้เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพแห่งทั้งในทางกายภาพและในทางจิตใจเป็นคุณค่าสูงสุดซึ่งองค์กรต่าง ๆ ของรัฐทุกองค์กร จะต้องเคารพและให้ความคุ้มครอง

บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับสิทธิด้านสุขภาพของบุคคล

- สิทธิพื้นฐานที่รัฐธรรมนูญรองรับไว้เป็นหลักการทั่วไป ในกฎหมายบัญญัติไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับบริการทางสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน และผู้ยากไร้มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

- สิทธิเฉพาะประเภทบุคคล ได้แก่ เด็ก เยาวชน และบุคคลในครอบครัว ผู้ชราและผู้พิการหรือทุพพลภาพ มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง ความช่วยเหลือจากรัฐ

- สิทธิที่จะได้รับรู้เรื่องที่จะกระทบต่อสุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต เป็นสิทธิพื้นฐานเบื้องต้นรวมทั้งสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ ที่จะกระทบต่อสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมของคน

- สิทธิที่จะร่วมคิด เป็นสิทธิในระดับสูง มีการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ทิศทางการประกอบบทบาทการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มี ๓ ประการ คือ

- หลักการตอบสนองสิทธิเสมอภาค ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเป็นผู้ผ่านการรับรองวุฒิการศึกษาและขึ้นทะเบียนรับอนุญาตประกอบโรคศิลปะตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด

- หลักการตอบสนองสิทธิบุคคล สิทธิที่จะได้รับข้อมูลคำชี้แจงและเหตุผลที่เกี่ยวกับผลกระทบของการกระทำต่อสุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งการคุ้มครองส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- หลักประสิทธิภาพและความเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่ได้รับมาตรฐานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

๒.๒ การปฏิรูประบบสุขภาพกับการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

การปฏิรูประบบสุขภาพ ประกอบด้วย ๒ ระบบย่อยคือ

๒.๒.๑) ระบบวิธีคิด เป็นระบบทฤษฎีเกี่ยวกับโรคและสุขภาพ

๒.๒.๒) ระบบงาน เป็นระบบการดูแลรักษาและแก้ปัญหาสุขภาพ

ระบบวิธีคิดที่ทำให้การปฏิรูปสุขภาพไม่ประสบความสำเร็จได้ เพราะยังใช้ระบบวิธีคิดที่เน้นการจัดบริการทางการแพทย์ เป็นแบบแยกส่วน ซึ่งมีลักษณะพึงระวัง ๒ ประการ คือ

ประการแรก เน้นส่วนย่อย ไม่เน้นความเชื่อมโยง โดยเห็นว่าสุขภาพคืออวัยวะที่ทำงานปกติ หากเกิดความผิดปกติ จึงเน้นรักษาโรคและให้ความสนใจกาย ไม่ใส่ใจกับความรู้สึก

ประการที่สอง ขาดมิติทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณ

การพัฒนาวิชชาชีพการแพทย์แผนไทยในการปฏิรูประบบสุขภาพ

ยุทธศาสตร์สำคัญของการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในการปฏิรูปสุขภาพแนวใหม่ของประเทศไทย มีดังนี้

๑) พัฒนาการแพทย์แผนไทยให้สมสมัย

๒) สร้างรากฐานเพื่อเป็นสถาบันทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

๓) มุ่งเน้นความสำคัญในคุณค่าของวิชาชีพแพทย์แผนไทยที่มีความละเอียดอ่อนต่อความเป็นมนุษย์

แนวทางเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

- วิธีคิดสุขภาพแบบใหม่
- เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น
- สร้างวัฒนธรรมสุขภาพที่เน้นความสมานฉันท์และสันติวิธีในการแก้ปัญหา
- เรียนรู้ร่วมกันของสังคมหลาย ๆ ส่วนที่จะทำงานโดยเสริมแรงกันเพื่อแก้ปัญหาที่ยาก ๆ ได้

๒.๓ พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๓.๑) พันธกรณีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หมายถึง ความตกลงร่วมมือกันของมวลสมาชิกองค์การระหว่างประเทศที่เป็นทั้งมาตรการเงื่อนไข หรือสิทธิต่าง ๆ โดยที่เป็นความตกลงระหว่างประเทศ และมีเนื้อหาเกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อการคุ้มครองอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์ท้องถิ่น

๒.๓.๒) ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นองค์ความรู้ที่พัฒนาขึ้นในบริบททางกายภาพและวัฒนธรรมของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับระบบนิเวศน์ชุดหนึ่ง ซึ่งมีการสืบทอดและพัฒนามาเป็นเวลานับร้อยนับพันปีและมีการปรับตัว เปลี่ยนแปลง พัฒนาไปตามบริบททางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย สามารถแบ่งแยกองค์ประกอบของภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น ๔ ประการ คือ

- องค์ความรู้ในเรื่องอาหารและยา
- องค์ความรู้ในเรื่องระบบการผลิตและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- ภูมิปัญญาพื้นบ้านที่ปรากฏในรูปของความเชื่อ พิธีกรรมจารีตประเพณีและวิถีปฏิบัติ
- วิธีคิด

๒.๓.๓) ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

๒.๓.๔) อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๖ ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกรวม ๑๘๘ ประเทศ เนื้อหาเกี่ยวโยงกับเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์

๒.๓.๕) ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา คือ สิทธิในการผูกขาดที่รัฐอนุมัติให้กับปัจเจกบุคคลหรือนิติบุคคลเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากการสร้างสรรค์ผลงาน หรือค้นพบความรู้ใหม่จากการวิจัยทดลองในระยะเวลาที่แน่นอนช่วงหนึ่ง ข้ออ้างเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับสิทธิการผูกขาดคือ

- เพื่อกระตุ้นให้มีการวิจัย คิดค้น และค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ และการสร้างสรรค์ใหม่ ๆ
- เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้ค้นพบความรู้ใหม่ ๆ ยอมเปิดเผยการค้นพบของคน
- เพื่อเสนอผลตอบแทนให้กับค่าใช้จ่ายในการพัฒนาค้นคิด ด้วยการให้นำมาพัฒนาเป็นการค้าหากำไรได้
- เพื่อปกป้องคุ้มครองผู้ค้นคิดและสกัดกั้นมิให้มีการใช้ผลงานการคิดค้นของผู้อื่น

ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า หรือ ความตกลงทริปส์ใช้บังคับกับทุกประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก

๓. แนวโน้มการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

๓.๑ การศึกษากับการพัฒนาองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

ระบบความรู้การแพทย์แผนไทย

การแพทย์แผนไทยเป็นระบบการแพทย์ที่มีแนวคิดและทฤษฎีที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีตำรับตำราที่ใช้อ้างอิงสืบทอดกันมาและเป็นที่ยอมรับในทางกฎหมาย อย่างไรก็ตามระบบทฤษฎีและองค์ความรู้ที่เป็นอยู่ยังขาดความเข้มแข็ง ทำให้จุดอ่อนที่ระบบการวินิจฉัยโรคและการสร้างความรู้ใหม่จากฐานทฤษฎีเดิมเป็นไปได้อย่างจำกัด

การขับเคลื่อนฟื้นฟูและพัฒนาองค์ความรู้การแพทย์แผนไทยนั้น เกี่ยวข้องกับปัจจัยสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่

๑) ฐานการขับเคลื่อนฟื้นฟูและพัฒนาองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

๒) ระบบการสร้างและพัฒนาองค์ความรู้การแพทย์แผนไทย

๓) กระแสการตื่นตัวของสังคมในการฟื้นฟูการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

๔) ศักยภาพในการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้

๕) ผู้บริโภคหรือผู้รับบริการการแพทย์แผนไทย

เป้าหมายของการพัฒนาองค์ความรู้ มี ๒ ประการ ได้แก่

๑) การสร้างกรอบแนวคิดและวิธีวิทยา เพื่อการวิจัยและประเมินความรู้โดยกระบวนการดังกล่าว จำเป็นต้องสร้างพื้นฐานองค์ความรู้ด้าน

- ปรัชญาและกระบวนทัศน์ทางการแพทย์
- ระบบทฤษฎีและการวินิจฉัยโรค
- กรอบแนวคิดและวิธีวิทยาทางการวิจัย

๒) การสร้างแม่แบบของระบบงานต่างๆ

๓.๒ พุทธศาสนากับการพัฒนาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

พุทธศาสนามีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ คือ เป็นพื้นฐานความคิดและทฤษฎีการแพทย์แผนไทย และเป็นหลักพื้นฐานของจริยธรรมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งอาศัยหลักศีลธรรมสากล และหลักสัจธรรมในพระพุทธศาสนาร่วมไปด้วย ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเด็นสำคัญ ได้แก่

๓.๒.๑) พุทธศาสนากับพื้นฐานความคิดและทฤษฎีการแพทย์แผนไทย อิทธิพลของพระพุทธศาสนาปรากฏชัดเจนต่อภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตั้งแต่

๑) ความเชื่อเรื่องธาตุ

๒) การเคารพนับถือในพระรัตนตรัยและชีวกโกมารภัจจ์

๓) แนวทางการรักษาที่มุ่งเน้นยารักษาโรคเกือบไม่มีเรื่องการสวดอ้อนวอนต่อพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๓.๒.๒) พุทธศาสนาเป็นหลักพื้นฐานของจริยธรรมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งมี ๓ ประการ คือ

๑) หลักความจริงความสัตย์

๒) หลักคุณค่าความเป็นคน

๓) หลักความรักความเมตตา โดยการเห็นสัจธรรมหรือความจริงเรียกว่า การเกิด สัมมาทิฐิ คือ เห็นความจริงและเข้าใจเหตุผลว่าทำไมควรดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ดังนั้นถ้าเกิดสัมมาทิฐิ จริยธรรมจึงเข้มแข็ง และยั่งยืน

๓.๓ การพัฒนาเครือข่ายองค์กรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เครือข่าย เป็นระบบความสัมพันธ์ของคนในสังคมที่มีความรู้จักคุ้นเคยติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอด้วยความมีน้ำใจไมตรีต่อกัน ซึ่งการรู้จักบุคคลหลากหลายวงการ นอกจากเครือญาติ พวกพ้องเพื่อนสนิทมิตรสหาย จนมีความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ จนกลายเป็นพันธมิตร มีการทำงานร่วมกัน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อควรคำนึงในการสร้างเครือข่าย มี ๕ ประการ ได้แก่

๑) อย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว หรือผลประโยชน์ระยะสั้นเท่านั้น

๒) ความสัมพันธ์ที่ดีจะต้องเกิดจากความสุข และความสบายใจที่จะคบหากัน

๓) การเป็นพันธมิตรกันต้องเชื่อมโยงให้มีความหลากหลายทางความรู้และศักยภาพ

๔) การสร้างเครือข่ายวิชาชีพต้องสร้างตนเองให้คนอื่นรู้จัก และเลือกสร้างในสายงานหรือวงการวิชาชีพตนเองก่อนขยายออกไปวิชาชีพอื่น ๆ

๕) ลักษณะที่ดีของผู้ที่สร้างเครือข่าย เช่น มีโลกทัศน์กว้าง พร้อมที่จะเรียนรู้บุคลิกเข้ากับคนง่าย รู้จักศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง และวิถีชีวิตของบุคคลที่อยากรู้จัก เรียนรู้ความแตกต่าง เป็นต้น

การพัฒนาองค์กรเครือข่ายวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ต้องคำนึงถึง

- องค์กรวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ จะประสบความสำเร็จต้องอาศัยกลยุทธ์ สร้างเครือข่าย สร้างความยั่งยืน โดยอาศัยความมีจริยธรรม โดยมีทั้งสัจจะ ความซื่อสัตย์ และความสามัคคีเป็นที่ตั้ง

แนวทางพัฒนาเครือข่ายองค์กรวิชาชีพแพทย์แผนไทย มีดังนี้

๑) การสร้างเครือข่ายสุขภาพโดยมีความเชื่อมโยงและประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการแพทย์แผนไทยทุกสาขา

๒) ร่วมกันศึกษาและสร้างบรรยากาศการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของเครือข่าย

๓) สร้างพันธมิตร จัดตั้ง และเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งภายในและระหว่างประเทศ

๔) จัดตั้งเครือข่ายส่งเสริมและพัฒนาในระดับท้องถิ่น

๕) ควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

สถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม : อิทธิพลของรัฐ และวิชาชีพแพทย์ภายใต้ระบบทุนนิยม*

การศึกษาเรื่องสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม อิทธิพลของรัฐ และวิชาชีพแพทย์ภายใต้ระบบทุนนิยม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาสถานะและการพัฒนาของการแพทย์ดั่งเดิมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐและวิชาชีพแพทย์ในระบบทุน จากผลการศึกษาพบว่า รัฐไทยซึ่งมีลักษณะธำรงรักษาระบบทุนนิยม ด้วยการกำจัดการแพทย์ดั้งเดิมออกไปจากราชการ และสถาปนาการแพทย์แผนปัจจุบันขึ้นแทน อันเป็นการอุดหนุนนายทุนอุตสาหกรรมการแพทย์แผนปัจจุบัน การทำลายและควบคุมการแพทย์ดั้งเดิมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพราะมองว่าเป็นอุปสรรคของการขยายตัวของอุตสาหกรรมการแพทย์จากประเทศตะวันตกและผลประโยชน์ของรัฐไทยเอง การแพทย์ดั้งเดิมถูกควบคุมโดยวิชาชีพแพทย์ที่มีอำนาจรัฐ ทำให้การพัฒนาอยู่ขอบเขตที่จำกัด ไม่สามารถพัฒนาโดยการใช้วิทยาการทางวิทยาศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่ที่ก้าวหน้าได้ ถูกรัฐละเลยทอดทิ้งในการพัฒนานานนับเกือบร้อยปี ถูกจำกัดในการพัฒนาปรับปรุงสูตรตำรับยาที่จะผลิตเพื่อการจำหน่าย เพราะการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณจำกัดอยู่กับการอ้างอิงตำราเพียงไม่กี่เล่มภายใต้กรอบของกฎหมายและเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นบุคลากรการแพทย์แผนปัจจุบันที่ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม

อคติและความไม่เชื่อถือต่อยาแผนโบราณของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นบุคลากรการแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้รัฐมีกฎหมายที่มีผลในทางจำกัด ควบคุมการโฆษณา การผลิต การจำหน่ายยาแผนโบราณ บางมาตรการจะส่งผลในทางการทำลายกิจการของแพทย์ดั้งเดิมในภาคเอกชนรายย่อยด้วย เช่น มาตรฐานการผลิตที่ดี อันเป็นเครื่องมือของระบบทุนนิยมที่เคยเป็นเครื่องมือของประเทศอุตสาหกรรมที่ใช้กีดกันคู่แข่งจากประเทศกำลังพัฒนา หากครั้งนี้รัฐไทยจะนำมาใช้กับอุตสาหกรรมยาแผนโบราณไทย การกีดกันอุตสาหกรรมการแพทย์ดั้งเดิมซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ดำเนินไปพร้อมกับมาตรการที่ส่งผลเอื้ออำนวยต่อนายทุนอุตสาหกรรมการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบทุนนิยม

รัฐไทยมีลักษณะเป็นรัฐเพื่อรัฐและคนของรัฐที่ชัดเจน กลไกต่าง ๆ ของรัฐ การจัดตั้งกรมกอง การจัดกิจกรรม มาตรการรัฐมักจะเอื้อต่อผลประโยชน์ของรัฐและคนของรัฐมากกว่าการที่รัฐหันมาดำเนินการด้านการแพทย์ดั้งเดิมเองนั้น ดูเหมือนเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม แต่การศึกษานี้พบว่า รัฐฉวยเอาการแพทย์ดั้งเดิมมาแสวงหากำไรแข่งกับผู้ประกอบการภาคเอกชนตามกระแสความต้องการของตลาดมากกว่าจะพัฒนาสถานะของการแพทย์ดั้งเดิมทั้งระบบ ทั้งระบบบริการสาธารณสุขและในระบบการศึกษา พร้อมสร้างเงื่อนไขผูกขาดที่เอื้อต่อกิจการของรัฐด้วย เช่น ระบบหลักประกันสุขภาพที่ให้ความคุ้มครองกับบริการการแพทย์ดั้งเดิมในภาครัฐไม่ครอบคลุมภาคเอกชน

---

* **ที่มา** : วิทยานิพนธ์ หัวข้อ “สถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม : อิทธิพลของรัฐ และวิชาชีพแพทย์ภายใต้ระบบทุนนิยม” โดย นายอนุวัฒน์ วัฒนพิชญากูล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุขบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๔

แพทย์แผนไทยภาคเอกชนอันเป็นเจ้าขององค์ความรู้การแพทย์ดั้งเดิมได้รับประโยชน์จากกลไกรัฐและมาตรการค่อนข้างน้อย ทั้งยังถูกฉวยเอาความรู้ไปแสวงหาประโยชน์ของรัฐและคนของรัฐในหลายรูปแบบ มาตรการรัฐหลายเรื่องเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างกิจการเอกชนกับกิจการของรัฐ ที่ส่งผลไม่เป็นธรรมและปิดกั้นทำลายการประกอบวิชาชีพการแพทย์ดั้งเดิมในภาคเอกชน เช่น ผู้ประกอบการการผลิตยาแผนโบราณของรัฐได้รับการยกเว้นไม่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับ และสามารถขายในงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ที่รัฐจัดขึ้นได้ แต่ผู้ประกอบการเอกชนต้องทำตามกฎหมายและถูกกีดกันในการร่วมงานแสดงสินค้าต่าง ๆ รัฐไทยมีลักษณะสร้างภาพความชอบธรรม เพื่อกลบเกลื่อนกลไกที่ส่งผลทำลายความเชื่อถือของประชาชนต่อการแพทย์ดั้งเดิม เช่น การเตือนอันตรายของยาลูกกลอน เพื่อสร้างภาพการคุ้มครองผู้บริโภค แต่ส่งกระทบต่อกิจการผู้ผลิตและจำหน่ายยาแผนโบราณในวงกว้างอย่างชัดเจน กรมกองที่จัดตั้งขึ้นด้านการแพทย์ดั้งเดิม ช่วยสร้างภาพส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิม แต่พบว่า ผลงานค่อนข้างน้อยและล่าช้า โดยแพทย์แผนไทยภาคเอกชนได้รับการเหลียวแลและพัฒนาน้อยมาก ทั้งยังมีการสร้างภาพที่ไม่จริงใจต่อการส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิม ด้วยการยกย่องการแพทย์ทางเลือกอื่น ข่มความสำคัญของการแพทย์แผนไทย การแต่งตั้งผู้ที่ไม่มีความรู้จริงด้านการแพทย์ดั้งเดิมเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของรัฐเพื่อง่ายแก่การชี้นำในทางนโยบาย

ในแง่อิทธิพลของวิชาชีพแพทย์ต่อปัญหาสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม พบว่าวิชาชีพแพทย์มีลักษณะการผูกขาดทางวิชาชีพ คือการพยายามผูกขาดการรักษาด้วยระบบการแพทย์แผนปัจจุบันเท่านั้น กีดกันการรักษาด้วยการแพทย์ดั้งเดิมทั้งในทางเวชปฏิบัติ และในทางสังคม แพทย์ส่วนใหญ่มักจะไม่ส่งเสริมการรักษาด้วยการนวด และการใช้ยาสมุนไพร ไม่ให้ความร่วมมือกับนโยบายรัฐด้านการส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิม แสดงความเห็นและออกมาตรการที่กีดกันการรักษาด้วยยาสมุนไพรในคลินิกของตน เช่น การประกาศห้ามคนไข้ที่มีความเสี่ยงเป็นโรคไตกินยาต้มหรือยาลูกกลอน และการห้ามคนไข้กินยาสมุนไพรระหว่างการรักษากับตน ผูกขาดความรู้และอำนาจในการตรวจวินิจฉัย และการสั่งใช้เครื่องมือทางการแพทย์ไว้กับวิชาชีพตนเท่านั้น ไม่ให้กับแพทย์แผนไทยที่แม้จะได้เล่าเรียนมาและมีความรู้ความสามารถในการตรวจและวินิจฉัยเช่นกัน

วิชาชีพแพทย์มีลักษณะขยายอำนาจวิชาชีพแพทย์ คือ มักจะผนวกเอางานของวิชาชีพอื่นเข้าอยู่ในขอบเขตอำนาจของตนและควบคุมวิชาชีพอื่น ๆ ให้อยู่ภายใต้อาณัติ เช่นที่ทำกับโฮมิโอพาธีและการฝังเข็ม วิชาชีพได้เข้ามาครอบงำการแพทย์ดั้งเดิมให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพแพทย์ ทั้งในระบบบริการสาธารณสุขและในสถาบันการศึกษา การบูรณาการการแพทย์ดั้งเดิมให้เข้ากับระบบสาธารณสุขแผนปัจจุบันเป็นการทำให้การแพทย์ดั้งเดิมตกอยู่ภายใต้อาณัติของวิชาชีพแพทย์ การประยุกต์การศึกษาการแพทย์ดั้งเดิมเข้ากับพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ก็ทำให้การแพทย์ดั้งเดิมถูกครอบงำด้วยวิชาชีพแพทย์และวิชาชีพสาธารณสุข อื่น ๆ ทำให้แพทย์ดั้งเดิมสูญเสียอิสระในการประกอบวิชาชีพและบทบาทในการสืบทอดองค์ความรู้ตามปรัชญาการแพทย์ดั้งเดิม วิชาชีพแพทย์ได้เข้ามามีอิทธิพลต่องานการแพทย์ดั้งเดิมในภาครัฐทั้งมาตรฐานการนวด และการใช้ยาสมุนไพร โดยเปิดโอกาสให้แพทย์ดั้งเดิมมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย

วิชาชีพแพทย์มีลักษณะทรงอิทธิพลที่สุดในระบบสาธารณสุข มีอำนาจกำหนดนโยบายสาธารณสุข รวมทั้งนโยบายด้านการแพทย์ดั้งเดิม มีอำนาจในการควบคุมวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีผลต่อสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมทั้งระบบ แพทย์แผนไทยในภาครัฐถูกทำให้มีสถานะที่ต่ำต้อยเพื่อให้ง่ายแก่การปกครองและควบคุม นโยบายด้านการแพทย์ดั้งเดิมที่กำหนดโดยวิชาชีพแพทย์ที่ไม่มีความเข้าใจ ไม่รู้จริง และไม่จริงใจต่อการแพทย์ดั้งเดิมนั้นนำมาสู่ความผิดพลาดของการพัฒนาหลายประการ เช่นการพัฒนาในทางวิทยาศาสตร์เพื่อสกัดสารเป็นยาสมุนไพรเดี่ยว การละเลยที่จะส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมในนอกภาครัฐอันเป็นคนกลุ่มใหญ่ การที่การแพทย์ดั้งเดิมอยู่ภายใต้การควบคุมของวิชาชีพแพทย์จึงไม่เป็นผลดีต่อสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม มีการแสวงหาประโยชน์จากวงการแพทย์แผนไทยผ่านระบบการจัดสอบใบประกอบโรคศิลปะที่มีผลประโยชน์มาก แม้จะมีคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่มาจากการเลือกตั้ง แต่อำนาจที่แท้จริงยังคงอยู่กับวิชาชีพแพทย์ที่กุมอำนาจรัฐ ทำให้แพทย์แผนไทยต้องการการปกครองกันเอง ทั้งในรูปแบบสภาวิชาชีพและการมีองค์กรรัฐของตนเองที่ปราศจากการครอบงำของวิชาชีพแพทย์

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

๑. กระทรวงสาธารณสุขควรส่งเสริมการใช้ยาสมุนไพรไทยให้มากกว่าที่เป็นอยู่เพื่อการพึ่งตนเองของประเทศ

๒. การประกอบโรคศิลปะแพทย์แผนไทยควรอยู่ใต้กฎหมายสภาวิชาชีพแพทย์แผนไทยไม่ควรอยู่ใต้การควบคุมของวิชาชีพอื่น

๓. กระทรวงสาธารณสุขควรทำหน้าที่ปกป้องการคุกคามทำลายความเชื่อถือยาแผนไทยและอุตสาหกรรมยาไทย

๔. การกำหนดนโยบาย กฎหมายทางการแพทย์แผนไทยควรมาจากปัญหาและข้อเสนอจากวงการแพทย์แผนไทยทั้งมวล

๕. การพัฒนาการแพทย์แผนไทยควรดำเนินไปตามปรัชญาความรู้ดั้งเดิมโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามความจำเป็น

๖. รัฐควรให้การสนับสนุนด้านการเงินช่วยในการปรับปรุงมาตรฐานอุตสาหกรรมการผลิตยาสมุนไพรไทยระดับจีเอ็มพี

๗. คลินิกแพทย์แผนไทยควรจัดแยกออกจากการแพทย์แผนปัจจุบันให้มีอิสระในการประกอบโรคศิลปะ

๘. รัฐควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาการแพทย์แผนไทยในระบบดั้งเดิมของสมาคมต่าง ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่

๙. กรมกองด้านการแพทย์แผนไทยควรมีทัศนะคติที่ดีในการส่งเสริมการแพทย์แผนไทยมากกว่าการควบคุมจำกัดขอบเขต

๑๐. รัฐควรเปิดโอกาสให้ร้านขายยาแผนโบราณ สถานพยาบาลการแพทย์แผนไทยเอกชนได้เข้าร่วมหลักประกันสุขภาพต่าง ๆ ด้วย

สำหรับปัญหาของรัฐโดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุขที่เพิกเฉย กระทำในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับข้อเสนอแนะข้างต้นตลอดและให้ความสำคัญกับปัญหาและความต้องการของแพทย์แผนไทยน้อยมาก โดยเฉพาะจากภาคเอกชน โดยกระทรวงสาธารณสุขมักจะอ้างว่าไม่มีหน้าที่ส่งเสริมกิจการภาคเอกชน ซึ่งข้อเท็จจริง โรงพยาบาลเอกชนได้รับการอุดหนุนจากกระทรวงสาธารณสุขทั้งทางด้านหลักประกันสุขภาพและบุคลากรทางการแพทย์ และมีมุมมองว่าแพทย์แผนไทยยังไม่มีวุฒิภาวะพอที่จะปกครองกันเอง มีฐานะยากจน จะทำให้สภาที่จัดตั้งขึ้นมาอยู่ไม่รอด ซึ่งไม่เป็นความจริง ปัญหาดังกล่าวมักใช้เป็นข้ออ้างเพื่อการควบคุมมากกว่า

ดังนั้นข้อเสนอแนะเหล่านี้ จึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญเพราะเป็นสิ่งที่รัฐและวิชาชีพปฏิเสธมานานแล้ว

ข้อเสนอแนะที่สำคัญจากการศึกษา คือ

๑. ควรเร่งทำการศึกษาเพื่อตั้งคำถามกับความไม่เป็นธรรมที่รัฐและวิชาชีพแพทย์กระทำกับการแพทย์ดั้งเดิม เพื่อหาทางหยุดยั้งการกระทำเหล่านั้น

๒. แพทย์แผนไทยควรสามัคคีกันเพื่อเอาชนะความพยายามแบ่งแยกและปกครองจากรัฐและวิชาชีพแพทย์ และเพื่อต่อสู้กับโครงสร้างอันอยุติธรรมเพื่อกำหนดชะตากรรมของตนเอง ผ่านการมีนโยบายและทิศทางการพัฒนาตามปรัชญาองค์ความรู้ของตนเอง การมีองค์กรสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยมีหน่วยงานรัฐและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพของตน ซึ่งปราศจากการครอบงำจากวิชาชีพการแพทย์แผนปัจจุบันและชนชั้นนำรัฐอื่น ๆ

๓. แพทย์แผนไทยควรศึกษาลู่ทางในการเข้าถึงอำนาจรัฐ ที่ไม่ผ่านบทบาทของวิชาชีพแพทย์ตามองค์กรต่าง ๆ โดยแสวงหาความร่วมมือกับหน่วงงานรัฐอื่นนอกกระทรวงสาธารณสุขหรือวิชาชีพแพทย์ รัฐบาลและนักการเมืองและประชาชนเพื่อต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมให้กับวิชาชีพตนเอง

๔. แพทย์แผนไทยควรแสวงหาความร่วมมือในการศึกษาประสิทธิภาพของการรักษาด้วยยาแผนโบราณหรือการนวดกับยาแผนปัจจุบันและการรักษาทางการแพทย์แผนปัจจุบันอื่น ๆ เพื่อให้ประชาชนเชื่อถือและนำไปสู่การปรับพฤติกรรมการรักษาของประชาชน

๕. แพทย์แผนไทยควรต่อสู้เพื่อให้ได้มีโอกาสพัฒนาทักษะความสามารถและเพิ่มพูนความรู้ของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและเป็นแนวทางต่อสู้เพื่อให้หลุดพ้นจากการครอบงำของวิชาชีพทางการแพทย์แผนปัจจุบันต่อการแพทย์แผนไทย

นโยบายรัฐ และเจตนคติแพทย์แผนปัจจุบันที่มีผลต่อการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิม (Effects of Government policy and Medical Profession perception on Development of Traditional Medicine)*

การแพทย์ดั้งเดิมหรือการแพทย์แผนโบราณ (traditional medicine) ของไทยเคยเป็นการแพทย์ระบบหลักในสังคมไทยมานาน แต่ต่อมาถูกปลดออกจากราชการเมื่อรัฐภายใต้อิทธิพลของระบบทุนนิยมโลกสามารถสถาปนาระบบการแพทย์แผนปัจจุบันได้แล้ว จากนั้น ก็ถูกละเลยการพัฒนาจากรัฐมาร่วมร้อยปี การกลับมามีบทบาทอีกครั้งนั้นก็ด้วยอิทธิพลขององค์การอนามัยโลกในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน แม้รัฐจะให้ความสำคัญกับการแพทย์ดั้งเดิมมากขึ้นเรื่อย ๆ เช่นการมีหน่วยงานระดับกองและกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข แต่สถานะของการแพทย์ดั่งเดิมของไทยก็ยังอยู่ในระดับต่ำ และมีพัฒนาการที่ล่าช้าเมื่อเทียบกับระดับที่ควรเป็นหรือประเทศอื่น ๆ

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า มีการศึกษาถึงปัญหาของการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมจำนวนมากโดยจำแนกได้ ๔ สำนักคิด แต่ละแนวคิดก็ยังข้อจำกัดดังนี้

๑) สำนักโครงสร้างหน้าที่ เช่นงานของ วิชัย โชควิวัฒน มองสาเหตุของปัญหามาจากความด้อยของการแพทย์ดั้งเดิมเองที่ขาดการพัฒนาให้ก้าวหน้าได้มาตรฐานสากลและกลไกรัฐที่ไม่เอื้ออำนวย จุดอ่อนของสำนักนี้คือละเลยประเด็นปัญหาจากการถูกกระทำทางอำนาจเศรษฐกิจการเมือง

๒) สำนักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม เช่นงานของ โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ มองว่ามุมมองแบบวิทยาศาสตร์และโครงสร้างของสังคมสมัยใหม่นั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการดำรงอยู่ของการแพทย์ดั้งเดิมอันเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น แนวคิดนี้ไม่สนใจว่าใครคือผู้กระทำต่อการแพทย์ดั้งเดิม

๓) สำนักเศรษฐศาสตร์ เช่นงานของ ศุภสิทธิ์ พรรณนารุโณทัย มองว่าการแพทย์ดั้งเดิมขาดการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานและถูกละเลยโอกาสในการพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพื่อการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ สำนักนี้ไม่สนใจความไม่เท่าเทียมทางอำนาจการเมืองและเศรษฐกิจของระบบการแพทย์ทั้งสอง

๔) สำนักหลังทันสมัย เช่นงานของ ศุภลักษ์ เลศมโนรัตน์ จุงโกะ อีตะ และ ธวัช มณีผ่อง วิเคราะห์ปัญหาการแพทย์ดั้งเดิมว่าถูกวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบันใช้อำนาจรัฐเบียดขับออกไปจากสังคม บางส่วนถูกผนวกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการแพทย์แผนปัจจุบันในนามของอุดมการณ์รัฐชาติ สำนักนี้แม้จะมีประเด็นที่น่าสนใจแต่ก็ละเลยประเด็นทางเศรษฐกิจเช่นกัน งานศึกษาเหล่านี้ไม่ให้ความสนใจประเด็นอำนาจที่ไม่เท่าเทียมในมิติทางเศรษฐกิจ

---

* **ที่มา** : งานวิจัย โดย รศ.ดร.สุพจน์ เด่นดวง คณะสังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และ ดร.อนุวัฒน์ วัฒนพิชญากูล อาจารย์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

การเมือง และขาดมุมมองจากแพทย์ดั้งเดิมเอง การศึกษานี้จึงให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ปัญหาด้วยแนวคิดเศรษฐศาสตร์การเมืองเพื่อบ่งชี้ว่าปัญหาดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐและวิชาชีพแพทย์ผู้ทรงอิทธิพลในการกำหนดนโยบายสาธารณสุขของประเทศภายใต้ระบบทุนนิยมอย่างไร

ปัญหาสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมมีความเกี่ยวข้องในเชิงถูกกระทำจากอำนาจรัฐและวิชาชีพแพทย์ภายใต้ระบบทุนนิยมในหลายทาง เพราะลักษณะของรัฐในสังคมทุนนิยมมีท่าทีในการธำรงรักษาระบบทุนนิยม มีแนวโน้มที่จะเป็นรัฐเพื่อรัฐและคนของรัฐ โดยสร้างภาพความชอบธรรมที่เป็นกลาง ในขณะที่วิชาชีพแพทย์นั้นมีลักษณะผูกขาดทางวิชาชีพ ครอบงำระบบการแพทย์อื่น ๆ ในเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพแพทย์ และควบคุมวิชาชีพอื่น ๆ และกลไกสาธารณสุขทั้งหมด ลักษณะท่าทีดังกล่าวส่งผลต่อการปิดกั้น การครอบงำพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมในทางลบและทำลายในหลายทาง ดังนี้

๑. การธำรงรักษาระบบทุนนิยม รัฐไทยได้เข้าสู่ระบบทุนนิยมโลก และพยายามพัฒนาประเทศให้ทันสมัย ด้วยการกำจัดระบบการแพทย์ดั้งเดิมออกไปจากการอุดหนุนภาครัฐและสถาปนาการแพทย์จากตะวันตกเข้ามาแทนที่ ภาคใต้อิทธิพลของชนชั้นนำรัฐไทยและผู้เชี่ยวชาญจากประเทศมหาอำนาจตะวันตก เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยถูกกดดันให้ต้องปรับเปลี่ยนตามแบบตะวันตกทั้งสิ้น รวมทั้งระบบเรือนจำและระบบโรงพยาบาล รัฐไทยไม่สามารถกำหนดนโยบายภายในประเทศได้เอง ต้องอยู่ในสภาพกึ่งเมืองขึ้นในยุคล่าอาณานิคมที่ฝรั่งชาติตะวันตก บางกรมมีอธิบดีเป็นผู้เชี่ยวชาญต่างชาติ บางกระทรวงมีที่ปรึกษาที่มีอิทธิพลมากในการกำหนดนโยบายรัฐ

หลังจากที่การแพทย์ดั้งเดิมถูกกำจัดออกไปจากระบบราชการ รัฐไทยยังถูกใช้เป็นเครื่องมือของระบบทุนนิยมโลกผ่านอิทธิพลของที่ปรึกษาชาวตะวันตก โดยการออกกฎหมายควบคุมการแพทย์ดั้งเดิมให้อยู่ในขอบเขตที่จำกัดด้วยพระราชบัญญัติการแพทย์ พ.ศ. ๒๔๖๖ ซึ่งต่อมาปรับเป็นพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะพ.ศ.๒๔๗๙ และพ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีนัยยะเหมือนกันคือการกำหนดให้การแพทย์ดั้งเดิมที่เคยเป็นอาชีพอิสระต้องอยู่ภายใต้การควบคุม ต้องได้รับอนุญาตให้ขึ้นทะเบียน และส่งผลในทางกีดกันหมอดั้งเดิมสวนใหญ่ที่ไม่สามารถมาขึ้นทะเบียนได้ ทำให้ไม่สามารถทำการรักษาได้ ตลอดจนมีมาตรการปราบปรามจับกุมผู้ที่ฝ่าฝืนในสมัยรัฐบาลจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยมีโทษทั้งจำและปรับในอัตราที่สูงมาก ทำให้ประชาชนเกรงกลัวและเอาตำราไปเผาทิ้งทำลายจำนวนมาก มาตรการเหล่านี้เป็นการกำจัดหมอแผนโบราณให้หมดไปโดยเริ่มจากหัวเมืองไปจนถึงชนบทที่อำนาจรัฐและการแพทย์แผนปัจจุบันแผ่ขยายไปถึง มาตรการรัฐทำให้การแพทย์ดั้งเดิมที่เคยสามารถดำรงอยู่ภายใต้วัฒนธรรมอันดีงามกลับกลายเป็นสิ่งต้องถูกควบคุมของอำนาจวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบันที่มีผลประโยชน์ในตลาดสุขภาพ และถือได้ว่าเป็นกระบวนการหยิบยื่นความเป็นหมอเถื่อนให้กับหมอแผนโบราณพร้อม ๆ กับการผูกขาดของวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบัน

หมอพื้นบ้านเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดเพราะนอกจากจะถูกหยิบยื่นความเป็นหมอเถื่อนแล้ว ยังถูกคุกคามด้วยอำนาจรัฐและบุคลากรทางการแพทย์ แม้รัฐธรรมนูญจะให้สิทธิของชุมชนในการใช้ภูมิปัญญาดูแลสุขภาพกันเอง ทั้งการบัญญัติสาระของกฎหมาย

ที่ขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของชาติไม่อาจกระทำได้ อันมีวัฒนธรรมการเยียวยารวมอยู่ด้วย แม้ปัจจุบันกระแสการยอมรับหมอพื้นบ้านจะมีมากขึ้น โดยหลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา ศึกษาธิการ พาณิชย์หรือมหาดไทยให้การยอมรับยกย่องหมอพื้นบ้าน แต่กระทรวงสาธารณสุขกลับเพิกเฉยล่าช้า ปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของตนดำเนินการคุกคาม ทำลายความเชื่อถือต่อหมอพื้นบ้านในหลายรูปแบบ

ในบางพื้นที่การบังคับใช้กฎหมายปิดกั้นการประกอบอาชีพของหมอพื้นบ้านยังคงเข้มข้นขึ้น หมอพื้นบ้านท่านหนึ่งถูกเจ้าหน้าที่รัฐอาศัยอำนาจที่ไม่ชอบธรรมรังแก หมอท่านนี้จำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพรในรูปยาต้มรักษาโรคต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ตามกฎหมายคือการจำหน่ายวัตถุดิบสมุนไพรดั่งการนำสมุนไพรตากแห้งไปขายให้กับร้านยาไทย แต่กลับถูกเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตีความว่าผิดกฎหมายและห้ามปราม ทำให้หมอท่านนั้นระบายออกมาถึงความชอบธรรม “กฎหมายมันเปิดโอกาสได้น้อย คนออกกฎหมายก็ไม่ได้เป็นหมอสมุนไพรเหมือนผม เขาไม่มองว่าสมุนไพร รักษาหายมันเยอะกว่าตาย ถ้าผมมีความสามารถรักษาคนไข้ได้ ผมก็ไม่ได้ทำร้ายคนอื่น ทำไมไม่ให้ผมทำมาหากิน ผมช่วยเหลือคนอื่น ๆ ไม่มองจุดนี้ ถึงผมจะไม่มีใบอะไร สิทธิของผมมีไหม แล้วรัฐธรรมนูญเขียนไว้ให้รักษาไว้เป็นประเพณี เขียนไว้ทำไมไม่ปฏิบัติตามทุกวันนี้ทำลายแม้แต่รากเหง้าของตัวเอง การรักษาแบบนี้ทำไมไม่รักษาไว้”

๒. การเป็นรัฐเพื่อรัฐและคนของรัฐ รัฐไทยได้ผันตัวเองมาเป็นผู้ประกอบการเสียเองในด้านระบบบริการสุขภาพ และมีท่าทีในการผูกขาดกิจการของรัฐ ทำการแข่งขันและกีดกันกิจการของคู่แข่งเอกชนอื่น ๆ รวมทั้งกรมกองต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นหรือกิจกรรมส่งเสริมการแพทย์ดั้งเดิมทั้งหลาย ก็ให้ประโยชน์กับกิจการภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน

เมื่อการแพทย์ดั้งเดิมส่วนใหญ่อยู่นอกภาครัฐและได้รับความนิยมมากขึ้น แทนที่รัฐจะให้การสนับสนุนการพัฒนาในภาคส่วนดังกล่าว รัฐกลับนำเอาความรู้ทางการแพทย์ดั้งเดิมเหล่านั้น มาดำเนินการหาประโยชน์แข่งขันกับภาคเอกชนเสียเองทั้งบริการและการศึกษา สถานพยาบาลของรัฐส่วนใหญ่เปิดให้บริการแพทย์แผนไทยทั้งการนวด การอบ ปะคบสมุนไพร และจำหน่ายยาสมุนไพร โดยหลายแห่งทำการผลิตเองด้วย บางแห่งเปิดกิจการโดยประสานกับการท่องเที่ยวเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวด้วย กิจการนวดไทยในโรงพยาบาลรัฐสามารถทำกำไรอย่างเป็นล่ำเป็นสัน นอกจากนี้โรงพยาบาลเหล่านี้สามารถนำผลิตภัณฑ์ไปออกร้านจำหน่ายตามงานเทศกาลต่าง ๆ ได้สะดวกโดยไม่เสียค่าพื้นที่ซึ่งต่างจากภาคเอกชนที่มักจะถูกเรียกเก็บในอัตราที่ค่อนข้างแพง หรือถูกห้ามออกร้านในบางจังหวัด โรงพยาบาลบางแห่งจัดตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อให้สามารถทำกำไรได้มากขึ้นซึ่งก็ล้วนเป็นผลประโยชน์ของรัฐและคนของรัฐอย่างไม่เป็นมิตรและไยดีต่อกิจการเอกชนอันเป็นเจ้าขององค์ความรู้เดิม

หมอแผนไทยเอกชนคนหนึ่งกล่าวไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐนำการนวดไทยมาหากำไรเองว่า “ผมไม่เห็นด้วยเลยที่เอาการนวดไปไว้ในโรงพยาบาล ยิ่งเป็นการนวดเพื่อสุขภาพยิ่งไม่เห็นด้วย และไปเน้นกับคนที่ใช้สิทธิข้าราชการเบิกได้อีก ยิ่งเอาเปรียบพวกเรา หาเงินกับประชาชนด้วยกันสิจึงจะแน่”

เมื่อรัฐดำเนินกิจการด้านการแพทย์แผนไทยเองและผูกขาดผ่านระบบหลักประกันสุขภาพ โดยธุรกิจยาสมุนไพรภาคเอกชนที่ดำเนินการมาแต่เดิมไม่ได้รับการส่งเสริมใด ๆ โรงพยาบาลหลายแห่งทำการผลิตยาสมุนไพรใช้เองหรือซื้อจากโรงพยาบาลอื่น ๆ รวมทั้งยังจำหน่ายประชาชนทั่วไปอันเป็นการเข้ามาแย่งส่วนแบ่งในตลาดยาสมุนไพรด้วย ต่างจากนโยบายด้านยาแผนปัจจุบันที่รัฐให้การอุดหนุนกิจการอุตสาหกรรมยาแผนปัจจุบันในภาคเอกชนในระบบทุนนิยมอย่างเต็มที่ด้วยการมีนโยบายไม่สนับสนุนการผลิตยาในโรงพยาบาล เจ้าของกิจการผลิตยาสมุนไพรแสดงความเห็นกับเรื่องนี้ว่า “เรียกเราไปประชุมบอกว่าจะส่งเสริมยาสมุนไพร ส่งเสริมยังไง ถามว่าตลาดอยู่ไหน กลับตอบไม่ได้ แทนที่จะตอบว่าตลาดอยู่ที่ผมอยู่ที่โรงพยาบาล ถ้าโรงพยาบาลสั่งซื้อยาจากเราจะให้บดเป็นผงให้แล้วไปทำเองก็ได้เราก็อยู่ได้ แล้วจะให้เราพัฒนาอะไร จีเอ็มพีเราก็จะทำได้”

เช่นเดียวกับเรื่องความรู้ นักวิชาการสมัยใหม่พยายามถอดองค์ความรู้ที่อยู่ในตัวหมอแผนโบราณที่เป็นทักษะประสบการณ์ (tacit knowledge) ให้ออกมาเป็นความรู้ที่ชัดแจ้งหรือ (explicit knowledge) โดยไม่ตระหนักว่านี่จะเป็นการล่วงละเมิดและทำลายกระบวนเรียนรู้และการสร้างความรู้แบบเดิมหรือไม่ โดยหมอพื้นบ้านเห็นว่าแม้จะถอดความรู้ไปได้บางส่วนแต่ก็ไม่ใช่ความรู้ที่แท้จริงเพราะขาดกระบวนการเรียนรู้จริงจากผู้รู้เหล่านั้นโดยตรง ความรู้การแพทย์ดั้งเดิมเหล่านี้ถูกนำมาสร้างใหม่เพื่อผลประโยชน์ให้กับรัฐและคนของรัฐมากขึ้น โดยเลือกเอาเฉพาะความรู้ที่จับต้องได้ ส่วนพิธีกรรม วัฒนธรรม ทักษะ และจิตวิญญาณ คุณธรรมของหมอไม่สนใจ ยิ่งตัวหมอด้วยแล้วไม่เอาเลย ไม่ให้เครดิต และตำราเหล่านี้หลายเล่มที่เขียนขึ้นมาก็มีการจดลิขสิทธิ์เป็นของผู้แต่งหรือของหน่วยงานรัฐด้วย

ในทำนองเดียวกัน สถานศึกษาการแพทย์แผนแผนโบราณแบบดั้งเดิมของเอกชนนอกจากไม่ได้รับการเหลียวแลจากรัฐยังถูกรัฐฉวยเอาองค์ความรู้ไปแสวงหาผลประโยชน์ในธุรกิจการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาสมัยใหม่หลายแห่งต่างจัดการศึกษาโดยเอาองค์ความรู้การแพทย์ดั้งเดิมมาผสมกับพื้นฐานวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ การจัดการศึกษาแบบนี้ดูเหมือนเป็นการยกระดับแพทย์แผนไทย แต่หากพิจารณาให้ชัดก็จะพบว่าเป็นการสร้างผลประโยชน์ให้กับวิชาชีพแพทย์และบุคลากรทางวิทยาศาสตร์การแพทย์แผนปัจจุบันที่ผูกไว้กับระบบทุนนิยม การศึกษาดั้งเดิมของสมาคมต่าง ๆ ที่เคยเป็นรากฐานสำคัญและเป็นเจ้าของวิชาที่สืบกันมา กับถูกฉวยเอาความรู้ไปหาประโยชน์ในธุรกิจการศึกษาสมัยใหม่และถูกทอดทิ้งไม่ให้ได้รับการพัฒนา

การเปิดการเรียนการสอนแบบวิทยาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยมักจะขาดความเชื่อมโยงกับเจ้าขององค์ความรู้เดิม ดังคำพูดของหมอดั้งเดิมเอกชนรายหนึ่งกล่าวว่า“เขาให้พวกเราเข้าไปร่วมร่างหลักสูตร พอเสร็จแล้วก็ไม่สนใจเราเลย ไม่เคยมาสุงสิงกันเลย แล้วนี้มาบีบเราแล้ว”

ส่วนมากสถาบันการศึกษาสมัยใหม่เหล่านี้มุ่งหาเงินมากกว่า ดั่งคำพูดของหมอเจ้าของสมาคมท่านหนึ่งว่า “แล้วเอาเข้าไปทำไมในมหาวิทยาลัย เอาไปขายใช่ไหมครับ สอนหาอะไรสอนหาเงินแล้วผลิตออกมามาก ๆ คุณภาพมันจะเตี้ยลง”

ผู้ที่มีอำนาจในการจัดการศึกษาเหล่านี้บางคนเข้าไปมีอำนาจรัฐในคณะกรรมการวิชาชีพและใช้อำนาจนั้น สร้างผลประโยชน์ให้กับพวกตนและกีดกันระบบการศึกษาแบบดั้งเดิมในหลายรูปแบบ เช่น กำหนดคุณสมบัติประจำตำแหน่งนักการแพทย์แผนไทยที่จะบรรจุในระบบราชการตรงกับคุณสมบัติของบัณฑิตจากกลุ่มสถาบันตนเพราะ “มีผลประโยชน์ร่วมกัน” และกีดกันคนที่ผ่านการศึกษาในระบบการศึกษาแบบรับฝากตัวศิษย์ และจากสถาบันที่ไม่ใช่กลุ่มผลประโยชน์ตน

นอกจากระบบการศึกษาแบบรับฝากตัวศิษย์จะไม่ได้รับประโยชน์แล้วยังถูกบีบให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบากและกำลังถูกอำนาจรัฐบีบทำลายไปที่ละน้อย เช่นการจำกัดคุณสมบัติของผู้ที่เป็นครูรับมอบตัวศิษย์ที่เคร่งครัดขึ้นและอาจจะบีบให้มีมาตรฐานเดียวกับการศึกษาระดับปริญญาตรี ท่านหนึ่งกล่าวว่า “สมัยนี้มีเอาแต่แบบวิทยาศาสตร์ แบบนี้การเรียนการสอนของสมาคมคงจะสูญพันธุ์แน่”

ในเรื่องนี้กรรมการวิชาชีพแพทย์แผนไทยท่านหนึ่งจากมหาวิทยาลัยชั้นนำที่มีส่วนสำคัญในการออกประกาศได้แสดงความเห็นว่า “เป็นสิ่งที่จำเป็นของการพัฒนาวิชาชีพ คุณเคยเห็นวิชาชีพใดที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีไหม ต่อไปถ้าสมาคมต่าง ๆ จะผลิตแพทย์แผนไทยก็ต้องผลิตในระดับปริญญาตรี แล้วสมาคมเหล่านี้อยู่ในสภาพที่เละมากจำเป็นต้องปรับปรุงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบัน” เหตุผลเหล่านี้อาจจะฟังดูดี แต่หากมองอีกแง่มุมหนึ่ง การยอมรับต้องจำเพาะว่าต้องเป็นวิทยาศาสตร์และปริญญาตรีจริงหรือ ภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ไม่มีปริญญาจะทำอย่างไร หากจะมองว่านี่เป็นการฉวยเอาความรู้จากหมอแผนไทยไปหาประโยชน์ของรัฐและกีดกันคู่แข่งออกไปจากตลาดเพื่อผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มตนจะรับได้หรือไม่

๓. การสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐ ซึ่งรัฐได้สร้างภาพส่งเสริมการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมหลายด้าน แต่พบว่า ขาดความจริงใจ มีการพัฒนาที่ล่าช้า และทำลายความเชื่อถือต่อวงการแพทย์ดั้งเดิมด้วย เช่น การเปลี่ยนชื่อจากการแพทย์แผนโบราณมาเป็น การแพทย์แผนไทย ถูกใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างภาพว่ารัฐให้การสนับสนุนการแพทย์ดั้งเดิมทั้งระบบ แต่กลับพบว่าเป็นการเปลี่ยนชื่อที่สอดรับกับองค์กรและกิจกรรมภาครัฐมากกว่า ทำให้ภาครัฐมีแนวโน้มที่จะได้รับผลประโยชน์จากภาพลักษณ์ของชื่อใหม่นี้ ในขณะที่ภาคเอกชน ชื่อยังคงถูกสะกดไว้ด้วยคำเดิมที่ถูกตราบาปไว้ว่าเป็นสิ่งที่ล้าสมัย คือ ชื่อยาแผนโบราณ สถานพยาบาล ร้านขายยาแผนโบราณ เพราะไม่มีการแก้ไขกฎหมายสถานพยาบาลและกฎหมายยาไปด้วย การเลือกแก้ไขบางส่วนทำให้เกิดช่องว่างทางกฎหมายที่เจ้าหน้าที่รัฐนำไปเลือกปฏิบัติในทางการกีดกัน การเปิดสถานที่จำหน่ายยาอีกเงื่อนไขหนึ่งด้วย นอกจากที่เคยอ้างเหตุสารพัดในการกีดกันหรือเรียกรับผลประโยชน์ก่อนจะอนุญาตเปิดกิจการของหมอแผนไทย

กรมกองทางด้านการแพทย์แผนไทยที่จัดตั้งขึ้นมานั้น เป็นการสร้างภาพว่าส่งเสริมการแพทย์แผนไทยทั้งที่กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญน้อยมาก ทั้งงบประมาณ กำลังคน การส่งผู้บริหารมาปกครองนั้น เหมือนเป็นการลงโทษ ซึ่งไม่สามารถสร้างผลงานพัฒนาต่อวงการแพทย์ดั้งเดิมที่โดดเด่นเลย เพราะคนที่ถูกส่งมาปกครองนั้นมักไม่เข้าใจและอคติต่อการแพทย์ดั้งเดิม อธิบดีท่านหนึ่งกล่าวยอมรับอย่างออกตัว ซึ่งกล่าวว่า “เมื่อผมเข้ามา

เป็นอธิบดีก็พบว่างานแพทย์แผนไทยมันกระจายไปตามหน่วยงานต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ อาหารและยา กองการประกอบโรคศิลปะ และสถาบันวิจัย มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กรมทำหน้าที่เพียงเป็นผู้ประสานเท่านั้น จึงไม่สามารถทำอะไรได้มาก"

หมอแผนไทยทางใต้คนหนึ่งกล่าววิพากษ์ความไม่จริงใจ ไร้ผลงานของกรมนี้ว่า "สาเหตุที่การแพทย์แผนไทยไม่เจริญกว่านี้ เพราะสาธารณสุขเขาไม่สนับสนุนเต็มที่ เขาไม่เล่นด้วย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยฯ ตั้งมากี่ปีแล้ว ทำอะไรบ้าง ชื่อมันชัดอยู่แล้วว่าพัฒนาแผนไทย คุณไปทำอย่างอื่นไม่ได้ ถามว่ากี่ปีแล้ว เขาทำอะไรไหม จัดสรรงบประมาณออกไหม บุคลากรมีไหม อาคารสถานที่มีไหม แล้วคุณทำอะไร บอกงบไม่พอ คุณเป็นอธิบดี ซึ่งมีหน้าที่ดึงงบประมาณเข้ามา คุณต้องรับผิดชอบ ถ้าทำไม่ได้ก็ยุบไปเลย กรมนั้นไปกินเงินเดือนประชาชนสูญเปล่า"

อีกประเด็น รัฐได้ออกมาตรการส่งเสริมการใช้สมุนไพร ด้วยการให้บุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบันสามารถสั่งใช้ จ่าย และผลิต จำหน่ายยาแผนโบราณได้ มาตรการนี้กลับกลายเป็นการทำลายกิจการร้านค้า ผู้ประกอบการด้านการจำหน่ายยาสมุนไพร ที่ถูกแย่งตลาดสินค้าที่ควรเป็นสิทธิในการจำหน่ายของพวกเขาให้ตกอยู่ในมือของแพทย์และเภสัชกรแผนปัจจุบัน ดังที่ หมอแผนไทยเอกชนคนหนึ่งกล่าวว่า "เขาจะขายมะรุมแคปซูล ขี้เหล็กแคปซูล เขาขายได้หมด แต่อธิบายไม่ได้ว่าสรรพคุณเป็นยังไง เภสัชยังตอบไม่ได้ แต่ขายหมด ต่อไปเราก็ขายได้แต่เปลือกไม้"

มาตรการคุ้มครองผู้บริโภคอันหนึ่งที่รัฐนำมาใช้ที่เหมือนสร้างภาพของรัฐ เพราะเป็นมาตรการที่ส่งผลกระทบร้ายแรงต่อวงการแพทย์แผนไทยทั้งระบบ คือ การเตือนภัยจากยาลูกกลอน ว่ามีสารปนเปื้อน เสตียรอยด์ หรือ อันตรายจากการกินยาสมุนไพรที่เป็นที่นิยมของตลาดมาก ๆ เช่น มะรุม กราวเครือแดง กราวเครือขาว จากการศึกษาพบว่า แพทย์แผนไทยทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับผลกระทบอย่างมาก โดยเฉพาะส่งผลต่อยอดขายของยาสมุนไพร นับเป็นการสร้างภาพของรัฐ แต่ที่ส่งผลร้ายอย่างยิ่งในทางการทำลายความเชื่อถือและไว้วางใจต่อยาสมุนไพร ที่เป็นคู่แข่งของอุตสาหกรรมการแพทย์แผนปัจจุบันในระบบทุนนิยม

มาตรการรัฐอีกประการที่สร้างภาพและส่งผลทำลายวงการการแพทย์ดั้งเดิม คือ การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์พื้นบ้านที่ไม่มีความรู้จริง

๔. การผูกขาดทางวิชาชีพของวิชาชีพแพทย์ แพทย์มักจะกีดกันการแพทย์ดั้งเดิมในทางเวชปฏิบัติของตน หรือผูกขาดการรักษาไว้ที่การแพทย์แผนปัจจุบันของตนเท่านั้น หมอแผนไทยในโรงพยาบาลจะประสบปัญหาเรื่องนี้มาก ดังคำพูดว่า "หมอไม่ส่งคนไข้มาเลย หมอว่าขนาดผมยังเอาไม่อยู่แล้วไปนวดจะยิ่งไม่ไปกันใหญ่หรือ" หมอบางคนถึงสั่งห้ามคนไข้ว่า อย่ามานวดเด็ดขาดนะ ถ้าเป็นอะไรไป ผมไม่รักษานะ บางคนว่า "จะให้เขาส่งจริง หมอเขาไม่ส่งหรอกเขาส่งกายภาพ ที่มานวดก็เพราะคนไข้มาเอง"

หมอพื้นบ้านคนหนึ่งกล่าวถึงการกีดกันของหมอแผนปัจจุบันว่า "เคยให้คนไข้กินยามะรุมกับฟ้าทะลายโจร แล้วความดันลดลง แต่พอคนไข้ไปหาหมอ หมอที่โรงพยาบาลตรวจพบว่าความดันลดลงจริง ๆ หมอถามว่าไปทำอะไรมา ก็ตอบว่า กินฟ้าทะลายโจรกับมะรุม หมอก็ดุด่าว่าเอาว่า ระวังกระดูกจะพรุน ลักษณะนี้หมอโรงพยาบาลชอบกัน" เช่นเดียวกับตามโรงพยาบาลรัฐต่าง ๆ มักจะมีป้ายสื่อสุขศึกษาระบุว่า ห้ามคนไข้กินยาสมุนไพร ยาต้ม ยาหม้อ

อ้างว่าจะทำให้เป็นโรคไต ซึ่งในทัศนะของหมอแผนไทยเห็นว่าเป็นการล่วงละเมิดก้าวข้ามการประกอบโรคศิลปะและทำลายวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เพราะข้อห้ามเหล่านี้ไม่เป็นความจริงในวงการแพทย์แผนไทย ยาแผนปัจจุบันต่างหากที่กินมาก ๆ แล้วมีแนวโน้มสูงที่จะเป็นโรคตับโรคไต

แพทย์แผนปัจจุบันท่านหนึ่งที่เป็นผู้บริหารระดับจังหวัดกล่าวทัศนะต่อการแพทย์แผนไทยในทำนองกีดกันให้ออกไปนอกระบบโรงพยาบาลรัฐว่า “การเอาการแพทย์แผนไทยเข้ามาในโรงพยาบาลมันไม่รุ่งหรอก ยาแผนไทยอาจจะดีจริง แต่เอามาปนกับแผนปัจจุบันมันยุ่ง ให้กินยาสมุนไพรด้วยหมอเขาจะควบคุมการรักษาลำบาก เขาใช้ยาควบคุมเองได้ แผนไทยต้องออกไปอยู่เอกชนต่างหาก อย่าเอาเข้ามาในโรงพยาบาลของรัฐ ไปทำขายให้ดังเหมือนโสมเกาหลีจะดีกว่า” เป็นทัศนะที่ฟังดูเหมือนเห็นดีกับการแพทย์แผนไทย แต่ในอีกทางก็มองได้ว่า เป็นการกีดกันในทางเวชปฏิบัติไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ผูกขาดของแพทย์แผนปัจจุบัน

๕. การถูกครอบงำให้เป็นส่วนหนึ่งของการแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้วิชาชีพแพทย์เข้ามามีอิทธิพลเหนือการแพทย์แผนโบราณในหลายลักษณะ เช่น การสถาปนาระบบศึกษาการแพทย์แผนไทยภายใต้อำนาจของวิชาชีพแพทย์ การทำให้เป็นสาขาหนึ่งของระบบผู้เชี่ยวชาญของวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบัน การพัฒนาการแพทย์แผนไทยภายใต้พื้นฐานวิทยาศาสตร์การแพทย์ดังนี้

๕.๑ การสถาปนาระบบศึกษาการแพทย์แผนไทยสมัยใหม่ภายใต้อำนาจวิชาชีพแพทย์ โดยวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการจัดการศึกษาแพทย์แผนไทยแบบใหม่โดยเฉพาะสาขาแพทย์แผนไทยประยุกต์ นับตั้งแต่ นพ. อวย เกตุสิงห์ ผู้ที่ก่อตั้งอายุรเวทวิทยาลัยเมื่อท่านเกษียรราชการ ท่านได้นำการแพทย์แผนโบราณมาประยุกต์ให้เข้ากับวิชาการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยมีแพทย์แผนปัจจุบันเข้ามาสอนวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาพื้นฐานของระบบร่างกายและการตรวจวินิจฉัยตามแบบตะวันตก ส่วนแพทย์แผนไทยสอนวิชาว่าด้วยยาสมุนไพรการนวดและเวชกรรมไทย ต่อมาเมื่อมีการขยายการศึกษาสู่ระบบอุดมศึกษา ก็มีการกำหนดคุณสมบัติของสถาบันที่เปิดอย่างเข้มงวดที่ผูกติดกับบทบาทของวิชาชีพแพทย์ เช่น ต้องมีวิชาทางด้านแพทย์ศาสตร์ ต้องเรียนวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ต้องมีโรงพยาบาลเป็นแหล่งฝึกงาน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ผูกไว้กับการสังกัดคณะแพทย์ศาสตร์ ดังเหตุผลของแพทย์ท่านหนึ่งว่า “มันจำเป็น เมื่อจะมีการแตกหน่อออกไปเป็นสาขาการแพทย์ใหม่ก็ต้องแตกออกไปจากคณะแพทย์” สะท้อนให้เป็นถึงความพยายามของวิชาชีพแพทย์ที่เข้ามาครอบครองการจัดการศึกษาการแพทย์แผนไทยให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน

๕.๒ การถูกทำให้เป็นส่วนหนึ่งของระบบผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพแพทย์ ยกตัวอย่างบทบาทของผู้อำนายการสถาบันการแพทย์แผนไทยคนสำคัญคนหนึ่งที่มีการผลิตเอกสารความรู้การแพทย์ดั้งเดิมและการตีความตำราการแพทย์แผนไทยจำนวนมาก โดยแพทย์ดั้งเดิมจำนวนมากถูกดึงเข้ามาในกระบวนการค้นหาความรู้เพื่อนำมาทำการจัดพิมพ์เป็นตำรา แต่ปัญหาคือหมอเหล่านั้นไม่ได้รับการเอ่ยนามในฐานะเจ้าขององค์ความรู้ ดั่งคำพูดของหมอพื้นบ้านท่านหนึ่งว่า “หนังสือดัง ๆ ทางใต้อยู่ในมือแกหมด คนใต้แปลกถ้ามาหาพูดจาหน้าตาดี จะเอาอะไรให้หมด

แกเอาไปเขียนหนังสือขายแล้วก็ลงชื่อใคร หมอพื้นบ้านเขาก็ว่า เสียท่าเขาแล้วที่จริงตำรายังอยู่ที่แก อีกเยอะ แกแปลไม่ออก”

เอกสารทางวิชาการถูกสร้างขึ้นเพื่อเป็นผลประโยชน์ให้กับแพทย์แผนปัจจุบัน กระบวนการเหล่านี้ รวมทั้งความพยายามอื่น ๆ เพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ด้วยการทำให้องค์ความรู้ทางการแพทย์แผนไทยกลายเป็นส่วนหนึ่งของสาขาความเชี่ยวชาญในระบบวุฒิบัตรของการแพทย์แผนปัจจุบัน เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมาก

๕.๓ การถูกพัฒนาไปในทิศทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ นโยบายของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก นั้น มีความชัดเจนในการทำให้การแพทย์แผนไทยถูกพัฒนาไปในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในแบบตะวันตกโดยมีทัศนะว่า “การแพทย์แผนไทยต้องพัฒนาบนฐานของวิทยาศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล” ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการวิจัยมหาศาลและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษา ท่านเห็นว่ากรมนี้ไม่มีนโยบายพัฒนาตามแบบปรัชญาการแพทย์ดั้งเดิม เพราะอ้างว่าไม่ใช่กรมแพทย์แผนไทยแต่เป็นกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยซึ่งก็ต้องพัฒนาไปตามแนวทางวิทยาศาสตร์เท่านั้น นโยบายเช่นนี้จะส่งผลให้การแพทย์แผนไทยถูกทำให้กลายเป็นเรื่องของผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ผูกกับระบบทุนนิยม

ทัศนะดังกล่าวเป็นการดูถูกภูมิปัญญาดั้งเดิม กล่าวหาว่าไม่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ไม่น่าเชื่อถือ อันเป็นเหตุผลที่ใช้ในการกีดกันหมอดั้งเดิมทั้งหลายไม่ให้เข้าร่วมในกระบวนการพัฒนา แต่จะเป็นการฉวยเอาความรู้การแพทย์ดั้งเดิมมาครอบครองและหาประโยชน์ ดังคำพูดของหมอแผนไทยคนหนึ่งที่รู้ทัน เพราะมีหมอแผนปัจจุบันมาสารภาพกับเขาว่า “ตอนนี้แผนปัจจุบันเขาเริ่มตันแล้ว ก็มาเล็งว่าจะเอาสมุนไพรไปเป็นของตัวเอง ทำยังไงให้มันชอบธรรมที่จะเป็นของเขา”

นอกจากจะไม่ได้รับประโยชน์จากนโยบายดังกล่าวแล้วพวกเขายังถูกลดบทบาทและความน่าเชื่อถือลงด้วยดังคำพูดว่า “คนที่คิดค้นคือแพทย์แผนไทยแต่พอไปนำสกัดสารแล้วคนที่ได้ผลงานคือนักวิทยาศาสตร์ เภสัชกร” และว่า “การวิจัยทำให้คนเชื่อถือในยาสมุนไพรมากขึ้นแต่คนจะเชื่อนักวิจัยมากกว่าหมอแผนไทย”

หมอแผนไทยคนหนึ่งเห็นว่า การวิจัยยาสมุนไพรในทางวิทยาศาสตร์ตะวันตกนั้นไม่มีความจำเป็นในการประกอบโรคศิลปะแผนไทย เพราะลำพังองค์ความรู้เดิมนั้นเพียงพออยู่แล้ว แต่ไม่ปฏิเสธที่จะมีการวิจัยพัฒนา แต่ขอให้อย่าก้าวล่วงข้ามแดนของการประกอบวิชาชีพ ดังคำพูดว่า “คุณจะพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์อย่างไร ไปสกัดสารอะไร ก็เรื่องของคุณ เราไม่ว่ากัน แต่เรื่องของแผนไทยเราใช้รสยา รสสาม รสหก รสเก้า รสอย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว คุณจะเอาวิทยาศาสตร์อะไรมาวิจัยอีก ถ้าไม่มีวิทยาศาสตร์ ฉันไม่เสีย อยู่ได้ แผนไทยกับแผนปัจจุบัน คนระบบกันยุ่งกันไม่ได้ วิทยาศาสตร์พัฒนาไป แผนไทยพัฒนาไป อย่ามาข่มขู่ ข้ามเส้น ”

๖. การควบคุมการแพทย์ดั้งเดิมผ่านกลไกรัฐของวิชาชีพแพทย์ กิจการการแพทย์ดั้งเดิมทั้งหลาย ล้วนอยู่ภายใต้การกำกับของบุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบัน นับตั้งแต่ที่ประกาศให้การแพทย์เป็นวิชาชีพที่ต้องมีการควบคุมผ่านระบบใบประกอบวิชาชีพ แพทย์แผนโบราณก็เริ่มถูกควบคุมโดย คณะกรรมการแพทย์ จากปี พ.ศ.๒๔๖๖ จนถึงปัจจุบัน

แม้ภายหลัง ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ.๒๕๔๒ จะกำหนดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ แต่กรรมการอีกมากกว่าครึ่งมาจากแต่งตั้ง ซึ่งเป็นการสงวนอำนาจไว้กับวิชาชีพแพทย์ที่กุมอำนาจรัฐ ดังพบว่ามักมีการประลองกำลังเสียงในคณะกรรมการวิชาชีพระหว่างกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งกับเลือกตั้งในการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการวิชาชีพเสมอ และผลที่ได้มักจะพบว่าคนที่มาจากการแต่งตั้งและเป็นแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบันเป็นประธานเสมอ เพราะมีเสียงมากกว่า

อำนาจของกองการประกอบโรคศิลปะเหมือนจะลดลงไป เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการวิชาชีพ แต่วิชาชีพแพทย์ก็ยังคงมีอำนาจเหนือคณะกรรมการวิชาชีพอยู่ในรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยมีการพูดกันถึงการทุจริตในการเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้งไม่ได้ส่งไปให้แพทย์แผนไทยที่มีสิทธิ์ออกเสียง จากแหล่งข่าววงในที่น่าเชื่อถือ ดังคำพูดของหมอแผนไทยคนหนึ่งว่า “คนที่มีอำนาจในกอง (วิชาชีพแพทย์) ก็เข้ามาแทรกแซง เพื่อให้การเลือกตั้งได้คนที่เขาต้องการ ที่เขาสั่งการได้ การทุจริตการเลือกตั้งก็เพื่อการรักษาอำนาจของตนเองไว้ควบคุมแพทย์แผนไทยต่อไป”

หมอแผนไทยหลายคนที่เคยได้รับเลือกเข้าเป็นคณะกรรมการวิชาชีพได้ประสบปัญหาในการทำงาน โดยเล่าว่า “เข้าไปก็ทำอะไรไม่ได้ งบประมาณในการประชุมก็ไม่พอ จะขอประชุม กองก็อ้างว่างบไม่มี สถานที่ไม่ว่าง ที่ทำงานที่จะให้ก็ไม่มี ทุกอย่างล้วนถูกควบคุมโดยกองการประกอบโรคศิลปะ ที่เป็นข้าราชการทั้งที่เป็นแค่เลขาฯ แต่มีอำนาจครอบงำควบคุมกำหนด อะไร ๆ หมด”

สิ่งที่หมอแผนไทยต้องการจึงเป็นเรื่องการปกครองกันเองภายใต้การมีสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย “เราต้องการปกครองกันเอง เป็นตัวของตัวเอง ไม่ต้องให้คนอื่นมาปกครอง”

ในขณะที่แพทย์ผู้มีอำนาจคนหนึ่งได้ให้ความเห็นว่า “แพทย์แผนไทย เป็นกลุ่มคนที่มีความหลากหลาย เรากังวลมาก ไม่อยากปล่อย คือ การเจริญเติบโต (maturity)” นั่นแหละสิ่งที่เรากังวลว่าจะดูแลกันเองได้ไหม

การควบคุมการแพทย์แผนไทยของวิชาชีพแพทย์ย่อมต้องได้ประโยชน์ เมื่ออำนาจในการจัดสอบใบประกอบโรคศิลปะอยู่ในมือของกองการประกอบโรคศิลปะและบุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบัน ข่าวการขายข้อสอบจึงเกิดขึ้นทุกปี การขายข้อสอบเป็นสิ่งที่ทุจริตแต่ให้ผลประโยชน์มหาศาลและทำกันเป็นขบวนการ มาเป็นเวลานาน

“การขายข้อสอบ กระทำการเป็นกระบวนการ เป็นทอด ๆ เริ่มจากต้นตอจากคนที่เกี่ยวข้องในกองการประกอบโรคศิลปะมีข่าวการขายข้อสอบต่อที่หนึ่งในราคาสูงให้กับแต่ละสาย เช่น ราว ๒ แสน ๔ แสน จากนั้นคนที่รับช่วงมา ก็จะทำการขายต่อเพื่อทำกำไรให้ได้มากกว่าที่จ่ายไป แต่ขายหลายคน ในราคาที่ย่อมเยาลงและก็มีการเอาข้อสอบมาขายหรือติวเก็บเงินรายย่อย ๆ กับผู้เข้าสอบรายละ ๔,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท แต่ละจุดแต่ละแห่งต่อไป บางครั้งมีการกระทำถึงขั้น เอามาขายหน้าห้องสอบในราคาที่ถูกลงเช่น ชุดละ ๕๐๐ บาท ก็มี บางคนก็เอามาท่องกันก่อนเข้าสอบ คนที่ไม่ได้ ก็งง คนที่ได้ข้อสอบมาก็ถามว่า ไม่ได้หรือคนที่สุจริตก็รับไม่ได้ที่มีการทุจริต ซื้อ ขายข้อสอบกัน”

การควบคุมการแพทย์แผนไทยกระทำผ่านกลไกรัฐโดยวิชาชีพแพทย์เพื่อผลประโยชน์ของวิชาชีพตนเอง และด้วยทัศนะที่ไม่ไว้ใจคนในวงการแพทย์แผนไทยทั้งหมด

สรุป

การศึกษาก่อนหน้านี้มักจะทำโดยวิชาชีพแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์แผนปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับอำนาจรัฐ หรือทำการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อมั่นในระบบทุนนิยม จึงยากที่จะเป็นการศึกษาที่ปราศจากอคติและมองไม่เห็นมุมมองของผู้ถูกกระทำคือแพทย์แผนไทยและหมอพื้นบ้าน นอกจากนี้การศึกษาส่วนใหญ่ให้การยอมรับโครงสร้างและกลไกของรัฐในสังคมทุนนิยมอย่างไม่ตั้งคำถามว่า โครงสร้างนั้นรับใช้ใคร ใครได้ประโยชน์และใครเสียประโยชน์ ใครเป็นผู้กระทำและใครถูกกระทำ

โครงสร้างของรัฐและวิชาชีพแพทย์นั้นมีความเกี่ยวโยงกันอย่างยิ่ง วิชาชีพแพทย์จัดว่าทรงอิทธิพลที่สุดในกระทรวงสาธารณสุขในการกำหนดนโยบายต่าง ๆ รวมทั้งมีอำนาจในการควบคุมการประกอบโรคศิลปะและทิศทางของการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมด้วย การศึกษาหลายชิ้นบ่งชี้ว่า มีการใช้อำนาจรัฐและกฎหมายเพื่อการสงวนไว้ซึ่งผลประโยชน์ของวิชาชีพแพทย์ด้วยระบบการผูกขาด ที่สำคัญวิชาชีพแพทย์มีความเกี่ยวโยงกับผลประโยชน์ของธุรกิจยาและอุตสาหกรรมการแพทย์ในระบบทุนนิยมอย่างมาก จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ การกำเนิดของวิชาชีพแพทย์สมัยใหม่ภายใต้วิทยาศาสตร์และระบบทุนนิยมนั้น มีการทำลายการแพทย์ดั้งเดิมที่อยู่บนพื้นฐานปรัชญาความเชื่อทางศาสนาและพิธีกรรมเช่นการเผาแม่มดหมอผีทั้งเป็น การดำรงอยู่ของการแพทย์ดั้งเดิมในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลกถูกมองว่าเป็นอุปสรรคของการขยายตัวของตลาดสินค้าและบริการของระบบอุตสาหกรรมยาและการแพทย์แผนปัจจุบันของประเทศมหาอำนาจโลกในการล่าอาณานิคมสมัยใหม่และพยายามที่จะกำจัดออกไปจากสังคมที่ระบบทุนนิยมแผ่ไปถึง

ปัญหาและสถานะของการแพทย์ดั้งเดิมจึงมีความเกี่ยวโยงกับรัฐในแง่ของการที่รัฐไทยมีอุดมการณ์ในการธำรงรักษาระบบทุนนิยมเพื่อให้นายทุนซึ่งได้แก่ธุรกิจการแพทย์แผนปัจจุบันได้สะสมทุน รัฐยังผันตัวเองมาเป็นผู้ประกอบการเสียเองในธุรกิจการแพทย์เพื่อผลประโยชน์ของคนในรัฐและรัฐเองทำให้รัฐสูญเสียสภาพความเป็นกลางในการเป็นรัฐเพื่อประชาชน วิชาชีพแพทย์ผู้กุมทิศทางของระบบสาธารณสุขของประเทศก็กระทำเพื่อรักษาผลประโยชน์ของวิชาชีพตนเอง ท่าที่ของรัฐในการรักษาระบบทุนนิยมที่มีผลประโยชน์ร่วมกับระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ทำให้การแพทย์ดั้งเดิมที่เป็นคู่แข่งทางการค้าแต่เข้าไม่ถึงอำนาจรัฐตกอยู่ในฐานะผู้ถูกกระทำจากวิชาชีพแพทย์ที่ใช้อำนาจรัฐในการควบคุม กดขี่ ขูดรีดและเอารัดเอาเปรียบในหลายรูปแบบ หากทำลายไม่ได้ก็เอาเข้ามาอยู่ในอาณัติภายใต้การควบคุมของวิชาชีพตนเอง สถานะของการแพทย์ดั้งเดิมในสังคมไทยจึงย่ำแย่กว่าเมื่อเทียบกับสังคมที่ระบบทุนนิยมเข้าไปแผ่อิทธิพลไม่ถึงอำนาจรัฐนั้น เช่น ศรีลังกา ธิเบต ภูฏาน อินเดีย เวียดนาม จีน เป็นต้น

การที่การแพทย์ดั้งเดิมได้รับความสนใจจากรัฐอีกครั้งนั้นเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐและเป็นผลประโยชน์ของรัฐและคนของรัฐมากกว่าการมุ่งพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมทั้งระบบอย่างจริงจัง กฎหมาย มาตรการและการใช้อำนาจรัฐโดยวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบันในระบบทุนนิยมมีผลกระทบต่อสถานะและการพัฒนาการแพทย์ดั้งเดิมที่ส่วนมากอยู่ในภาคเอกชนในทางที่ถูกกระทำอย่างเลวร้ายต่าง ๆ นานา นโยบายด้านการแพทย์ดั้งเดิม

ถูกกำหนดโดยวิชาชีพแผนปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของวิชาชีพแผนปัจจุบันนั้นเอง แพทย์ดั้งเดิมถูกกีดกันออกไปจากการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การแพทย์แผนไทยในภาคเอกชนถูกละเลยการพัฒนาและถูกจำกัดสิทธิในการประกอบโรคศิลปะตามธรรมเนียมและตำราดั้งเดิม ถูกมาตรการรัฐและวิชาชีพแพทย์กดข่มให้เสื่อมเสียต่อความนิยม แพทย์แผนไทยถูกวิชาชีพแพทย์และชนชั้นนำรัฐอื่น ๆ อาศัยอำนาจรัฐเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ผ่านระบบการสอบใบประกอบโรคศิลปะ การศึกษาอบรม และการประกอบโรคศิลปะ บริการการแพทย์แผนไทยในภาครัฐถูกทำให้เป็นส่วนหนึ่งของการแพทย์แผนปัจจุบันและอยู่ภายใต้การควบคุมของวิชาชีพแพทย์แผนปัจจุบัน โดยมาตรการทั้งหมดนั้นเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์วิชาชีพแพทย์ผู้กุมนโยบายรัฐในระบบทุนนิยม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ควรเร่งให้มีการศึกษาเพื่อตั้งคำถามกับความไม่เป็นธรรมที่รัฐและวิชาชีพแพทย์กระทำกับการแพทย์ดั้งเดิม เพื่อหาทางหยุดยั้งการกระทำเหล่านั้น โดยแพทย์แผนไทยควรสามัคคีกันเพื่อต่อสู้กับโครงสร้างอันอยุติธรรมเพื่อกำหนดชะตากรรมของตนเอง ผ่านการมีนโยบายทิศทางการพัฒนาตามปรัชญาองค์ความรู้ของตนเอง การมีองค์กรสภาวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มีหน่วยงานรัฐและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพของตน โดยปราศจากการครอบงำจากวิชาชีพการแพทย์แผนปัจจุบัน

สรุปสาระสำคัญแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไท สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๒*

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไท สุขภาพวิถีไท ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ตามที่คณะกรรมการภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยให้คณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ ประสานงานเพื่อขับเคลื่อน ผลักดันการดำเนินงาน ติดตาม กำกับ ประเมินผล แผนยุทธศาสตร์ชาติ และการดำเนินงานตามมติสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพแห่งชาติ (คสช.) ทราบ ต่อไป

สาระสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ชาติ การพัฒนาภูมิปัญญาไทฯ โดยสรุปมีดังนี้

เป้าหมาย / เป้าประสงค์	วัตถุประสงค์
๑. มีการใช้ปัญญา ความรู้ ความมีเหตุผล ในการพัฒนาวิชาการและองค์ความรู้จากฐานเดิมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ้มค่า มีประสิทธิผลและปลอดภัย	๑. มีการสร้างและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาระบบการแพทย์พื้นบ้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ที่มีประสิทธิผล ปลอดภัย น่าเชื่อถือและคุ้มค่า
๒. ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและมีบทบาทใน การส่งเสริม สนับสนุนการใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก เพื่อการดูแลสุขภาพของชุมชนและชุมชนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีระบบสุขภาพชุมชน / ระบบสุขภาพภาคประชาชน โดยใช้ดูแลสุขภาพของชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพในการ	๒. มีระบบและกลไกที่เข้มแข็ง มีฐานวิชาการเป็นอิสระ เป็นกลางในการคัดกรอง ส่งเสริมและคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ ที่มีประสิทธิผล ประหยัด คุ้มค่า และปลอดภัย เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดูแลสุขภาพของประชาชน
๓. ระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีมาตรฐานตั้งแต่ องค์ความรู้ สถานที่ บุคลากรเวชปฏิบัติ ระบบข้อมูล ระบบยา และอยู่ในสิทธิประโยชน์ของระบบหลักประกันสุขภาพทุกระบบ	๓. เพื่อให้ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นมีศักยภาพในการจัดการระบบสุขภาพของชุมชน

---

*ที่มา : ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (นายกรัฐมนตรี) วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เป้าหมาย / เป้าประสงค์	วัตถุประสงค์
๔. กำลังคนด้านการแพทย์พื้นบ้านแพทย์แผนไทยและการแพทย์การทางเลือก มีคุณภาพ	๔. เพื่อให้ระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกของประเทศมีมาตรฐานทั้งในด้านองค์ความรู้ การบริการ กำลังคน ยาจากสมุนไพร และฐานทรัพยากรสมุนไพรและอาหาร
๕. ระบบยาของประเทศมีความมั่นคงบนฐานของระบบยาจากสมุนไพร	๕. มีแผนแม่บทการพัฒนากำลังคนตั้งแต่การผลิต การพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องความก้าวหน้าและความมั่นคงทางวิชาชีพจรรยาบรรณ
๖. ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยได้รับการคุ้มครองตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติและนานาชาติ	๖. มีรายการยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ อย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ของรายการยาทั้งหมด ๗. มีระบบและกลไกที่เข้มแข็งในการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ในระดับท้องถิ่นประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์/มาตรการ
๑. การสร้างและจัดการความรู้ ภูมิปัญญาไทสุขภาพ วิถีไท	**๑.๑** การขับเคลื่อนแผนแม่บทการวิจัยของประเทศ - การสร้างระบบและกลไกการวิจัยระดับชาติ - การพัฒนางานวิจัย - การพัฒนานักวิจัยกลุ่มและเครือข่ายการวิจัย **๑.๒** การจัดทำระบบการบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพทั่วประเทศ **๑.๓** การจัดทำระบบข้อมูลดิจิทัลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพของชุมชนทั่วประเทศ **๑.๔** การพัฒนาระบบและกลไกทางวิชาการที่เข้มแข็ง เป็นอิสระ เป็นกลางในการคัดกรองส่งเสริม
๒. การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนและระบบบริการสาธารณสุข	**๒.๑** การพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายหมอพื้นบ้านนักวิชาการและภาคประชาสังคม - การเสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนและชุมชนท้องถิ่น - การสนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายหมอพื้นบ้าน **๒.๒** การพัฒนาคุณภาพระบบบริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก - มาตรฐานการบริการ - การพัฒนาโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยต้นแบบ
๓. การพัฒนากำลังคน ด้านการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก	**๓.๑** การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกำลังคนของประเทศ **๓.๒** การมีแผนแม่บทการพัฒนากำลังคนระดับชาติ **๓.๓** การพัฒนามาตรฐานการผลิตกำลังคน - การพัฒนาระบบการสืบทอดหมอพื้นบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์/มาตรการ
	- การพัฒนาระบบการเรียนการสอนของการแพทย์แผนไทย - การจัดตั้งและพัฒนาเครือข่ายสถาบันอบรมการแพทย์แผนไทย - การพัฒนาระบบการเรียนการสอนของการแพทย์แผนจีนและการแพทย์ทางเลือกอื่นๆ - ส่งเสริมให้มีการบรรจุความรู้พื้นฐานด้านการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกเข้าในหลักสูตรการเรียนการสอนการแพทย์แผนปัจจุบันและสหวิชาชีพอื่น **๓.๔** การพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องมีระบบการศึกษาต่อเนื่อง **๓.๕** การกำหนดโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังคนด้านการแพทย์แผนไทย
๔. การพัฒนาระบบยาจากสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร	**๔.๑** ส่งเสริมการพึ่งตนเองด้านสมุนไพรของชุมชน - จัดทำแผนการอนุรักษ์สมุนไพรทั้งในธรรมชาติและในชุมชน - ส่งเสริมชุมชนในการปลูกสมุนไพรและมีตลาดกลางสมุนไพร - การจัดการความรู้การใช้สมุนไพรของชุมชน เชื่อมต่อกับระบบการบันทึกภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพของชุมชนทั่วประเทศ **๔.๒** ส่งเสริมความเข้มแข็งของระบบยาจากสมุนไพรในระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ - การเพิ่มรายการยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ - การส่งเสริมการผลิตยาและจัดหายาจากสมุนไพรที่เหมาะสมและได้ มาตรฐานทั้งจากสถานบริการ สาธารณสุข (ภาครัฐ) และจากสถานประกอบการ (ภาคเอกชน)

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์/มาตรการ
	- การส่งเสริมระบบการกระจายยาจากสมุนไพรในระดับจังหวัด โดยมีโรงพยาบาลชุมชนเป็นศูนย์กลาง - การส่งเสริมการใช้อย่างเหมาะสมปลอดภัยและประหยัด ทั้งในด้านบุคลากรผู้สั่งยาและด้านผู้ใช้ยา **๔.๓** การพัฒนาศักยภาพ มาตรฐานของอุตสาหกรรมยาไทย - การสนับสนุนโรงงานผลิตยาไทยให้ได้มาตรฐาน - ส่งเสริมระบบการผลิตยากลางโดยการจัดตั้งโรงงานกลางสมุนไพรแห่งชาติที่ได้มาตรฐาน (GMPและ GLP) - การพัฒนาคุณภาพวัตถุดิบตั้งแต่การเพาะปลูกที่ดีหรือแบบเกษตรกรรมอินทรีย์การเก็บเกี่ยวที่ดีการให้บริการตรวจวิเคราะห์ยาแผนไทยและสมุนไพร **๔.๔** การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร - ควรมีระบบและกลไกระดับชาติในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเป็นระบบและครบวงจร - ส่งเสริมการสื่อสารสาธารณะการเผยแพร่และการสร้างทัศนคติที่ดีในการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพจากสมุนไพร - การส่งเสริมศักยภาพและมาตรฐานการผลิต
๕. การพัฒนาระบบและกลไกการคุ้มครองภูมิปัญญาไทย	**๕.๑** การจัดทำระบบข้อมูลดิจิทัลภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์แผนไทยส่วนกลางของประเทศ (TKDI) **๕.๒** การจัดทำข้อตกลงกับสำนักงานสิทธิบัตรระหว่างประเทศ **๕.๓** การสร้างบทบาทเชิงรุกของประเทศไทยในเวทีเจรจาระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองภูมิปัญญาไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์/มาตรการ
	- การศึกษาวิจัยและติดตามการเจรจาการคุ้มครองภูมิปัญญาไทยในเวทีระหว่างประเทศ - การพัฒนาศักยภาพของคณะเจรจาไทยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง - การกำหนดแผนล่วงหน้างบประมาณในการเข้าร่วมแต่ละปี **๕.๔** การส่งเสริมชุมชนท้องถิ่นในการเฝ้าระวังและคุ้มครองภูมิปัญญาไทย
๖. การสื่อสารสาธารณะด้านการแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก .	**๖.๑** การเผยแพร่และสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ - การจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น - การจัดสมัชชาสุขภาพเฉพาะพื้นที่ **๖.๒** การเผยแพร่และสื่อสารเพื่อการพัฒนาระบบสุขภาพ - การจัดเวทีวิชาการและการจัดการความรู้ - การพัฒนาระบบการสื่อสารและระบบการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ **๖.๓** การเผยแพร่และสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน - การจัดการความรู้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม - การพัฒนาระบบการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ - การเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนให้สอดคล้องกับบริบททางด้านสังคมวัฒนธรรมอัตลักษณ์และภาษา ท้องถิ่น **๖.๔** การเผยแพร่และสื่อสารสำหรับเด็กและเยาวชน - การจัดกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรการเรียนของการศึกษาระดับประถมและมัธยม - การเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชน

บทความและข่าวสารจากสื่อมวลชน
สนับสนุนให้จัดบริการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาล*

กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายสนับสนุนให้ดำเนินการจัดบริการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาล เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ นายวิทยา บุรณศิริ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยว่า กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญในการส่งเสริม คุ้มครอง อนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ได้กำหนด ให้นโยบายเรื่องการส่งเสริมการใช้การแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกในระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับเป็น ๑ ในนโยบายสำคัญ ๑๖ ข้อ ที่ต้องเร่งดำเนินการตั้งเป้าหมายให้บริการผู้ป่วยนอกด้วยการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ โดยกำหนดให้ผู้บริหารโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งได้รับการถ่ายทอดความรู้การใช้ยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติซึ่งมีรายการยาสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๒๐ รายการ และต้องจัดให้มีแพทย์แผนไทยเวชกรรมไทยหรือแพทย์แผนไทยประยุกต์ อย่างน้อย ๑ คน โดยใน ปี ๒๕๕๕ ได้มีโครงการพัฒนา ๔ โครงการ อันได้แก่

๑. การพัฒนาศูนย์ยาไทยและสมุนไพรไทย

๒. การขึ้นทะเบียนหมอพื้นบ้าน ซึ่งปัจจุบันมีขึ้นทะเบียนประมาณ ๕๐,๐๐๐ คนแล้ว โดยรวบรวมองค์ความรู้ ตำรับยา ภูมิปัญญาหมอพื้นบ้าน ผลิตเป็นตำรา

๓. การพัฒนาโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยต้นแบบ ปัจจุบันมี ๙ แห่ง ดังนี้

- โรงพยาบาลพระปกเกล้า จังหวัดจันทบุรี
- โรงพยาบาลอู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
- โรงพยาบาลขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเด่นชัย จังหวัดแพร่
- โรงพยาบาลเทิง จังหวัดเชียงราย
- โรงพยาบาลท่าโรงช้าง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- โรงพยาบาลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
- โรงพยาบาลวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว
- โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี

ทั้งนี้ จะเพิ่มในปีนี้อีก ๓ แห่งด้วยกัน คือ

- คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- คณะการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
- วิทยาลัยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

---

*ที่มา : เว็บไซต์ไทยรัฐ http://www.thairath.co.th เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕

๔. และการพัฒนาแพทย์แผนไทยดั้งเดิมในกรอบอาเซียน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กล่าวด้วยว่า ขณะนี้มีแพทย์แผนไทยและบริการการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลทุกระดับ ตั้งแต่ระดับตำบลถึงจังหวัด และมียาจากสมุนไพรในบัญชียาแห่งชาติเกือบ ๑๐๐ รายการ การนวด การอบสมุนไพร การประคบ การทับหม้อเกลือ ที่สำคัญการบริการดังกล่าวอยู่ในสิทธิประโยชน์ของระบบหลักประกันสุขภาพแล้ว ซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สนับสนุนงบประมาณในปี ๒๕๕๕ นี้ ประมาณ ๓๖๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) ในปี ๒๕๕๘ ส่งผลให้การเดินทางเพื่อเจรจาการค้าระหว่างกันเพิ่มมากขึ้น ที่ผ่านมา ตลาดสินค้าสมุนไพร ยาแผนดั้งเดิม อาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ ภาพรวมในประเทศ ในปี ๒๕๕๔ มีมูลค่าถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท และคาดว่า ในปี ๒๕๕๘ มูลค่าอุตสาหกรรมที่ใช้สมุนไพรจะสูงถึง ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งประเทศสมาชิกต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์อาเซียนที่กำหนดไว้ รวมทั้งไทยที่ตั้งเป้าหมายจะเป็นผู้นำด้านการแพทย์ดั้งเดิมในภูมิภาคอาเซียน

สำหรับปี ๒๕๕๕ ได้วางแผนการดำเนินการไว้ ๓ ด้าน อันประกอบด้วย

๑. ด้านงบประมาณ ได้แก่ การบริหารจัดการนายทะเบียนจังหวัด การขึ้นทะเบียนหมอพื้นบ้าน การสร้างเครือข่าย

๒. ด้านวิชาการ ได้แก่ การวิจัยเพื่อสนับสนุนการใช้ยาสมุนไพรไทย การพัฒนาแนวทางการเบิกค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยในสำหรับโรงพยาบาลแพทย์แผนไทย จัดทำราคากลางอ้างอิงยาแผนไทยในสถานบริการสาธารณสุข

๓. การพัฒนาหน่วยผลิตยาสมุนไพรมาตรฐานจีเอ็มพี (GMP) และพัฒนาโรงพยาบาลแพทย์แผนไทยต้นแบบ

สนับสนุนพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
ตั้งสภาวิชาชีพดูแลมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ*

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) สนับสนุนพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... โดยกำหนดให้จัดตั้งสภาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่กำกับดูแลมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ เทียบเท่าแพทยสภา เป็นกลไกสำคัญในการช่วยคนไทยปลอดภัยจากการรับบริการมากขึ้น รวมทั้งจะทำให้ผู้ป่วยชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในการรักษาและยังเป็นการเตรียมการเพื่อรองรับเมดิคัลฮับได้อีกทางหนึ่งด้วย

นายแพทย์สมชัย ภิญโญพรพาณิชย์ อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) กล่าวว่า สนับสนุนการดำเนินการของแพทย์แผนไทย โดยการยกร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งขณะนี้อยู่ในการพิจารณาวาระ ๒ ของสภาผู้แทนราษฎร โดยสาระสำคัญคือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... บทนิยามจะหมายรวมครอบคลุมถึงผู้ที่ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยทั้งในลักษณะของเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย รวมถึงผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยการใช้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

๒. กำหนดให้มีสภาการแพทย์แผนไทยควบคุม กำกับ ดูแลมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนประยุกต์ อีกทั้งควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพให้เป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพ นอกจากนี้มีหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนวิชาชีพ นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตการประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพ

๓. ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยประกอบด้วยคณะกรรมการโดยตำแหน่งและจากการเลือกตั้ง จากนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาเลือกนายกการแพทย์แผนไทยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และดำรงตำแหน่งเกิน ๒ วาระติดต่อกันไม่ได้

๔. ห้ามมิให้มีผู้ใดที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษตามกฎหมายกำหนด

การใช้บังคับพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ฉบับนี้ ที่สำคัญจะทำให้ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยทั้งหมอพื้นบ้าน และนักศึกษาการแพทย์แผนไทยในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องขึ้นทะเบียนโดยมีสภาวิชาชีพที่เทียบเท่ากับแพทยสภาของแพทย์แผนปัจจุบัน ทำหน้าที่ในการดูแล กำกับมาตรฐานวิชาชีพและการพิจารณาออกใบอนุญาต

---

* **ที่มา** : เข้าถึงข้อมูลได้ที่เว็บไซต์คมชัดลึก ฉบับวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากที่ปัจจุบันมีเพียงคณะกรรมการวิชาชีพสาขาแพทย์แผนไทยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (สบส.) กำกับดูแลแต่ไม่มีสภาวิชาชีพ หากมีพระราชบัญญัติดังกล่าวจะทำให้ประชาชนคนไทยมีความปลอดภัยในการใช้บริการมากขึ้นและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ป่วยต่างชาติที่จะเข้ารับบริการจากการที่ประเทศไทยจะเป็นเมดิคัลฮับ ต่อไป

ศูนย์บริการทางการแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับสูง หรือเมดิคัลฮับ (Medical Hub) ในมุมมองทางวิชาการ*

การจัดตั้งศูนย์บริการทางการแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางระดับสูง หรือเมดิคัลฮับ (Medical Hub) ในโรงเรียนแพทย์ต่างๆ นั้น แนวคิดดังกล่าวมีข้อสังเกต ๔ ประการ ดังนี้

ประการแรก การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพเป็นสิทธิหรือสินค้า

ความเห็นต่อด้านสุขภาพมีสาระสำคัญ ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. มุมมองด้านมนุษยนิยม เห็นว่าการเข้าถึงบริการสุขภาพเป็นสิทธิมนุษยชนทุกคนไม่ว่ารวยหรือจน บ้านอยู่ชุมชนเมืองหรืออยู่ชนบทที่ห่างไกล เชื้อชาติศาสนาใด ๆ ก็ตาม มีบัตรประชาชนหรือไม่ก็ตาม ย่อมควรต้องมีสิทธิเสมอกันในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ รัฐจะต้องดำเนินการจัดบริการให้ดีที่สุด โดยมีความเหลื่อมล้ำน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ แนวคิดนี้มองว่าการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพเป็นสิทธิมนุษยชนของทุกคน สำหรับประเทศที่ดำเนินนโยบายตามทิศทางนี้ คือ ประเทศในแถบยุโรป รวมทั้งประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา

๒. มุมมองด้านวัตถุนิยม เห็นว่าการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพเป็นสินค้า การเข้ารับบริการด้านสุขภาพเป็นเหมือนการสินค้า บริการสุขภาพควรมีทั้งแบบหรูสำหรับคนมีฐานะทางการเงิน มีอย่างปานกลางและมีอย่างสังคมสงเคราะห์สำหรับคนยากจนแม้ไม่มีเงิน สังคมก็ควรได้รับการดูแลรักษา แนวความคิดลักษณะนี้ไม่ยอมรับความเท่าเทียมเพราะข้อเท็จจริงทางสังคมย่อมมีความแตกต่างกันและการบริการสุขภาพก็ขายได้ เป็นสินค้าสำคัญที่สังคมต้องการ สำหรับประเทศที่ดำเนินนโยบายตามทิศทางนี้ คือ สหรัฐอเมริกาและหลายประเทศในละตินอเมริกา ซึ่งก็ได้รับอิทธิพลจากอเมริกานั่นเอง

ดังนั้น แนวความคิดจัดตั้งเมดิคัลฮับจะต้องยึดถืออุดมคติข้อใดในการมุ่งหมายให้การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพเป็นสิทธิหรือเป็นสินค้าเป็นสำคัญ

ประการที่สอง มุมมองเพื่อวิเคราะห์ว่าโรงพยาบาลใดเห็นสุขภาพเป็นสิทธิหรือเป็นสินค้า

ด้วยสภาพสังคมที่ซับซ้อนในปัจจุบัน การวิเคราะห์ว่าโรงพยาบาลของรัฐนั้นจัดบริการเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือไม่ หรือจะมองว่าโรงพยาบาลเอกชนทุกแห่ง มุ่งหมายการบริการสุขภาพเป็นสินค้าเท่านั้นก็อาจไม่ใช่ เพราะยังมีองค์กรเอกชนที่ทำเพื่อสังคมโดยไม่แสวงหากำไร

การเปิดเมดิคัลฮับจึงท้าทายจริยธรรมของโรงพยาบาลของรัฐนั้น ๆ ว่า จะเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงองค์กรของตนไปเป็นโรงพยาบาลที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการแสวงหากำไรและละทิ้งอุดมการณ์เพื่อสาธารณะในระยะยาวต่อไป หรือไม่

---

* **ที่มา** : สู่การแพทย์สองมาตรฐาน บทวิพากษ์ "เมดิคัลฮับ" ในมุมมองวิชาการ โดย นายแพทย์สุภัทร ฮาสุวรรณกิจ เว็บไซต์กรุงเทพธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ประการที่สาม แนวคิดโรบินฮู้ด เก็บเงินคนรวยเพื่อช่วยคนจน อย่างไหนเหมาะสม

เหตุผลประการสำคัญที่สมควรจัดตั้งให้มีเมดิคัลฮับ นั้น ก็เป็นไปเพื่อการเก็บค่าบริการจากคนรวยคนต่างชาติมาใช้จ่ายในการช่วยเหลือคนจนหรือแนวคิดแบบโรบินฮู้ดนั่นเอง ซึ่งโดยพื้นฐานเป็นแนวคิดที่น่าชื่นชม ศ.นพ.Jean-PierreUnger แห่งสถาบันเวชศาสตร์เขตร้อนประเทศเบลเยียม ได้กล่าวไว้ว่า การหารายได้ของโรงพยาบาลแบบโรบินฮู้ดเพื่อนำมาพัฒนาโรงพยาบาลเป็นสิ่งที่ดีจำเป็นและทำได้แต่ต้องยึดหลักการสำคัญสองประการให้มั่นคง กล่าวคือ

๑. การหารายได้จากบริการนั้นๆ ต้องไม่ทำให้เกิดสองมาตรฐานในการให้บริการทางการแพทย์ คือ มาตรฐานคนรวยอย่างสูง มาตรฐานคนจนอย่างต่ำ ซึ่งขัดต่อจริยธรรมและจรรยาบรรณทางการแพทย์

๒. ค่าบริการที่เก็บนั้น ต้องเก็บให้สูงให้มีกำไรมากพอที่จะนำส่วนเกินไปช่วยคนจนได้จริง ซึ่งไม่ใช่เพียงเพื่อพอต่อค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์และค่าตอบแทนแพทย์เท่านั้น หากไม่มีส่วนเหลือมากพอที่จะนำมาใช้เพื่อเกื้อกูลคนจนตามเจตนารมณ์ในการจัดตั้งก็ไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ได้

ฉะนั้น จากหลักการที่ได้กล่าวมาข้างต้น รูปแบบของวิธีการแบบโรบินฮู้ดที่ดีที่สุดที่ปฏิบัติกันมาในทุกโรงพยาบาล ก็คือ การจัดบริการห้องพิเศษแก่คนที่พอจะจ่ายได้นั่นเอง โดยที่มาตรฐานการรักษาพยาบาลไม่แตกต่างจากห้องสามัญ แตกต่างกันเพียงความสะดวกสบายสิ่งอำนวยความสะดวกเท่านั้น และรายได้นั้นนำมาจัดบริการเพื่อช่วยเหลือคนจนต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งที่สังคมและจริยธรรมทางการแพทย์สามารถยอมรับได้

ข้อสังเกตในประเด็นนี้ การจัดตั้งเมดิคัลฮับจะทำให้เกิดสองมาตรฐานในโรงพยาบาลนั้นๆ และจะก่อให้เกิดปัญหาจริยธรรมทางการแพทย์หรือไม่

ประการที่สี่ การเอาเมดิคัลฮับไปตั้งในโรงเรียนแพทย์ ส่งผลดีผลเสียต่อการผลิตแพทย์อย่างไร

โรงเรียนแพทย์คือหัวใจสำคัญของระบบบริการสุขภาพ เพราะมีหน้าที่ในการผลิตแพทย์ออกมาทำหน้าที่เป็นหมอที่ดีของสังคม มีจริยธรรม มีความรู้ มีเหตุผล มีความรับผิดชอบ เข้าใจสภาพสังคมและที่สำคัญ คือ มีความเห็นอกเห็นใจในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ทุ่มเทให้ผู้ป่วยทุกคนพ้นจากความเจ็บป่วยไม่ว่ารวยหรือจน แต่เมดิคัลฮับมีแนวโน้มที่จะเน้นรักษาชาวต่างชาติและฐานคนรวยเป็นสำคัญ การสั่งตรวจเกินจำเป็นเกินมาตรฐานทางการแพทย์เพื่อการหารายได้และตอบสนองความต้องการของผู้ป่วยทั้งๆ ที่ไม่มีข้อบ่งชี้ทางการแพทย์เป็นปกติของการแพทย์ที่เห็นสุขภาพเป็นสินค้า การมีสองมาตรฐานในการรักษา รวมทั้งการที่นักศึกษาจะได้เห็นวิถีแห่งแพทย์พาณิชย์ตลอด ๖ ปี ในโรงเรียนแพทย์ เช่นนี้แล้ว จะสามารถสอนแพทย์ให้มีจริยธรรม มีความมีเหตุมีผล มีความเสียสละ มีอุดมคติในการรับใช้สังคมได้อย่างไร หากจะจัดตั้งเมดิคัลฮับเพื่อการหารายได้เข้าประเทศจริงๆ หรือทรัพยากรด้านการบริการสุขภาพมีมากพอสมควรแล้ว ก็ควรตั้งโรงพยาบาลพิเศษขึ้นมาเพื่อการนี้ แล้วจัดให้มีการบริการแข่งขันกับเอกชน แต่ต้องไม่ไปตั้งในโรงเรียนแพทย์ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการสอนแพทย์ให้มีอุดมคติของการ

ดูแลผู้ป่วยโดยไม่แบ่งแยก การเรียนรู้ในวิถีแห่งแพทย์พาณิชย์ที่แทรกซึมเข้ามาสู่โรงเรียนแพทย์แล้วนั้น คือหายนะที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งของระบบแพทยศาสตร์ศึกษาในปัจจุบัน บทสรุปของเมดิคัลฮับ คือ การแปรรูปโรงพยาบาลไทยสู่การเป็นสองมาตรฐาน

จากบทวิเคราะห์ทั้ง ๔ ประการ เห็นได้ชัดเจนว่า เมดิคัลฮับ มีแนวคิดที่เห็นสุขภาพเป็นสินค้าที่ขายได้ทำกำไรได้ เมดิคัลฮับมีแนวโน้มที่จะนำพาโรงพยาบาลของรัฐที่ควรเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะไปสู่การเป็นโรงพยาบาลของรัฐที่มุ่งแสวงหาผลกำไรในอนาคต เมดิคัลฮับจะทำให้เกิดระบบบริการสองมาตรฐานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเมดิคัลฮับในโรงเรียนแพทย์จะทำให้วิถีแห่งแพทย์พาณิชย์แทรกซึมสู่นักศึกษาแพทย์จนสูญเสียอัตลักษณ์และอุดมคติของการเป็นแพทย์ที่ดี ทั้งนี้ ยังไม่ได้นับรวมถึงปัญหาผลข้างเคียงที่จะตามมาจากปัญหาสมองไหลจากชนบทสู่เมือง ปัญหาความเหลื่อมล้ำจากการเข้าถึงบริการที่กระจุกตัวในเมืองใหญ่ ปัญหาการเสียดุลการค้าจากการนำเข้าเทคโนโลยีราคาแพงที่ไม่สมเหตุผลทางการแพทย์ เป็นต้น หากเราไม่เห็นด้วยกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เช่น การไฟฟ้า หรือ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย และไม่เห็นด้วยกับการแปรรูปมหาวิทยาลัยของรัฐ ก็ไม่เห็นว่ามีเหตุผลใดที่ควรจะเห็นด้วยกับการแปรรูปโรงพยาบาลของรัฐหรือโรงเรียนแพทย์ของรัฐในนามของ เมดิคัลฮับ เพราะเป็นตรรกะเช่นเดียวกัน

การพัฒนาการแพทย์แผนเดิมในประเทศอินเดีย*

การแพทย์แผนดั้งเดิมของประเทศอินเดียนั้น มีการพัฒนาการมายาวนาน ตำราอายุรเวทซึ่งเป็นการแพทย์พื้นฐานที่สำคัญ มีการเขียนเป็นตำรามายาวนานถึง ๕,๐๐๐ ปี มีการพัฒนาสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และน่าจะเป็นรากฐานของการแพทย์แผนไทยด้วย การศึกษาพัฒนาการการแพทย์แผนดั้งเดิมของอินเดีย จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการแพทย์แผนไทยได้มาก

จากการศึกษาดูงานในโรงพยาบาลและวิทยาลัยแพทย์อายุรเวทของรัฐบาลที่เมืองบังกะลอร์ และโรงพยาบาลของสถาบันอายุรเวทและการแพทย์ผสมผสาน (Institute of Ayurved and Integrative Medicine I-AIM) ของประเทศอินเดีย มีสิ่งที่น่าสนใจสมควรนำมาถ่ายทอด

การแพทย์แผนดั้งเดิมของอินเดีย มีทั้งสิ้น ๖ ระบบ ได้แก่

- อายุรเวท (Ayurveda)
- โยคะ (Yoga)
- ธรรมชาติบำบัด (Naturopathy)
- ยูนานิ (Unani)
- สิทธา (Siddha)
- และโฮมิโอพาทีย์ (Homeopathy)

โดยมีองค์กรของรัฐดูแลคือกรมอายุศ (AYUSH) ซึ่งอยู่ในกระทรวงสาธารณสุข อายุรเวทเป็นการแพทย์ที่เก่าแก่ที่สุดของอินเดีย ขณะเดียวกันในปัจจุบันเป็นการแพทย์ดั้งเดิมแขนงใหญ่ที่สุด มีแพทย์อายุรเวทหลายแสนคน สำหรับโยคะโดยพื้นฐานเป็นลัทธิศาสนา แต่มีส่วนที่พัฒนาเป็นการแพทย์คือการบำบัดด้วยการฝึกบริหารร่างกาย (อาสนโยคะ) และการฝึกการหายใจ (ปราณโยคะ) ธรรมชาติบำบัด เป็นการดูแลรักษาโดยวิถีธรรมชาติ

ท่านมหาตมะ คานธี เป็นผู้หนึ่งที่ส่งเสริมการบำบัดตามการแพทย์แขนงนี้ ยูนานิ มีรากฐานมาจากการแพทย์กรีก ถ่ายทอดมาทางตะวันออกกลางในหมู่ชาวมุสลิม จึงเป็นการแพทย์ที่ใช้แพร่หลายในหมู่ชาวมุสลิมในอินเดีย สิทธา เป็นการแพทย์แบบอายุรเวทที่นำไปพัฒนาต่อโดยชาวทมิฬ มีลักษณะเฉพาะที่มีการนำธาตุวัตถุมาใช้เป็นยาจำนวนมาก โฮมิโอพาทีย์กำเนิดในเยอรมนีปัจจุบันนอกจากยังใช้แพร่หลายในอินเดียแล้วยังใช้ในยุโรปบางประเทศ เช่น เยอรมนี สวิตเซอร์แลนด์ออสเตรีย เป็นต้น โดยเฉพาะในเยอรมนี ให้เบิกจ่ายค่ารักษาจากประกันสุขภาพของรัฐด้วย

---

* **ที่มา** : โดย นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน กรรมการสุขภาพแห่งชาติ คอลัมน์ส่องสถานการณ์ ไปดูการแพทย์แผนเดิมที่อินเดีย หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ เมื่อวันอังคารที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

โรงพยาบาลอายุรเวทของรัฐบาลที่เมืองบังกะลอร์ ตั้งอยู่ใจกลางเมือง เปิดให้บริการเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๔๙๑ ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับที่มหาตมะ คานธี ถูกลอบสังหาร หลังอินเดียได้เอกราชไม่ถึงปี (อินเดียได้รับเอกราชเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๙๐) เป็นโรงพยาบาล ขนาด ๔๐๐ เตียง ให้บริการทั้งอายุรเวท โยคะธรรมชาติบำบัด สิทธา และยูนานิ ขาดก็แต่โฮมิโอพาทีย์เท่านั้น

แน่นอนว่าบริการที่เด่นกว่าแขนงอื่นคืออายุรเวทเพราะมีวิธีการเยียวยารักษาหลากหลายกว่า และเป็นที่นิยมมากกว่า เตียงโรงพยาบาล ๔๐๐ เตียงเป็นเตียงคนไข้อายุรเวทร ประมาณ ๒๕๐ เตียง ที่เหลือเป็นของแขนงอื่นๆ

ระบบบริการการแพทย์แผนเดิมของอินเดียมีการพัฒนาคล้ายคลึงกับระบบบริการการแพทย์แผนจีนในประเทศจีน นั่นคือเป็นบริการแบบผสมผสาน เลือกนำสิ่งที่ดีและมีประโยชน์มาใช้โดยถือประโยชน์ของคนไข้เป็นสำคัญ สิ่งที่นำมาใช้นั้นมาจากทั้งการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนเดิมของอินเดียเอง

สิ่งที่นำมาใช้เป็นหลักจากการแพทย์แผนปัจจุบันคือเครื่องมือและวิธีการตรวจวินิจฉัยโรค เช่น หูฟังเครื่องวัดความดันโลหิต เอกซเรย์ การตรวจเลือดอัลตราซาวด์ เป็นต้น จากการแพทย์แผนเดิมด้วยกัน เช่น อายุรเวทอาจนำเอาวิธีการฝึกลมหายใจและการบริหารร่างกายของวิชาโยคะมาใช้ เป็นต้น

อันที่จริง วิธีการตรวจวินิจฉัย เช่น เอกซเรย์คอมพิวเตอร์และวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานต่าง ๆ ได้แก่ วิชาเคมี ซึ่งวิทยาล้วนเป็นสากลที่ใคร ๆ ก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การที่การแพทย์แผนปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าจนเป็นการแพทย์กระแสหลักทั่วโลกในเวลานี้ ก็เพราะการเปิดกว้างและสามารถนำศาสตร์แขนงต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้อย่างชาญฉลาด

ประการสำคัญ แม้วิธีการรักษาของการแพทย์แขนงอื่น ซึ่งถือเป็นการแพทย์ทางเลือก หากมีการพิสูจน์ชัดเจนแล้วว่าปลอดภัย (Safe) และได้ผล (Efficacious) ในระดับที่ยอมรับได้ การแพทย์แผนปัจจุบันก็จะ "ยอมรับ" เป็นของตน เข้าลักษณะเป็นการยึดถือเอา (subsume) ไปเป็นของตนนั่นเอง อย่างไรก็ดี กว่าจะยอมรับวิธีการตรวจรักษา รวมทั้งยาและเครื่องมือใด ๆ เข้าไปใช้ การแพทย์แผนปัจจุบันจะมีการตรวจสอบและประเมินอย่างเข้มงวดมาก

ทั้งการแพทย์แผนจีนและการแพทย์แผนเดิมของอินเดียในปัจจุบันใช้หลักการเดียวกันกับการแพทย์แผนปัจจุบัน นั่นคือยอมรับปรับใช้วิธีการที่เป็นประโยชน์ แต่ยังคงหลักการของการแพทย์แผนเดิมของตน คือ ยังคงยึดทฤษฎีพื้นฐานของการเกิดโรค การตีความผลการตรวจวินิจฉัย และใช้วิธีการรักษาตามแบบแผนดั้งเดิมของตน

การพัฒนาการแพทย์แผนไทย ก็คงต้องดำเนินการตามแนวทางเดียวกันนี้ โดยการทำการแพทย์แผนไทยให้ทันสมัย ตามแนวทางของ ศ.นพ.อวย เกตุสิงห์ ซึ่งนำวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน เช่น กายวิภาคศาสตร์ สรีรวิทยา เป็นพื้นฐาน และเชื่อมโยงกับการแพทย์แผนโบราณของไทยทำให้เกิดการแพทย์แผนไทยประยุกต์ขึ้น น่าจะเป็นแนวทางที่ถูกต้องและควรขยายขอบเขตการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ออกไปเรื่อย ๆ ไม่ควรจำกัดไว้เช่นที่เป็นอยู่เวลานี้ ส่วนการแพทย์แผนไทยเดิม โดยเฉพาะที่สอนในสถาบันการศึกษาต่างๆ ก็ควรดำเนินการแนวทางเช่นเดียวกัน

ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....*

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ คือ กำหนดให้จัดตั้งสภาการแพทย์แผนไทยขึ้น มีสถานะเป็นนิติบุคคล แยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและควบคุมมาตรฐานการให้บริการ รวมถึงควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้อันก่อให้เกิดอันตรายและความเสียหายแก่ประชาชน โดยสามารถจำแนกข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ได้ดังนี้

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๑) ต่อประเทศ

๑.๑ เป็นกฎหมายที่จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ส่งเสริม สนับสนุนและควบคุมมาตรฐานการให้บริการ รวมถึงควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

๑.๒ เป็นกฎหมายที่มีส่วนสร้างรายได้ให้กับประเทศ เนื่องจากมีการส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผลักดันให้เป็นธุรกิจบริการด้านสุขภาพ โดยให้มีมาตรฐานในระดับนานาชาติ ซึ่งจะทำให้ผู้รับบริการชาวต่างชาติเข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกด้านหนึ่ง

๑.๓ เป็นกฎหมายที่มีส่วนช่วยส่งเสริมและยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นของประเทศ ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๒) ต่อองค์กร

เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ สภาการแพทย์แผนไทย มีบทบาทอำนาจหน้าที่และมีอิสระในการบริหารจัดการครอบคลุมภารกิจชัดเจนยิ่งขึ้น

๓) ต่อประชาชน

๓.๑ เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔๓ ซึ่งบัญญัติหลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการประกอบอาชีพ

---

* นายสุภณัฐ ศิริทอง วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓.๒ เป็นกฎหมายที่ทำให้ประชาชนผู้รับบริการ ได้รับบริการด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่มีมาตรฐาน

๓.๓ เป็นกฎหมายที่มีส่วนทำให้พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้มีมาตรฐาน ซึ่งจะทำให้ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการและนำไปสู่การสร้างรายได้ต่อไป

ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๑) รัฐจะต้องมีภาระด้านงบประมาณ สภาการแพทย์แผนไทยได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ดังนั้น รัฐจะต้องมีกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานและการจัดสรรงบประมาณให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสภาวิชาชีพ สมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนทั่วถึงหรือไม่ เพียงใด

๓) ในประเด็นคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย นั้น กรรมการโดยตำแหน่งควรมีที่มาและสัดส่วนจำนวนกรรมการตามความเหมาะสม และกรรมการที่มาจากการเลือกกันเองจะต้องเป็นตัวแทนของสมาคมแพทย์แผนไทยในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยด้วย เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ฯ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงตามเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสภาวิชาชีพ ประการสำคัญต้องมุ่งหมายให้เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และปราศจากปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนและใช้อำนาจหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ยังมีอำนาจหน้าที่เลือกกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย เพื่อให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมสภาการแพทย์แผนไทย ในการนี้การได้มาซึ่งนายกสมาคมสภาการแพทย์แผนไทย ควรมีที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของสมาชิก

๔) สำหรับอัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ควรกำหนดให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

๕) บทลงโทษ สำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้มีโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ นั้น มีอัตราโทษค่อนข้างสูงจึงเห็นควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบเพราะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๖) ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ควรมีหลักการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ที่ประกอบอาชีพแพทย์แผนไทยที่มีอยู่เดิม ให้สามารถดำรงวิชาชีพและเข้าสู่ระบบสภาวิชาชีพได้ โดยนำความรู้ความเชี่ยวชาญ ประกอบกับองค์ความรู้ดั้งเดิม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการแพทย์แผนไทยตามแนวทางปรัชญาความรู้ดั้งเดิมโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ตามความจำเป็น และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ให้มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การบริหารจัดการ รวมถึงการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาการแพทย์แผนไทยด้วย

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

: รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

พระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
การประกอบโรคศิลปะ
พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒"

มาตรา ๒[๑] พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๐

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๔) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๐

(๕) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๐

---

[๑] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๓๙ ก/หน้า ๒๘/๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๒

(๖) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๔

(๗) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๐๙

(๘) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑

(๙) คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙

(๑๐) พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"การประกอบโรคศิลปะ" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ แต่ไม่รวมถึงการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ

"การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแบบไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา หรือตามการศึกษาจากสถานศึกษาที่คณะกรรมการรับรอง

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัดหรือการป้องกันโรคด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การบำบัด การแนะนำ และการส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลและส่งเสริมสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามการศึกษาจากสถานศึกษาที่คณะกรรมการรับรอง และใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อการวินิจฉัยและการบำบัดโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

"กายภาพบำบัด"[๒] (ยกเลิก)

"เทคนิคการแพทย์"[๓] (ยกเลิก)

---

[๒] มาตรา ๔ นิยามคำว่า "กายภาพบำบัด" ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๓] มาตรา ๔ นิยามคำว่า "เทคนิคการแพทย์" ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

"ผู้ประกอบโรคศิลปะ" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะจากคณะกรรมการวิชาชีพ

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการการประกอบโรคศิลปะ

"คณะอนุกรรมการ" หมายความว่า คณะอนุกรรมการการประกอบโรคศิลปะ

"อนุกรรมการ" หมายความว่า อนุกรรมการการประกอบโรคศิลปะ

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ การประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งเป็นสาขาต่าง ๆ ดังนี้

(๑) สาขาการแพทย์แผนไทย ได้แก่ เวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย และการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๒) สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓)[๔] (ยกเลิก)

(๔)[๕] (ยกเลิก)

(๕) สาขาอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบโรคศิลปะ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายความว่าเป็นการอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่น รวมทั้งออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

---

[๔] มาตรา ๕ (๓) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๕] มาตรา ๕ (๔) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑
คณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นดังต่อไปนี้

(๑)[๖] กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข จำนวนสี่คน กระทรวงกลาโหม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แพทยสภา ทันตแพทยสภา สภาการพยาบาล สภาเภสัชกรรม สภากายภาพบำบัด และสภาเทคนิคการแพทย์ แห่งละหนึ่งคน และผู้แทนจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้สาขาละสองคน และ

(๒) กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน

ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ

มาตรา ๑๐ กรรมการตามมาตรา ๘ (๑) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑)[๗] เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัด หรือผู้ประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(๒)[๘] เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด กฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ แล้วแต่กรณี

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๒) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

---

[๖] มาตรา ๘ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๗] มาตรา ๑๐ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๘] มาตรา ๑๐ (๒) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๘ (๒) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย แผนงาน และมาตรการในการกำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะ

(๒) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ในการเพิ่มประเภทและสาขาของการประกอบโรคศิลปะ หรือการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ

(๓) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารด้วยวิธีการใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อมิให้ประชาชนหลงเข้าใจผิดซึ่งอาจเป็นอันตรายเนื่องจากการประกอบโรคศิลปะ

(๔) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่คณะกรรมการวิชาชีพ

(๕) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔

(๖) เร่งรัดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ หรือคณะกรรมการวิชาชีพปฏิบัติการตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ

(๙) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด ๒
คณะกรรมการวิชาชีพ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย

(๒) คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓)[๙] (ยกเลิก)

(๔)[๑๐] (ยกเลิก)

(๕) คณะกรรมการวิชาชีพสาขาอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๕ (๕)

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการวิชาชีพซึ่งเป็นผู้แทนจากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก* กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และทบวงมหาวิทยาลัย แห่งละหนึ่งคน

(๒) กรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน

(๓) กรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย มีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการวิชาชีพใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว

ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ประกอบด้วย

(๑) กรรมการวิชาชีพซึ่งเป็นผู้แทนจากกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก* กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และทบวงมหาวิทยาลัย แห่งละหนึ่งคน

(๒) กรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน

(๓) กรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ มีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการวิชาชีพใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว

ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๗[๑๑] (ยกเลิก)

มาตรา ๑๘[๑๒] (ยกเลิก)

---

[๙] มาตรา ๑๔ (๓) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๑๐] มาตรา ๑๔ (๔) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๑๑] มาตรา ๑๗ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๑๒] มาตรา ๑๘ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๙ องค์ประกอบ อำนาจและหน้าที่ และการดำเนินงานของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาอื่นตามมาตรา ๑๔ (๕) รวมทั้งคุณสมบัติของกรรมการวิชาชีพสาขาอื่นดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๕ (๕)

มาตรา ๒๐ ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) ให้คณะกรรมการวิชาชีพแต่ละสาขาเลือกกรรมการวิชาชีพเป็นประธานกรรมการและรองประธานกรรมการวิชาชีพตำแหน่งละหนึ่งคน

มาตรา ๒๑ การเลือกตั้งกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) และการเลือกกรรมการวิชาชีพให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและรองประธานกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๒๐ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ กรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๘ (๒) และกรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) อยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งอีกได้

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติของกรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) โดยอนุโลม

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง กรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๘ (๒) และกรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก สำหรับกรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๘ (๒)

(๔) ขาดคุณสมบัติตามวรรคสอง สำหรับกรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓)

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการวิชาชีพแต่ละสาขามีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขานั้น ๆ

(๒) เพิกถอนใบอนุญาตกรณีผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขานั้นขาดคุณสมบัติ

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อใช้อำนาจตามมาตรา ๑๓ (๒)

(๔) ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขานั้นประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

(๕) ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาการประกอบโรคศิลปะในสาขานั้น

(๖) แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารด้วยวิธีใด ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อมิให้ประชาชนหลงเข้าใจผิด ซึ่งอาจเป็นอันตรายเนื่องจากการประกอบโรคศิลปะในสาขานั้น

(๗) ส่งเสริม พัฒนา และกำหนดมาตรฐานการประกอบโรคศิลปะในสาขานั้น

(๘) ออกหนังสือรับรองความรู้ความชำนาญเฉพาะทางในการประกอบโรคศิลปะใน สาขานั้น

(๙) พิจารณาและเสนอชื่อผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพในสาขานั้นเป็นกรรมการการประกอบโรคศิลปะ

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาชีพเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการวิชาชีพในสาขานั้น

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการวิชาชีพในสาขานั้น

(๑๒) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๓
การดำเนินการของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพ

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๕ ในการประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

มาตรา ๒๖ การประชุมของคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการวิชาชีพ หรือคณะอนุกรรมการวิชาชีพ ให้นำความในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการวิชาชีพ หรืออนุกรรมการวิชาชีพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการวิชาชีพมีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ หรือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุที่จำเป็นแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่

หนังสือเรียกมาให้ถ้อยคำหรือหนังสือแจ้งให้ส่งเอกสารหรือวัตถุตามวรรคหนึ่ง ต้องระบุด้วยว่าจะให้มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุในเรื่องใด

มาตรา ๒๙ ให้กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการวิชาชีพ และอนุกรรมการวิชาชีพ ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๔
การควบคุมการประกอบโรคศิลปะ

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประกอบโรคศิลปะ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิทำการประกอบโรคศิลปะโดยมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การประกอบโรคศิลปะที่กระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือหรือเยียวยาผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือตามธรรมจรรยา โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรมซึ่งทำการฝึกหัดหรืออบรมในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาหรือฝึกอบรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพกำหนด

(๔) บุคคลซึ่งเข้ารับการอบรมหรือรับการถ่ายทอดความรู้จากผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย กระทำการประกอบโรคศิลปะในระหว่างการอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ในการควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะผู้นั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพกำหนด

(๕) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบโรคศิลปะในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๖) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กระทำการประกอบโรคศิลปะในความควบคุมของผู้ประกอบโรคศิลปะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๗) การประกอบโรคศิลปะของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการหรือผู้สอนในสถาบันการศึกษาซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะของต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการวิชาชีพ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้บุคคลใดทำการประกอบวิชาชีพที่กระทำต่อมนุษย์ หรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ และการผดุงครรภ์ โดยอาศัยศาสตร์หรือความรู้จากต่างประเทศ ซึ่งวิชาชีพดังกล่าวยังมิได้มีกฎหมายรับรองในประเทศไทย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) เป็นผู้มีความรู้ในวิชาชีพตามมาตรา ๓๓

(๓) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการวิชาชีพเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการวิชาชีพเห็นว่าอาจจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดให้โทษ

(๖)[๑๓] เป็นโรคที่คณะกรรมการวิชาชีพประกาศกำหนดว่าไม่สมควรให้ประกอบโรคศิลปะ

(๗) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา ๓๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในแต่ละสาขา ต้องมีความรู้ในวิชาชีพดังต่อไปนี้

(๑) สาขาการแพทย์แผนไทย

(ก) ได้รับการอบรมหรือถ่ายทอดความรู้จากผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้ในสถาบันหรือสถานพยาบาลที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยรับรองตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และได้ผ่านการทดสอบจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยแล้ว หรือ

---

[๑๓] มาตรา ๓๒ (๖) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

(ข) ได้รับการอบรมจากสถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทยที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยอาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยกำหนด หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองและผ่านการประเมินตามเงื่อนไขของคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย

(๒) สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ต้องเป็นผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรจากสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์รับรอง โดยคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อาจสอบความรู้ก่อนก็ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์กำหนด

(๓)[๑๔] (ยกเลิก)

(๔)[๑๕] (ยกเลิก)

(๕) สาขาอื่นตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๕ (๕) ต้องมีความรู้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น

มาตรา ๓๔ การขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกหนังสือรับรองความรู้ความชำนาญเฉพาะทางในการประกอบโรคศิลปะ การขอรับใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดอายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตไว้ด้วยก็ได้

มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาใดสาขาหนึ่งประกอบโรคศิลปะในสาขาอื่นที่ตนมิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบโรคศิลปะมีหน้าที่แจ้งวิธีการประกอบโรคศิลปะให้ผู้ป่วยทราบ และให้ผู้ป่วยมีสิทธิในการเลือกวิธีการบำบัดโรคที่จะใช้กับตน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน

มาตรา ๓๗ ผู้ประกอบโรคศิลปะต้องประกอบโรคศิลปะภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไขตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

---

[๑๔] มาตรา ๓๓ (๓) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

[๑๕] มาตรา ๓๓ (๔) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๓๘ ผู้ประกอบโรคศิลปะต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ผู้ประกอบโรคศิลปะต้องไม่โฆษณา ใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาการประกอบโรคศิลปะ ความรู้ความชำนาญในการประกอบโรคศิลปะของตน เว้นแต่เป็นการโฆษณาเกี่ยวกับการแสดงผลงานในหน้าที่หรือทางวิชาการหรือเพื่อการศึกษา การประชุมทางวิชาการ การบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ และการประกาศเกียรติคุณอาจกระทำได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยการรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๙ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะผู้ประกอบโรคศิลปะฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ หรือประพฤติผิดข้อจำกัดและเงื่อนไขการประกอบโรคศิลปะตามมาตรา ๓๗ หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามมาตรา ๓๘ มีสิทธิกล่าวหาผู้ประกอบโรคศิลปะผู้นั้นโดยทำคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการวิชาชีพ

กรรมการวิชาชีพหรือบุคคลอื่นซึ่งพบหรือทราบว่าผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๖ หรือประพฤติผิดข้อจำกัดและเงื่อนไขการประกอบโรคศิลปะตามมาตรา ๓๗ หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพตามมาตรา ๓๘ มีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบโรคศิลปะผู้นั้นโดยทำคำกล่าวโทษต่อคณะกรรมการวิชาชีพ

สิทธิกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิกล่าวโทษตามวรรคสองสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องและรู้ตัวผู้ประพฤติผิดแต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดในเรื่องดังกล่าว

การถอนคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษที่ได้ยื่นไว้แล้ว ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะกรรมการวิชาชีพได้รับคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษตามมาตรา ๓๙ แล้วพิจารณาเห็นว่ากรณีมีมูล ให้ส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งคณะกรรมการวิชาชีพแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๒๓ (๑๐) ให้ทำหน้าที่สอบสวนการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อดำเนินการสอบสวน แล้วสรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการวิชาชีพเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๔๔

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวนตามมาตรา ๔๐ ให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๒ ให้ประธานอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาแสดงต่อคณะอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๓ หลักเกณฑ์และวิธีการกล่าวหา กล่าวโทษ หรือสอบสวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะกรรมการวิชาชีพได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่สอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการวิชาชีพพิจารณาวินิจฉัยดังนี้

(๑) ยกคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษ กรณีที่เห็นว่าผู้ประกอบโรคศิลปะมิได้กระทำผิดตามคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษ หรือ

(๒) ลงโทษอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ในกรณีที่วินิจฉัยว่าผู้ประกอบโรคศิลปะได้กระทำผิดจริงตามคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษ

(ก) ว่ากล่าวตักเตือน

(ข) ภาคทัณฑ์

(ค) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสองปี

(ง) เพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อกรรมการวิชาชีพที่วินิจฉัยคำกล่าวหาหรือคำกล่าวโทษนั้น และต้องจัดให้มีเหตุผลไว้ด้วย โดยเหตุผลนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ

มาตรา ๔๕ ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๔๔ ไปให้คณะกรรมการ และผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย และให้บันทึกข้อความตามคำวินิจฉัยนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบโรคศิลปะด้วย

ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษ หรือผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษดังกล่าวไม่ยอมรับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดคำวินิจฉัยนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ประกอบการหรือภูมิลำเนาของผู้นั้น และให้ถือว่าผู้นั้นได้ทราบคำวินิจฉัยแล้วตั้งแต่วันที่ได้ปิดคำวินิจฉัย

ให้ผู้อำนวยการกองการประกอบโรคศิลปะจัดพิมพ์คำวินิจฉัยที่สำคัญของคณะกรรมการวิชาชีพเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับอันเกี่ยวกับความปลอดภัยของประเทศหรือประโยชน์ส่วนรวมอันไม่ควรเปิดเผย

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ปรากฏแก่คณะกรรมการวิชาชีพว่าผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต ให้คณะกรรมการวิชาชีพสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น และให้นำมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการวิชาชีพแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาชีพดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงแล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการวิชาชีพเพื่อพิจารณา

มาตรา ๔๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตทำการประกอบโรคศิลปะหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิทำการประกอบโรคศิลปะนับแต่วันที่ทราบคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๘ ผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและถูกศาลพิพากษาลงโทษตามมาตรา ๕๘ คดีถึงที่สุดแล้ว ให้คณะกรรมการวิชาชีพสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้น โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการวิชาชีพได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการวิชาชีพปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้าคณะกรรมการวิชาชีพปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สอง ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๕๓

ถ้าคณะกรรมการมีความเห็นยืนตามความเห็นของคณะกรรมการวิชาชีพ ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับอนุญาตอีกต่อไป

หมวด ๕
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ของผู้ประกอบโรคศิลปะในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบเอกสาร หลักฐานหรือสิ่งของที่อาจใช้เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(ก) เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบในเวลากลางวันถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการก็ได้ หรือ

(ข) ในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง จะกระทำการตรวจสอบในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการก็ได้

(๓) ยึดหรืออายัดเอกสาร หลักฐานหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖
การอุทธรณ์

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่คณะกรรมการวิชาชีพมีคำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ หรือปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบโรคศิลปะที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๙ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาต หรือปฏิเสธการออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๕ หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือหนังสือแจ้งที่ออกตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๔๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ หรือผู้ประกอบโรคศิลปะซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ใดทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ประกอบโรคศิลปะผู้ใดซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิทำการประกอบโรคศิลปะอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งผู้ประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ประกอบโรคศิลปะสาขานั้น ๆ ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในมาตราดังกล่าวเป็นกรรมการวิชาชีพ

ให้กรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวิชาชีพตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่ากรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้เข้ารับหน้าที่

การเลือกตั้งผู้ประกอบโรคศิลปะเป็นกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ (๓) มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๑๗ (๓) หรือมาตรา ๑๘ (๓) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้กรรมการวิชาชีพซึ่งได้รับการเลือกตั้งตามมาตรานี้พ้นจากตำแหน่งพร้อมกับวาระของกรรมการวิชาชีพซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตาม มาตรา ๑๕ (๒) มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๘ (๒) แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๒ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป ดังนี้

(๑) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขากายภาพบำบัด ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัด

(๒) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขาเทคนิคการแพทย์ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาเทคนิคการแพทย์

(๓) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณทั่วไป สาขาเวชกรรม ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเวชกรรมไทย

(๔) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณทั่วไป สาขาเภสัชกรรม ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทเภสัชกรรมไทย

(๕) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณทั่วไป สาขาการผดุงครรภ์ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ประเภทการผดุงครรภ์ไทย

(๖) ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนโบราณแบบประยุกต์ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๖๓ ให้ผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขาเวชกรรมชั้นสองตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจา

นุเบกษา มีสิทธิประกอบโรคศิลปะต่อไปตามข้อจำกัดและเงื่อนไข ตลอดจนต้องรักษามรรยาทแห่งวิชาชีพตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้น

ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน สาขาเวชกรรมชั้นสอง เมื่อปรากฏว่าผู้นั้นกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๔ คำขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะและคำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ซึ่งได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ถ้าคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ยังมิได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวแล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ต่อไปจนกว่าจะถึงที่สุด

มาตรา ๖๕ การสอบสวน และการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยสั่งพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะได้ส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและยังสอบสวนไม่เสร็จ ก็ให้สอบสวนตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ต่อไป และเมื่อได้สอบสวนเสร็จแล้ว ให้สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ จนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ เสร็จไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้การสอบสวนหรือพิจารณา แล้วแต่กรณีนั้นเป็นอันใช้ได้

(๓) กรณีที่ได้มีการเสนอเรื่องหรือนำเสนอสำนวนการสอบสวนให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะพิจารณาโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ และคณะกรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะพิจารณาเรื่องนั้นยัง

ไม่เสร็จ ก็ให้คณะกรรมการวิชาชีพตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยเรื่องนั้นต่อไปตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ จนกว่าจะเสร็จ

มาตรา ๖๖ การใดอยู่ระหว่างดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา การดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖๗ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ	ฉบับละ ๓,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมทะเบียนและใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๔) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะและหนังสือรับรองอย่างอื่น	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๕) ค่าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ	ฉบับละ ๒,๐๐๐ บาท
(๖) ค่าหนังสืออนุมัติให้แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบโรคศิลปะ	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๗) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๓๐๐ บาท
(๘) ค่าแปลใบอนุญาตของผู้ประกอบโรคศิลปะเป็นภาษาต่างประเทศ	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๙) ค่าคำร้องต่าง ๆ	ฉบับละ ๕๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติควบคุมการประกอบโรคศิลปะ พุทธศักราช ๒๔๗๙ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน แม้จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้ง แต่บทบัญญัติบางประการยังไม่สอดคล้องกับหลักวิชาและสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีการแยกการประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาเวชกรรม การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาทันตกรรม และการประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันสาขาเภสัชกรรม ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ รวมทั้งสมควรปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และจัดให้มีคณะกรรมการวิชาชีพเพื่อควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ การประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัด การประกอบโรคศิลปะสาขาเทคนิคการแพทย์ และการประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้การประกอบโรคศิลปะในสาขาต่าง ๆ ดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อส่งเสริมการประกอบโรคศิลปะในสาขาเหล่านั้นให้มีความอิสระและคล่องตัวในการดำเนินงาน และเพื่อควบคุมมิให้มีการแสวงหาผลประโยชน์หรือใช้วิชาชีพโดยมิชอบ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการประกอบโรคศิลปะให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕[๑๖]

มาตรา ๒๔ ในพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข” ในมาตรา ๑๕ (๑) และมาตรา ๑๖ (๑) เป็น “กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้นไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการ

---

[๑๖] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙/ตอนที่ ๑๐๒ ก/หน้า ๖๖/๘ ตุลาคม ๒๕๔๕

เปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับการโอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งตัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗[๑๗]

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการแยกการประกอบโรคศิลปะสาขากายภาพบำบัด และการประกอบโรคศิลปะสาขาเทคนิคการแพทย์ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะ สมควรปรับปรุงองค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับสาขาแห่งการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพให้สอดคล้องกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐[๑๘]

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ห้ามมิให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย แต่บทบัญญัติ (๖) ของมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบทบัญญัติที่ถือปฏิบัติต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกาย สมควรแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ปัทมา/แก้ไข
วศิน/ตรวจ
๘ มกราคม ๒๕๕๓

---

[๑๗] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนพิเศษ ๖๕ ก/หน้า ๗๑/๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๗

[๑๘] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๓๘ ก/หน้า ๑๓/๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ร่าง

พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๑๗๑๖๘๑๖๕๓
วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๕๓
เวลา ๑๐.๑๒๔.

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๔/๑๔๖๓๗

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๔๑๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงินซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนามรับรองแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... (นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามรับรองเนื่องจากเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางฐะปาณีย์ อาจารวงศ์)
ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ
ด้านประสานกิจการภายในประเทศ .
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบภาระ
รับที่ ๑ / ๒๕๕๔
วันที่ ๑๑ / ๓๐ / ๕๔ เวลา ๑๑.๐๕

สำนักประสานงานการเมือง
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๒๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๓๖๗๒

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๒๕ / ๒๕๕๓
วันที่ ๒๕ / ๑๒ / ๕๓ เวลา ๑๕.๓๐ น.

<u>สารบบ</u>

เรื่อง การเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)

ด้วย นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๕,๑๐๐ คน ได้ร่วมกันเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญต่อประธานรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ ประธานรัฐสภาได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. วินิจฉัยว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการเกี่ยวกับเรื่องที่บัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย และหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งร่วมกันเข้าชื่อเสนอ ปรากฏว่ามีผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายที่มีสิทธิเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานครบถ้วน จำนวน ๑๐,๒๔๓ คน

๓. แต่งตั้งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเป็นผู้รับคำร้องคัดค้านรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

๔. ส่งบัญชีรายชื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้อำนวยการเขตทุกเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อจัดให้มีการปิดประกาศรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายเฉพาะในเขตท้องที่ที่ผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน เพื่อให้ผู้ที่มีชื่อเป็นผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายโดยที่ตนมิได้ร่วมเข้าชื่อเสนอกฎหมายด้วย ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน ปรากฏว่ามีผู้ใช้สิทธิยื่นคำร้องคัดค้าน จำนวน ๑๖ คน ดังนั้น จึงมีรายชื่อผู้เข้าชื่อเสนอกฎหมายถูกต้อง จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๒๒๗ คน ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว

จากนั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๓ จึงได้ส่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้คำรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๒ วรรคสอง ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาลงนามรับรองแล้ว

บัดนี้ จึงถือว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน ได้เข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ถูกต้องตามมาตรา ๑๖๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

(นายพิทูร พุ่มหิรัญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๓๐ มกราคม ๒๕๕๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ สร ๐๐๑๖/๖๕๕
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๕๑
เวลา ๑๑.๐๐ น.

ส.ท./๕๒/๒๕๕๑

สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย
อาคารกรมการแพทย์ ๖ (DMS.๖)
กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ.....

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น
๒. เอกสารประกอบการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย จำนวน ๑๕,๑๐๐ ชุด

ข้าพเจ้ากับคณะซึ่งเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๕,๑๐๐ คน ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ..... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้รัฐสภาได้พิจารณาความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอร่าม อามระดิษ)
ผู้แทนการเสนอกฎหมาย

(นายณัฐรัศม์ นิชาเกียรติธนา)
ผู้แทนการเสนอกฎหมาย

กลุ่มงานเข้าชื่อเสนอกฎหมาย
รับที่ ๕ /๒๕๕๑
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๕๑ เวลา ๑๑.๔๐ น.
ประสานงาน
คุณรัชพร แย้มพันธุ์เกษร
โทร./โทรสาร ๐๒-๕๖๕-๕๑๕๒
มือถือ ๐๘๗-๕๘๗-๖๑๐๐

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๙ /๒๕๕๑
วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๑ เวลา ๑๑.๑๕ น.
ส่งกลุ่มงาน ประชาสัมพันธ์ ดำเนินการ

สมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย
ตึก DMS 6 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000 โทรศัพท์ 0-2965-9193 โทรสาร 0-2965-9193

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง "สภาแพทย์แผนไทย" ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

รับรอง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี
๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"วิชาชีพแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ ด้วยกรรมวิธีใดๆ เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย จากสภาแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ของสภาแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาแพทย์แผนไทย ให้หมายความถึงการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กรรมการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนสภาแพทย์แผนไทย รวมถึงกรรมการหรือคณะกรรมการใดๆ ที่มีตำแหน่งหรือไม่มีตำแหน่งใดๆ ในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใดๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๖ ให้มีสภาแพทย์แผนไทย เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สภาแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับแพทย์แผนไทยและการสาธารณสุข

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทยและการสาธารณสุข

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ของประเทศไทย

(๙) จัดตั้งสถาบันการศึกษา ฝึกอบรมเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

มาตรา ๘ สภาแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๑

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกิจการใดๆ ของสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๙ สภาแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๗

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาแพทย์แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
สมาชิก

มาตรา ๑๑ ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือภูมิปัญญาไทยจากสถาบันการศึกษา ที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพแพทย์แผนไทยโดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาแพทย์แผนไทยส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ (๒)

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔)

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) และแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการกำหนด ลงความเห็นว่าไม่สามารถบำบัดรักษาให้หายเป็นปกติได้หรือต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาเกินกว่าสองปี

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) แต่ยังไม่ถึงขนาดที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี และให้นำความในมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนกระทรวงสาธารณสุขสามคนจาก คณะกรรมการอาหารและยา กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก กองการประกอบโรคศิลปะ กระทรวงมหาดไทยหนึ่งคน กระทรวงกลาโหม หนึ่งคน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หนึ่งคน กรุงเทพมหานคร หนึ่งคน และ สมาคมโรงพยาบาลเอกชน หนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย ผดุงครรภ์ไทย และนวดไทย

(๓) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๔ (๓) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการ ตามมาตรา ๑๔ (๓) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งและอุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๗ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖ และการเลื่อนหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๒ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ นอกจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข นายกสมาคมแพทย์แผนไทยและกรรมการตาม มาตรา ๑๔(๒) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓

(๒) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘

(๓) ลาออก

มาตรา ๒๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๘

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่นเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดงบประมาณของสภาแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๕)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖

(จ) การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓๑

(ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรืออุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(ฏ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้ตามมาตรา ๓๑

(ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(ด) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๓ นายกสภาแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาแพทย์แผนไทย คนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาแพทย์แผนไทย ในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาแพทย์แผนไทยมอบหมายและเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาแพทย์แผนไทยเมื่อนายกสภาแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาแพทย์แผนไทยเมื่อทั้งนายกสภาแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการ ตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภาแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เหรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภาแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔
การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๕ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) การกำหนดงบประมาณของสภาแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายในสามสิบวัน หรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสภาแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕
การควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือตามหลักมนุษยธรรม โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้ง สถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด หรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็น

ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลกระทำการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการหรือผู้สอนในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยของต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยอนุมัติของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ จากสภาแพทย์แผนไทย หรือที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๐ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพแพทย์แผนไทยให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๑ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องเป็นสมาชิกแห่งสภาแพทย์แผนไทย รวมทั้งมีคุณสมบัติและต้องผ่านการสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๓ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๔ เมื่อสภาแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๓ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๔ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวนสรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๓๙ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นคำสั่งสภาแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๑ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยพร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๓ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๔๙ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๕ ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๖
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๖ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาแพทย์แผนไทยเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เป็นนายกสภาแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งและกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) เป็นกรรมการ การได้มาซึ่งกรรมการ ตามมาตรา ๑๔ (๓) จะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพแพทย์แผนไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ หากผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะต่อไป

.....

.....

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย

---

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐๐ บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีสภาแพทย์แผนไทยขึ้น โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๒) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการศึกษา การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ควบคุมมาตรฐานการให้บริการ และควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตลอดจนช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ประชาชนหรือองค์กรอื่น และให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล เกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทย และการสาธารณสุข

(๓) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต รับรองวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมและออกหนังสืออนุมัติแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งบริหารกิจการใด ๆ ของสภาแพทย์แผนไทย

(๔) กำหนดที่มาของรายได้สภาแพทย์แผนไทย

(๕) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย จากสถาบันการศึกษาที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง สิทธิหน้าที่ของสมาชิก และการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

(๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการสภาแพทย์แผนไทย โดยคณะกรรมการจะมีที่มาทั้งผู้แทนโดยตำแหน่ง ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการเลือกตั้งของสมาชิก

(๗) กำหนดวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ได้แก่ การห้ามผู้ที่มิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย เว้นแต่มีกรณียกเว้นตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนด การห้ามผู้ที่ไม่ได้รับปริญญา หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือมีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

(๘) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) มีบทกำหนดโทษทั้งจำคุก และปรับ ในกรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อห้าม หรือข้อกำหนด ตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน
ของ
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ วิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๕๐๓/๒๕๕๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราจนถึงมาตรา ๕ จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม
๒. นายขจิตร ชัยนิคม
๓. นายฉัตรพนธ์ อรุณพัฒน์เมธี
๔. นายชลน่าน ศรีแก้ว
๕. นางสาวชะวรลัทธิ์ ชินธรรมมิตร
๖. นายชัยรัตน์ นนทชัย
๗. นายชุมสันต์ ฉายภักตี
๘. นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์
๙. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์
๑๐. นายดิสทัต คำประกอบ
๑๑. นายทองคำ แก้วพรม
๑๒. นายเทวัญ ธานีรัตน์
๑๓. นางสาวธนัชพร แย้มพันธุ์เกษร
๑๔. นายธเนตร บัวแย้ม
๑๕. นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์
๑๖. นางสาวธารณา จันทร์แจ้ง
๑๗. นางสาวธีรพร กลางพิมาย
๑๘. นายเธียรชัย สุวรรณเพ็ญ
๑๙. นายนิยม เวชกามา
๒๐. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒๑. นางบุณยาพร วิภาตะวัต
๒๒. นายปภัสสร เจียมบุญศรี
๒๓. นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ
๒๔. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ
๒๕. นายพิชัย เกียรติวินัยสกุล
๒๖. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์
๒๗. นายไพโรจน์ เย็นสมุทร
๒๘. นางสาวภารดี ถนอมใจ
๒๙. นางยุพิน โตเอี่ยม
๓๐. นายวรรณศิลป์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา
๓๑. นายวราสิทธิ์ กาญจนสูตร
๓๒. นายสมพรต สาระโกเศศ
๓๓. นางสมหญิง บัวบุตร
๓๔. นายสวัสดิ์ บุญวัฒน์
๓๕. นายสหรัฐ กุลศรี
๓๖. นายสำราญ ศรีแปงวงค์
๓๗. นายสุกษม อามระดิษ
๓๘. นายสุกิจ อัถโถปกรณ์
๓๙. นายสุทัศน์ จันทร์แสงศรี
๔๐. นายสุพจน์ ฤชุพันธุ์

๔๑. นางสุมาลี ตระกูลพานิชย์กิจ
๔๒. นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ
๔๓. นายสุวัข เชียศิริวัฒนา
๔๔. นายเหวง โตจิราการ
๔๕. นายอร่าม อามระดิษ
๔๖. นายอสิ มะหะมัดยังกี
๔๗. นายอุกฤษณ์ ตั้นสวัสดิ์
๔๘. นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชลน่าน ศรีแก้ว

(นายชลน่าน ศรีแก้ว)
ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ

สำเนาถูกต้อง

(นายธงชัย ดุลยสุข)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

สำนักกรรมาธิการ ๓
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๐
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๐

เพรียว /พิมพ์
ธนสาร /ทาน ๑
สานิตย์ /ทาน ๒
ธงชัย /ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตราจนถึงมาตรา ๕ จนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมารัฐสภาได้มีมติเห็นชอบให้พิจารณารุ่งพระราชบัญญัติต่อไปตามที่คณะรัฐมนตรีร้องขอ ตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้เสนอรวม ๓ ฉบับ คือ ร่างฯ ของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน ร่างฯ ของนายอสิมะหะมัดยังกี กับคณะ และร่างฯ ของนายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณาและกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วันนั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายชลน่าน ศรีแก้ว	เป็นประธานคณะกรรมาธิการ
(๒) นายอร่าม อามระดิษ	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายบัญญัติ เจตนจันทร์	เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ	เป็นเลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๖) นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๗) นายฉัตรพนธ์ อรุณพัฒน์เมธี	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๘) นายสุกษม อามระดิษ	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๙) นายสุกิจ อัถโถปกรณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นายเหวง โตจิราการ	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นางอุดมลักษณ์ เพ็งนรพัฒน์	เป็นโฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นายธเนตร บัวแย้ม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๓) นายปภัสสร เจียมบุญศรี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๔) นายสุพจน์ ฤชุพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๕) นายเธียรชัย สุวรรณเพ็ญ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๖) นายสุวัช เซียศิริวัฒนา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๒. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ คือ

(๑) นายอภิชาต จีระวุฒิ
(๒) นางนิภา พริ้งศุลกะ
(๓) นายชัยพร กลิ่นจันทร์
(๔) รองศาสตราจารย์อมร เปรมกมล

(๕) รองศาสตราจารย์ทวี เลาหพันธ์
(๖) นายสัญชัย เมฆฤทธิไกร
(๗) นางพิมพ์ชนก เอกวิภาต
(๘) นายปราโมทย์ เสถียรรัตน์
(๙) นายประศาสน์ สวัสดิ์อำไพรักษ์
(๑๐) นางเจตนิพิฐ ลิ่มประเสริฐ
(๑๑) นางวิลาศ จันทร์กิติวัฒน์
(๑๒) นายพลเทพ ปวนยา

๓. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายธนสาร สุวรรณโชติ นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข สำนักกรรมาธิการ ๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ
<u>กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข</u>

(๑) นางจันทนา จินตภาวรกิจ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
(๒) นายสาโรจน์ ยอดประดิษฐ์	นิติกรชำนาญการ
(๓) นายปรานต์อธิป ถังกุล	นิติกรปฏิบัติการ

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ **มีการแก้ไข**
มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ
<u>นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์และนายนิยม เวชกามา</u> ขอสงวนความเห็นโดยแก้ชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็นดังนี้

"ร่างพระราชบัญญัติ<u>การประกอบ</u>วิชาชีพ<u>การ</u>แพทย์แผนไทย"

คำปรารภ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๑ **มีการแก้ไข**
มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ
<u>นายเชิดชัย ตันติศิรินทร์และนายนิยม เวชกามา</u> ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๑ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติ<u>การประกอบ</u>วิชาชีพ<u>การ</u>แพทย์แผนไทย พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายชจิตร ชัยนิคม ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

""การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแพทย์แผนไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบกันมา หรือการศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมตลอดถึงกระบวนการทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา หรือการป้องกันโรค หรือการส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ การผดุงครรภ์ไทย การเภสัชกรรมไทย การนวดไทย การเวชกรรมไทย และให้หมายความรวมถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย หรือกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยตามที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง"

นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความบทนิยามคำว่า "การแพทย์แผนไทย" ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

""การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบโรคศิลปะตามความรู้หรือตำราแพทย์แผนไทยที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบกันมา หรือการศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมตลอดถึงกระบวนการทางการแพทย์ที่เกี่ยวกับการตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา หรือการป้องกันโรค หรือการส่งเสริม และฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์ หรือสัตว์ การผดุงครรภ์ไทย การเภสัชกรรมไทย การนวดไทย การเวชกรรมไทย และให้หมายความรวมถึง การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย หรือกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยตามที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง"

นายชจิตร ชัยนิคม ขอสงวนความเห็น โดยให้ตัดบทนิยามคำว่า "ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" และบทนิยามคำว่า "การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งหมด

นายอสิ มะหะมัดยังกี ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความบทนิยามคำว่า "การแพทย์พื้นบ้านไทย" ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

""การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจประเมิน การวินิจฉัย การบำบัด การรักษาหรือการป้องกันโรค รวมทั้งการส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น"

มาตรา ๓/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายเทวัญ ธานีรัตน์ และนายบัญญัติ เจตนจันทร์ ขอสงวนความเห็นโดยให้ตัดความในมาตรา ๓/๑ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งมาตรา

นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็นโดยขอแก้ความใน (๑) ของมาตรา ๓/๑ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

"(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด"

มาตรา ๔	**มีการแก้ไข**
มาตรา ๕	**มีการแก้ไข**
หมวด ๑ สภาแพทย์แผนไทย	**มีการแก้ไข**
มาตรา ๖	**มีการแก้ไข**
มาตรา ๗	**มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความใน (๗) ของมาตรา ๗ เป็นดังนี้

"(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิและความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก"

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

"มาตรา ๗ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย เพื่อและการอนุรักษ์ฟื้นฟูสืบทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและสุขภาพ

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลในนโยบายที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและสุขภาพ

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ของประเทศไทย

(๙) จัดตั้งสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๘ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๙ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๐ **มีการแก้ไข**

หมวด ๒ สมาชิก **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๑ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายขจิตร ชัยนิคมและนายนิยม เวชกามา ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๑ ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญาประกาศนียบัตร หรือมีคุณวุฒิในวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือคุณวุฒิไทยซึ่งคณะกรรมการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรมและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสื่อมเสียซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้มีวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๑๒ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๓ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคสอง ของมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

"ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะเข้าข่ายต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) แต่อาการยังไม่ถึงขั้นที่ทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสามปี และให้นำความในมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

หมวด ๓ คณะกรรมการ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๔ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ และนายชัยรัตน์ นนทชัย ขอสงวนความเห็นโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ นายเธียรชัย สุวรรณเพ็ญ นายเทวัญ ธานีรัตน์ นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์ และนายอสิ มะหะมัดยังกี ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความใน (๑) ของมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

"(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และ~~สภาการแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย~~เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา"

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความใน (๕) ของมาตรา ๑๔ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

"(๕) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว"

มาตรา ๑๕ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๕ คณะกรรมการแต่ละคนอาจเสนอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการและสามารถเสนอถอดถอนที่ปรึกษาได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ"

มาตรา ๑๖ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (~~๔~~๕) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย คนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทย คนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน"

มาตรา ๑๗ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๑๘ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ นายเทวัญ ธานีรัตน์ และนายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความของมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) ~~ต้องเป็นข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข/ข้าราชการสมาคมแพทย์แผนไทย และกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑)~~ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) ~~เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่ง~~ให้เป็นบุคคลล้มละลาย"

มาตรา ๑๙ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

"มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี ~~แต่กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้~~"

มาตรา ๒๐ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคหนึ่ง ของมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้

"มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) เฉพาะนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘

(๓) ลาออก"

มาตรา ๒๐/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มาตรา ๒๑ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรคสอง ของมาตรา ๒๑ เป็นดังนี้

"ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ~~ซึ่งได้รับเลือกตั้ง~~ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม"

มาตรา ๒๒ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความใน (๒) ของมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

"(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่นเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๒๓ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๓/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็นโดยให้ตัดความในมาตรา ๒๓/๑ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งมาตรา

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๒๓/๑ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

"มาตรา ๒๓/๑ ให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ที่คณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๒๓/๒ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายเทวัญ ธานีรัตน์ ขอสงวนความเห็นโดยให้ตัดความในมาตรา ๒๓/๒ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ออกทั้งมาตรา

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๒๓/๒ ที่คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้

"มาตรา ๒๓/๒ ให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำหน้าที่ที่คณะกรรมการมอบหมาย มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย"

หมวด ๔ การดำเนินการของคณะกรรมการ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๔ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๕ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๖ **มีการแก้ไข**

หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๗ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๘ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๒๙ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๐ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายชลน่าน ศรีแก้ว และนายธเรศ กรัษนัยรวิวงศ์ ขอสงวนความเห็นโดยแก้ความในมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

"มาตรา ๓๐ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต ให้มีอายุใบอนุญาต การต่ออายุไม่เกินห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต และต่ออายุได้ครั้งละเท่ากับอายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสืออนุมัติและหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพแพทย์แผนไทยให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยแต่ไม่เกินครั้งละห้าปี

การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสืออนุมัติและหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมทั้งการออกใบแทนใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๓๑ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๒ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๓ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๔ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๕ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๖ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๕	มีการแก้ไข
หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๘	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๒	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๓ **ไม่มีการแก้ไข**

บทเฉพาะกาล **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๔ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๕ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ ขอสงวนความเห็นโดยเพิ่มความเป็นวรรคสอง ของมาตรา ๕๕ เป็นดังนี้

"อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย"

มาตรา ๕๕/๑ **คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่**

มาตรา ๕๖ **มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็น คือ

นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ นายสุกษม อามระดิษ นายชุมสันต์ ฉายภักดี และนายชัยรัตน์ นนทชัย ขอสงวนความเห็นโดยให้คงไว้ตามร่างเดิม

มาตรา ๕๗ **มีการแก้ไข**

มาตรา ๕๘ **มีการแก้ไข**

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพแพทย์แผนไทย **มีการแก้ไข**

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกตที่หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งส่วนราชการและภาคเอกชนควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

(๑) คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาในรายละเอียดของร่าง และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญของร่างหลายประเด็นด้วยกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขดังกล่าวและครอบคลุมในรายละเอียดของประเด็นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... เป็นดังนี้

"เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย

และสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณสมบัติ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทยและวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์ อีกทั้งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กำหนดและควบคุมมาตรฐานและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้วิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้ หากมีผลบังคับใช้แล้วจะมีผลกระทบต่อบุคลากรผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตลอดจนบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบ ควบคุม หรือค้น หรือยึดวัตถุ หรือเอกสารที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีการค้นโดยไม่มีหมายค้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญอย่างร้ายแรง จึงเป็นกรณีที่ควรจะมีกฎ ระเบียบ ที่รองรับการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้มีความชัดเจน มีการลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๓) การกำหนดให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่านายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยควรเป็นตัวแทนของสมาคม มูลนิธิ ชมรมหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยด้วย

(๔) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ หากมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะมีผลผูกพันเกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับอื่น เช่น กฎหมายว่าด้วยยา กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กฎหมายว่าด้วยเครื่องมือแพทย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

๘. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายประเสริฐ ลิ่มประเสริฐ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้นเพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคล ซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนา ให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ~~๔๕๔๑~~ ~~แล๕~~มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"การแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

"วิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า ~~การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ การผดุงครรภ์ ด้วยการนวดวิธีใด ๆ~~ ที่เกี่ยวกับประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้ง การประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

"กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมถึงการผดุงครรภ์ไทย เภสัชกรรมไทย และการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลการส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การนวดไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓/๑ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการประกอบวิชาชีพด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

(๒) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยหรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึงการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ สภาการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใด ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
สภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๖ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทย เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย เพื่อการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและการสาธารณสุข

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการสาธารณสุข

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ของประเทศไทย

(๙) จัดตั้งสถาบันการศึกษาฝึกอบรมเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๑

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกิจการใด ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๗

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
สมาชิก

มาตรา ๑๑ ผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือวุฒิปริญญาไทยทางศิลปศาสตร์ที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรมและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้มีวิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๒ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทยส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ (๒)

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔)

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) และแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการกำหนด ลงความเห็นว่าไม่สามารถบำบัดรักษาให้หายเป็นปกติได้ หรือต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาเกินกว่าสองปี

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ (๕) แต่ยังไม่ถึงขนาดที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี และให้นำความในมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสถาบันการแพทย์แผนไทย สถาบันการแพทย์แผนไทย คณะการแพทย์แผนไทย คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือก สถาบันการประกอบโรคศิลปะ สถาบันการแพทย์ไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคน สถาบันการแพทย์แผนไทยเลือกกันเองให้เหลือสาขาละสามคน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติหนึ่งคน สภาเภสัชกรรมหนึ่งคน และสมาคมโรงพยาบาลเอกชนหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาเวชกรรมไทย สาขาเภสัชกรรมไทย สาขาทันตกรรมไทย และสาขาอื่นไม่เกินสามคน

(๓) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคน ได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) และ (๒) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราวกันเองให้เหลือสามคน

(๔) หัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๕) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓/๑

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้มีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาด้วย

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕)

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๔ (๔๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๗ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๖ และการเลื่อนหรือการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๘ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) เฉพาะนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทย (๓) (๔) และ (๕) ~~ผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕)~~ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) ~~เป็นผู้ไม่เคยถูกศาลสั่งให้~~เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่~~กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕)~~ จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๑) นอกจากปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๘

(๓) ลาออก

กรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากตำแหน่งคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ลาออก

มาตรา ๒๐/๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระให้คณะกรรมการดำเนินการให้ได้มาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๘ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๙

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน

และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๑ (๕)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๗

(จ) การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามมาตรา ๓๑

(ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฎ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตามมาตรา ๑๑ (๒)

(ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ด) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือแนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๓ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เหรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๕ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓/๑ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๓/๒ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

หมวด ๔
การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๕ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๖ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) การกำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๓ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายในสามสิบวัน หรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕
การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย หรือตามหลักมนุษยธรรม หรือตามธรรมจรรยา โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลกระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ หรือผู้สอนในสถาบันการศึกษาซึ่งมิได้ขอรับอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยของประเทศ ทั้งนี้ โดยอนุโลมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) หมอพื้นบ้าน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมานานไม่น้อยกว่าสิบปีเป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย หรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๐ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๑ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๓ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มาตรา ๓๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๓ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๔ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๓ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๒ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๔ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๖ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิกประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๓๙ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้น และต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๗ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๓๔๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๖ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๑ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มาตรา ๔๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๓ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๔๙ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๕ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๖
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๓๘ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕/๑ ให้นำความในมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับกับผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕๖ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเป็นกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพและนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยร่วมกันเสนอรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๔ (๔) (๑) (๒) เป็นกรรมการ การได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) จะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้นายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยหรือปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๔) (๑) หรือ (๒) คนหนึ่ง ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเหรัญญิกและตำแหน่งดังกล่าวนี้ ให้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๔ กรรมการตามความจำเป็น

การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๔ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ ในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้และการดำเนินการกับผู้นั้นตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

---

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๗๓,๐๐๐	บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐๐	บาท

ร่าง

พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน (๘๗)
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
รับที่ 5534
วันที่ 15 ส.ค. 2555
เวลา 10.๐๐ น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/ ๑๑๔๙๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๖๕๙/๕๕ วันที่ ๑๕/ส.ค./๕๕
เวลา ๑๐.๓๒ ส่ง ๕๓๕๗
สำนักการประชุม

กลุ่มงานญัตติ
รับที่ ๙ (๗) / ๖๕๕๕
วันที่ ๑๕ / ส.ค. / ๕๕
เวลา ๑๐.๓๕
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ซึ่งนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน นายอสิ มะหะมัดยังกี กับคณะ และนายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะเป็นผู้เสนอ รวมสามฉบับ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวในวาระที่หนึ่ง และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๔๘ คน ขึ้นพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นหลักในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเสร็จแล้วและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา จนถึงมาตรา ๕ แต่ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ต่อมาคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ร้องขอให้รัฐสภามีมติเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไปตามมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันจันทร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นใหม่คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง โดยได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

(นายวัชรินทร์ จอมพลาพล)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย โดยจัดตั้ง “สภาแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณสมบัติ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพแพทย์แผนไทยและวิชาชีพแพทย์แผนไทยประยุกต์ อีกทั้งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ในวงการแพทย์แผนไทยด้วยกัน อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะและคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กำหนดและควบคุมมาตรฐานและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้วิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ ในการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลโดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายอสิ มะหะมัดยังกี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์ตามความหมายที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า วิชาชีพที่เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพที่กระทำหรือมุ่งหมายจะกระทำต่อมนุษย์ เกี่ยวกับการแนะนำ การตรวจโรค การวินิจฉัยโรค การบำบัดโรค การรักษาโรค การป้องกันโรค การส่งเสริม และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และองค์ความรู้ด้านอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทยซึ่งถ่ายทอดหรือพัฒนาสืบต่อกันมาตามตำราการแพทย์แผนไทยหรือจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

"การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์

"กรรมวิธีการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า กรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยกำหนดหรือรับรอง แล้วแต่กรณี

"เวชกรรมไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ รวมถึงการผดุงครรภ์ไทย เภสัชกรรมไทย และการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"เภสัชกรรมไทย" หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยาและการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การผดุงครรภ์ไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลการส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การนวดไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการนวดไทย ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"การแพทย์พื้นบ้านไทย" หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัด การรักษา การป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยใช้องค์ความรู้ซึ่งสืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจากสภาการแพทย์แผนไทย

"ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์" หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

"ใบอนุญาต" หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

"กรรมการ" หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

"เลขาธิการ" หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การประกอบวิชาชีพด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย การผดุงครรภ์ไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๕ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึงการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบและประกาศใด ๆ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
สภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๗ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทยเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) ควบคุมความประพฤติ จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ ความเป็นธรรม และส่งเสริมสวัสดิการให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของประเทศไทย

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๕

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสมัครเป็นสมาชิก

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกิจการใด ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๐ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๘

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
สมาชิก

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีความรู้ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรมและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบผ่านความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทยส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๒)

(๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๒ (๓) หรือ (๔)

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๕) และผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการกำหนด ลงความเห็นว่าไม่สามารถบำบัดรักษาให้หายเป็นปกติได้ หรือต้องใช้ระยะเวลาในการบำบัดรักษาเกินกว่าสองปี

ในกรณีที่สมาชิกผู้ใดมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๕) แต่ยังไม่ถึงขนาดที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามวรรคหนึ่ง (๕) คณะกรรมการอาจมีมติให้พักใช้ใบอนุญาตของสมาชิกผู้นั้นได้ โดยมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓
คณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(๒) กรรมการซึ่งเป็นคณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสาขาละสามคน

(๓) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแห่งละหนึ่งคน เลือกกันเองให้เหลือสามคน

(๔) หัวหน้าสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทยที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๕) กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยสมาชิกมีจำนวนเท่ากับจำนวนกรรมการใน (๑) (๒) (๓) และ (๔) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสัดส่วนของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้มีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาด้วย

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕)

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการจากมาตรา ๑๕ (๕) ภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๘ การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๗ และการเลื่อนหรือการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๙ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๒) เป็นผู้ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๒๐ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือก หรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๓) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙

(๓) ลาออก

กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) พ้นจากตำแหน่งคณบดีหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๒) ลาออก

มาตรา ๒๒ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการดำเนินการให้ได้มาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ว่างลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันไม่ต้องเลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๑๐

(๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๒ (๕)

(ค) การกำหนดค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘

(จ) การประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามมาตรา ๓๕

(ฌ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ญ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฎ) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(ฏ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฐ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้ชำนาญการในสาขาต่าง ๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฑ) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตามมาตรา ๑๒ (๒)

(ฒ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ และผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ณ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๓) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๕ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เหรัญญิก ที่ปรึกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทย ในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทย เมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุมรับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เหรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๖ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์คณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งอนุกรรมการตามข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทย

หมวด ๔
การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๙ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๐ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) การกำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายในสามสิบวัน หรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕
การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ ตามกฎหมาย ตามหลักมนุษยธรรม หรือตามธรรมจรรยา โดยมิได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมในความควบคุมของสถาบันการศึกษาวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของรัฐหรือที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือสถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ทั้งนี้ ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนด หรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลกระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ ทั้งนี้ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) หมอพื้นบ้าน ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของประชาชนในท้องถิ่นด้วยภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ตามวัฒนธรรมของชุมชนที่สืบทอดกันมานานไม่น้อยกว่าสิบปี เป็นที่นิยมยกย่องจากชุมชน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าว หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตน หรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่าง ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็นผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขานั้น ๆ หรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย หรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองหรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๔ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๕ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องสมัครเป็นสมาชิกแห่งสภาการแพทย์แผนไทย และมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มาตรา ๓๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องประกอบวิชาชีพภายใต้บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไข และต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๗ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีสิทธิกล่าวหาผู้ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ว่าประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสามสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้นไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษตามมาตรา ๓๗ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณาเกี่ยวกับการประพฤติผิดตามมาตรา ๓๖ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๘ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๔๐ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานและความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณสืบสวนหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นมีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณีที่เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๔๑ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิกประกอบด้วยประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าว

มาตรา ๔๓ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาให้คณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๔ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๕ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๔๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ

(๒) ว่ากล่าวตักเตือน

(๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรานี้ ให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด และให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๔๖ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๕ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ พร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มาตรา ๔๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๘ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๗ และถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๕๓ โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๙ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตในครั้งต่อ ๆ ไปได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต

หมวด ๖
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจค้นเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๕๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียก หรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๔๒ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๘ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๙ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับกับผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖๑ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาการแพทย์แผนไทย อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย และประธานและรองประธานคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และนายกสมาคมแพทย์แผนไทยแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น

การเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๔) และการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ให้ถือว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ตันตระกูล)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อัตราค่าธรรมเนียมวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

---

(๑) ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๓,๐๐๐	บาท
(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๓) ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๕๐๐	บาท
(๔) ค่าหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๕) ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๕๐๐	บาท

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสุภาวดี ตันตระกูล)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีสภาแพทย์แผนไทยขึ้น โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๒) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการศึกษา การประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ควบคุมมาตรฐานการให้บริการ และควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ตลอดจนช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ประชาชนหรือองค์กรอื่น และให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล เกี่ยวกับงานแพทย์แผนไทย และการสาธารณสุข

(๓) กำหนดให้สภาแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต รับรองวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทยของสถาบันต่าง ๆ รับรองหลักสูตรการฝึกอบรมและออกหนังสืออนุมัติแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อสภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งบริหารกิจการใด ๆ ของสภาแพทย์แผนไทย

(๔) กำหนดที่มาของรายได้สภาแพทย์แผนไทย

(๕) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพแพทย์แผนไทย โดยได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย จากสถาบันการศึกษาที่สภาแพทย์แผนไทยรับรอง สิทธิหน้าที่ของสมาชิก และการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

(๖) กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาแพทย์แผนไทย ซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการสภาแพทย์แผนไทย โดยคณะกรรมการจะมีที่มาทั้งผู้แทนโดยตำแหน่ง ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจากการเลือกตั้งของสมาชิก

(๗) กำหนดวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ได้แก่ การห้ามผู้ที่มิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำการประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย เว้นแต่มีกรณียกเว้นตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนด การห้ามผู้ที่ไม่ได้รับปริญญา หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพแพทย์แผนไทย ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย หรือมีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาแพทย์แผนไทย

(๘) กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๙) มีบทกำหนดโทษทั้งจำคุก และปรับ ในกรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อห้าม หรือข้อกำหนด ตามที่ร่างพระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้

(นายอร่าม อามระดิษ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๐,๒๒๗ คน เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดชื่อของร่างกฎหมายฉบับนี้ โดยให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันที่ให้กฎหมายมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ กำหนดบทนิยามความหมายของคำที่ใช้อ้างในบทบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ กำหนดให้มีการจัดตั้ง "สภาการแพทย์แผนไทย" ขึ้น โดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๘)

๒.๖ กำหนดที่มาของรายได้ของ "สภาการแพทย์แผนไทย" (ร่างมาตรา ๙)

๒.๗ กำหนดคุณสมบัติ สิทธิและหน้าที่ ตลอดจนการสิ้นสุดสมาชิกภาพของผู้เป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๕)

๒.๘ กำหนดให้มีการจัดตั้ง "คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย" ขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๒๓)

๒.๙ กำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการสิ้นสุดสมาชิกภาพของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๒.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภา อุปนายกสภา เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเหรัญญิกของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๑ กำหนดขอบเขตการดำเนินการต่างๆ ของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๒๕ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

๒.๑๒ กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยกำหนดข้อห้ามกระทำการ และข้อยกเว้นให้สามารถกระทำการได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

๒.๑๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ ไว้ (ร่างมาตรา ๓๑) ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนดังกล่าวข้างต้น (ร่างมาตรา ๓๒ และร่างมาตรา ๓๓) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๒.๑๔ กำหนดให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สามารถกล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยให้ยื่นเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ โดยสิทธิการกล่าวหา และสิทธิการกล่าวโทษ สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพดังกล่าว และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๑๕ กำหนดขั้นตอน วิธีการพิจารณา ผู้มีอำนาจพิจารณาข้อกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจพิจารณาข้อกล่าวหาหรือกล่าวโทษในเรื่องต่างๆ ของสภาการแพทย์แผนไทยไว้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕ ถึงร่างมาตรา ๔๒)

๒.๑๖ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยกำหนดให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

๒.๑๗ กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมทั้งบุคคลอื่นที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ โดยกำหนดโทษไว้ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ ขึ้นอยู่กับความผิดที่กระทำลงตามที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

๒.๑๘ กำหนดบทเฉพาะกาลในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕๐ ถึงร่างมาตรา ๕๔)

๒.๑๙ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมกรณีต่างๆ ไว้ (อัตราแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติฯ)

(นายอสิ มะหะมัดยังกี กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอประกอบร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอพระราชบัญญัติวิชาชีพแพทย์แผนไทย พ.ศ. ....

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีบุคลากรเหล่านี้มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ ความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และมีศักยภาพเพียงพอที่จะปกครองตนเองได้ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม รวมตลอดจนให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ และคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและจริยธรรมแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน พร้อมกับเป็นการสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาให้การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีความเจริญก้าวหน้าในภายภาคหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดชื่อของร่างกฎหมายฉบับนี้ โดยให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ กำหนดวันที่ให้กฎหมายมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ กำหนดบทนิยามความหมายของคำที่ใช้อ้างในบทบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในร่างกฎหมายฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รักษาการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ กำหนดให้มีการจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น โดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๘)

๒.๖ กำหนดที่มาของรายได้ของ “สภาการแพทย์แผนไทย” (ร่างมาตรา ๙)

๒.๗ กำหนดคุณสมบัติ สิทธิและหน้าที่ ตลอดจนการสิ้นสุดสมาชิกภาพของผู้เป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๑ ถึงร่างมาตรา ๑๕)

๒.๘ กำหนดให้มีการจัดตั้ง "คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย" ขึ้น โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๒๓)

๒.๙ กำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง ตลอดจนการสิ้นสุดสมาชิกภาพของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๒.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภา อุปนายกสภา เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเหรัญญิกของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๑ กำหนดขอบเขตการดำเนินการต่างๆ ของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๒๕ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

๒.๑๒ กำหนดให้มีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยกำหนดข้อห้ามกระทำการ และข้อยกเว้นให้สามารถกระทำการได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๐)

๒.๑๓ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขอขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติ หรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสาขาต่างๆ ไว้ (ร่างมาตรา ๓๑) ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนดังกล่าวข้างต้น (ร่างมาตรา ๓๒ และร่างมาตรา ๓๓) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

๒.๑๔ กำหนดให้ผู้ได้รับความเสียหายจากการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สามารถกล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยโดยให้ยื่นเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ โดยสิทธิการกล่าวหา และสิทธิการกล่าวโทษ สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพดังกล่าว และรู้ตัวผู้ประพฤติผิด ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพการแพทย์แผนไทย (ร่างมาตรา ๓๔)

๒.๑๕ กำหนดขั้นตอน วิธีการพิจารณา ผู้มีอำนาจพิจารณาข้อกล่าวหาหรือกล่าวโทษ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้มีอำนาจพิจารณาข้อกล่าวหาหรือกล่าวโทษในเรื่องต่างๆ ของสภาการแพทย์แผนไทยไว้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๕ ถึงร่างมาตรา ๔๒)

๒.๑๖ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยกำหนดให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

๒.๑๗ กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย รวมทั้งบุคคลอื่นที่กระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ โดยกำหนดโทษไว้ทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ ขึ้นอยู่กับความผิดที่กระทำลงตามที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายได้กำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙)

๒.๑๘ กำหนดบทเฉพาะกาลในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ (ร่างมาตรา ๕๐ ถึงร่างมาตรา ๕๔)

๒.๑๙ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมกรณีต่างๆ ไว้ (อัตราแนบท้ายร่างพระราชบัญญัติฯ)

(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)